Sắc Tu Bách Trượng Thanh Qui - Tập 5 {Việt Hán} (HT Thích Phước Sơn, Lý Việt Dũng dịch)

Thiền Tông — sách & giảng giải

Quyeån thöù 5

[1136c18]

)

(
)

()()
()()(
)()()

(

)(
)

[1137a14]

(
)
(
)

(
)

(
)

(
)

(
)()
(
)

(
)

(

)

(
)

[1137c22]

[1138a10]

[1138b09]

(
)()

(
)

(
)(
)

(
)
()
SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN ÑEÄ NGUÕ * * ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH THIEÀN TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÊNG ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC TRUØNG TU ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÊNG ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC HIEÄU CHÍNH * SA-DI ÑAÉC ÑOÄ [1136c18] Phaøm haønh giaû sô thuï ñoä ñieäp

dó baøn phuïc thaùc trình boån sö, löôõng töï, caùc xöù thaùp höông leã tam baùi. Tuyeån nhaät thieát phan theá ñaàu. (AÙn luaät: tuyeån xöù thieát toøa, leänh ö loä ñòa höông thuûy saùi chi, chu taùp thaát xích, töù giaùc huyeàn phan. Kim thôøi ña ñaïi ñieän, tu höôùng Phaät hoaëc töông ñoái thieát toøa. Nhöôïc phaùp ñöôøng trung, tu thieát töôïng, hoa, höông, chuùc nhö nghi. Kim taêng ñöôøng trung, vi chuùng ña tieän saøng toïa daõ). Tieân baåm duy na hoøa hoäi giôùi sö, bính taùc phaïm xaø-leâ. Daãn thænh xaø-leâ. Tuyeån nhaät kyù ñònh, taéc caùch tuùc theá ñaàu, ñænh taâm löu phaùt (danh vieát chu-la, Phaïn ngöõ chu-la, thöû vaân Tieåu-keát-daõ). Thieát giôùi sö toaø yû, döõ truï trì phaân thuû. YÛ thöôïng an höông chuùc, thuû loâ, giôùi xích. Thieát taùc phaïm xaø-leâ toaø yû vu Thaùnh taêng höõu, döõ giôùi sö ñoái. YÛ thöôïng an khaùnh, Thaùnh taêng aùn tieàn trí ca- sa, tröïc chuyeát, ñoä ñieäp ö thöôïng. Töï haønh ñöôøng minh baït daãn theá ñaàu nhaân xuaát thoå ñòa ñöôøng, Toå

ñöôøng, Phaät ñieän caùc xöù chuù höông leã tam baùi, töï laäp taêng ñöôøng tieàn. Minh chung taäp chuùng, ñaàu thuû truï trì caâu nhaäp ñöôøng caät, giôùi sö nhò xaø-leâ thæ nhaäp ñöôøng, ñaïi trieån tam baùi. Caùc quy vò . Ñaïi chuùng teà toïa ñònh, daãn thænh xaø-leâ chí giôùi sö tieàn, ñaïi trieån tam baùi, Hoà quî hieäp chöôûng. Giôùi sö vaán vaân: “Taêng taäp phuû?”. Ñaùp vaân: “Dó taäp”. Vaán vaân: “Hoøa hôïp phuû”. Ñaùp vaân: “Hoøa hôïp”. Giôùi sö vaân: “Taêng kim hoøa hôïp, haø sôû taùc vi?”. Ñaùp vaân: “Vi haønh giaû theá ñaàu thuï giôùi”. Giôùi sö vaân: “Khaû nhó”. Daãn thænh thaâu toïa cuï khôûi, minh thuû khaùnh daãn theá ñaàu nhaân nhaäp ñöôøng, Thaùnh taêng tieàn tam baùi, thöù giôùi sö tieàn tam baùi lieãu, töïu quî. Taùc phaïm xaø-leâ minh ñaïi khaùnh, taùc Phaïn vaân: “Thaàn tieân nguõ thoâng nhaân, taùc giaû ö chuù thuaät. Vi bæ taøm quyù giaû, nhieáp chö baát taøm quyù. Nhö Lai laäp caám giôùi, baùn nguyeät, baùn nguyeät thuyeát. Dó thuyeát giôùi lôïi ích, kheå thuû leã chö Phaät”. Vaân haø Phaïn: “Vaân haø ö thöû kinh, cöùu caùnh ñaùo bæ ngaïn? Nguyeän Phaät khai vi maät, quaûng vi chuùng sanh thuyeát”. Taùc Phaïn caät, phuïc baïch vaân: “Vi theá ñaàu thuï giôùi giaû thuyeát giôùi”. Sö khôûi toøa, ñaïi chuùng caâu laäp. Giôùi sö bænh loâ baïch vaân: “Giôùi höông, ñònh höông, hueä höông, giaûi thoaùt höông, giaûi thoaùt tri kieán höông, quang minh vaân ñaøi bieán phaùp giôùi, cuùng

döôøng thaäp phöông voâ löôïng Phaät, thaäp phöông voâ löôïng phaùp, thaäp phöông voâ löôïng taêng. Kieán vaên phoå huaân chöùng tòch dieät, nhaát thieát chuùng sanh dieäc nhö thò. Töùc töông kim thaàn theá ñaàu thuï giôùi khai khaûi coâng ñöùc, tieân nguyeän Hoaøng Ñeá vaïn tueá, thaàn thoáng thieân thu, thieân haï thaùi bình, phaùp luaân thöôøng chuyeån, giaø lam, thoå ñòa, taêng ích uy quang, hoä phaùp hoä nhaân voâ chö nan söï. Thaäp phöông thí chuû, phöôùc hueä trang nghieâm, hôïp ñaïo tröôøng nhaân, thaân taâm an laïc, sö tröôûng phuï maãu, ñaïo nghieäp sieâu long, theá ñaàu sa-di tu haønh voâ chöôùng, tam ñoà baùt nan haøm thoaùt khoå luaân, cöûu höõu, töù sanh, caâu ñaêng giaùc ngaïn. Ngöôõng baèng ñaïi chuùng nieäm thanh tònh phaùp thaân Tì-loâ-giaù-na Phaät vaân vaân”. Thaäp hieäu taát, ñaïi chuùng phuïc toïa. Daãn thænh bænh loâ giaùo sa-di vaân: “Thænh sö ngoân cuù,

nhöõ hôïp töï traàn. Nhöõ nhöôïc baát naêng, tuøy ngaõ thanh ñaïo. Phaøm xöng moã giaùp xöù, ñöông xöng töï kyû danh". Phuïc xöôùng nieäm vaân: "Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm ngaõ, moã giaùp kim thænh ñaïi ñöùc vi theá ñaàu thuï giôùi A-xaø-leâ. Nguyeän ñaïi ñöùc vi ngaõ taùc theá ñaàu thuï giôùi A-xaø-leâ, ngaõ y ñaïi ñöùc coá, ñaéc theá ñaàu thuï giôùi, töø maãn coá". Theá ñaàu nhaân leã nhaát baùi, taùi xöng töø maãn coá, leã nhò baùi, tam xöng töø maãn coá, leã tam baùi, töïu hoà quî hieäp chöôûng.

Giôùi sö vaân: "Thieän nam töû sa-di" (ÖÙng naëc). Giôùi sö vaân: "Taâm nguyeân traïm tòch, phaùp haûi uyeân thaâm, meâ chi giaû vónh kieáp traàm luaân, ngoä chi giaû ñöông xöù giaûi thoaùt. Duïc truyeàn dieäu ñaïo, voâ vieät xuaát gia. Phoùng khoaùng duï nhö hö khoâng, thanh tònh ñoàng ö haïo nguyeät. Tu haønh duyeân cuï ñaïo quaû phi dieâu. Thæ tuøng khaéc nieäm chi coâng, taát chöùng voâ vi chi ñòa. Sôû dó ñaïi giaùc Theá Toân xaû kim luaân chi baûo vò, tí daï du thaønh, thoaùt traân ngöï chi long y, thanh sôn ñoaïn phaùt. Khaùch thöôùc saøo ö ñænh thöôïng, quaûi thuø voõng ö mi gian. Tu tòch dieät nhi chöùng chaân thöôøng, ñoaïn traàn lao nhi thaønh chaùnh giaùc. Tam theá chö Phaät, baát thuyeát taïi gia thaønh ñaïo. Lòch ñaïi Toå sö, a thuøy haønh nhieãm ñoä nhaân? Sôû dó Phaät Phaät thuï thuû, Toå Toå töông truyeàn, baát nhieãm theá duyeân, phöông thaønh phaùp khí. Coá ñaéc thieân ma cuûng thuû, ngoaïi ñaïo quy taâm. Thöôïng thuø töù troïng, chi aân, haï teá quaàn sanh chi khoå. Sôû dó vaân: Löu chuyeån tam giôùi trung, aân aùi baát naêng xaû. Khí aân nhaäp voâ vi, chaân thò baùo aân giaû. Xuaát gia chi haäu, leã vieät thöôøng tình, baát baùi quaân vöông, baát baùi phuï maãu. Nhöõ kim khaû ly thöû toøa, töôûng nieäm quoác vöông thuûy thöôïng chi aân, phuï maãu sinh thaønh chi ñöùc, chuyeân tinh baùi töø, haäu baát baùi daõ. Sa-di töïu leã nhaát baùi. Daãn thænh minh thuû khaùnh daãn xuaát ñöôøng ngoaïi, voïng Baéc tam baùi taï aân, phuïc tam

baùi taï phuï maãu aân, töùc canh taêng y, daãn nhaäp Thaùnh taêng tieàn tam baùi, chuyeån giôùi sö tieàn nhaát baùi, hoà quî hieäp chöôûng. Giôùi sö duïng tònh bình quaùn ñaûnh, dó chæ thích thuûy ö ñaûnh thöôïng, chaáp ñao theá ñaàu. Nhöng cöû keä, chuùng ñoàng tuïng vaân: "Thieän tai ñaïi tröôïng phu, Naêng lieãu theá voâ thöôøng, Khí tuïc thuù neâ hoaøn, Hi höõu nan tö nghò". Tam tuïng caät, sa-di thoaùi leã nhaát baùi. Daãn thænh laõnh sa-di chí boån sö tieàn, Hoà quî hieäp chöôûng. Boån sö chaáp ñao vaân: "Toái haäu nhaát keát vò chi chu-la. Duy sö nhaát nhaân naõi naêng ñoaïn chi. Ngaõ kim vi nhöõ tröø khöù, nhöõ kim höùa phuû?". Ñaùp vaân: "Khaû nhó". Höõu thuøy thò phaùp ngöõ, nhöng cöû laïc phaùt keä vaân: "Huûy hình thuû chí tieát, Caùt aùi töø sôû thaân. Xuaát gia hoaèng Thaùnh ñaïo, Theä ñoä nhaát thieát nhaân." Tam cöû, ñaïi chuùng ñoàng thanh hoøa. Sa-di töïu leã tam baùi, nhöng hoà quî hieäp chöôûng. Boån sö trì ca-sa .dieäc höõu thuøy thò phaùp ngöõ. Phoù ca-sa trí sa-di ñaûnh thöôïng, phuïc cöû keä vaân:

"Ñaïi tai giaûi thoaùt phuïc, Voâ töôùng phöôùc ñieàn y. Phi phuïng Nhö Lai giôùi, Quaûng ñoä chö chuùng sanh." Tam cöû, chuùng dieäc ñoàng thanh hoøa. Taát, sa-di phi ca-sa, leã boån sö tam baùi, leã Thaùnh taêng tam baùi, leã giôùi sö tam baùi, hoà

quî hieäp chöôûng. Giôùi sö vaân: “Thieän nam töû, phaùp nhö ñaïi haûi, tieäm nhaäp tieäm thaâm. Nhöõ kyù xuaát gia, ñöông tieân thuï tam quy, nguõ giôùi phöông ñaéc caän söï ñaïi taêng. Thöù thuï sa-di thaäp giôùi, naõi khaû ñoàng taêng lôïi döôõng. Söï taïi chuyeân thaønh, baát ñaéc maïn dòch. Ngaõ kim vi nhöõ trieäu thænh tam baûo, chöùng minh Phaät söï”. Bænh loâ vaân: “Nhaát taâm phuïng thænh voâ bieân Phaät baûo, haûi taïng kinh vaên, thaäp ñòa, tam hieàn, nguõ quaû, töù höôùng, ñoàng thuøy caûm giaùng, coäng taùc chöùng minh”. Tam thænh caät, naõi vaân: “Thieän nam töû, duïc caàu quy giôùi, tieân ñöông saùm töu (töïu) khieân haø. Nhö nhaân hoaùn y, nhieân haäu gia saéc. Nhöõ kim chí thaønh, tuøy ngaõ saùm hoái”. Cöû vaân: “Ngaõ tích sôû taïo chö aùc nghieäp, Giai do voâ thæ tham saân si. Tuøng thaân khaåu yù chi sôû sanh, Nhaát thieát ngaõ kim giai saùm hoái”.

Tam cöû, chuùng tam hoøa. Sa-di tam baùi, Hoà quî hieäp chöôûng. Giôùi sö vaân: “Thieän nam töû, phaùp kyù tònh trò thaân khaåu yù nghieäp, kim ñöông quy y Phaät phaùp taêng baûo”. Naõi cöû xöôùng vaân: “Quy y Phaät, quy y phaùp, quy y taêng. Quy y Phaät voâ thöôïng toân, quy y phaùp ly duïc toân, quy y taêng chuùng trung toân. Quy y Phaät caùnh, quy y phaùp caùnh, quy y taêng caùnh. Nhö Lai chí chaân ñaúng chaùnh giaùc, thò ngaõ Ñaïi sö. Ngaõ kim quy y, tuøng kim dó vaõng, xöng Phaät vi sö. Caùnh baát quy y taø ma, ngoaïi ñaïo, töø maãn coá”. Sa-di tuøy thanh nieäm, chuùng giai hoøa (töï “quy y Phaät” khôûi chí “töø maãn coá” thoâng tuïng tam bieán. Nhö “töø maãn coá” thöù taéc taùi ñieäp chi, tam taéc tam ñieäp chi). Moãi tuïng nhaát bieán, sa-di tuøy leã nhaát baùi, nhò bieán nhò baùi, tam bieán tam baùi, töïu hoà quî, hieäp chöôûng. Giôùi sö vaân: “Thieän nam töû, nhöõ kyù xaû taø quy chaùnh, giôùi dó chu vieân. Nhöôïc duïc thöùc töông hoä trì, öng thuï nguõ giôùi: Baát saùt sanh; Baát thaâu ñaïo; Baát daâm duïc; Baát voïng ngöõ; Baát aåm töûu. Taän hình thoï thò nguõ giôùi töôùng, nhöõ naêng trì phuû?”. Ñaùp vaân: “Naêng trì”. “Thöôïng lai nguõ chi tònh giôùi, nhaát nhaát baát ñaéc phaïm nhöõ naêng trì phuû?”. Ñaùp vaân: “Naêng trì”. Thò söï nhö thò trì. Sa-di tam baùi, hoà quî, hieäp chöôûng. Giôùi sö vaân: “Thieän nam töû, nguõ giôùi vi nhaäp ñaïo chi sô nhaân, xuaát tam ñoà chi nguyeân thuû. Thöù thuï sa-di thaäp giôùi, hình bò phaùp nghi, thöû xöng caän saùch. Y sö nhi truï, thuï

lôïi ñoàng taêng, thò vi öùng phaùp sa-di, öng ñöông ñaûnh thuï, taän thoï baát saùt sinh, baát thaâu ñaïo, baát daâm duïc, baát voïng ngöõ, baát aåm töûu, baát toïa ngoïa cao quaûng ñaïi saøng, baát hoa man, anh laïc, höông du, ñoà thaân, baát ca vuõ taùc xöôùng, coá vaõng quan thính. Baát troùc kim ngaân tieàn baûo, baát phi thôøi thöïc. Thò sa-di giôùi töôùng, nhöõ naêng trì phuû?”. Ñaùp vaân: “Naêng trì”. “Thöôïng lai thaäp chi tònh giôùi, nhaát nhaát baát ñaéc phaïm, nhöõ naêng trì phuû?”. Ñaùp vaân: “Naêng trì”. Thò söï nhö thò trì, sa-di tam baùi, hoà quî, hieäp chöôûng. “Thieän nam töû, nhöõ kim thuï giôùi chi haäu, ñöông tu ñaûnh ñaùi phuïng trì, baát ñaéc vi phaïm. Sôû trì giôùi luaät, cuùng döôøng tam baûo, caän chuûng phöôùc ñieàn. Ö Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ .nhaát nhö phaùp giaùo. Ö thöôïng, trung, haï toøa, taâm thöôøng cung kính. Tinh tieán haønh ñaïo, baùo phuï maãu aân, y thuû teá hình, baát dó vaên thaùi. Thöïc thuû chi maïng, baát ñaéc thò vò. Hoa höông, chæ, phaán, voâ dó caän

thaân. Haûo saéc taø thanh, nhaát voâ thò thính. Töø ngoân trì chính, vaät tuyeân nhaân ñoaûn. Thaûng höõu tranh giaû, löôõng thuyeát hoøa hôïp. Nam nöõ höõu bieät, thaûo moäc voâ thöông. Phi hieàn baát höõu, phi Thaùnh baát toâng. Phaùp phuïc öùng khí, thöôøng döõ nhaân caâu. Phi thôøi baát thöïc, phi phaùp baát ngoân. Tinh caàn tö nghóa, oân coá tri taân. Toïa taéc Thieàn tö khôûi taéc phuùng tuïng. Beá tam aùc ñaïo, khai Nieát-baøn moân. Ö tỷ-kheo phaùp trung, taêng tröôûng chaùnh nghieäp, boà-ñeà taâm nhi baát thoaùi, Baùt-nhaõ trí dó tröôøng, minh

quaûng hoùa chuùng sanh, kyø thaønh chaùnh giaùc. Duïng taâm nhö thöû, chaân Phaät ñeä töû". Sa-di leã tam baùi, hoà quî, hieäp chöôûng. Giôùi sö khôûi thaân huaân loâ, hoài höôùng vaân: "Thöôïng lai theá ñaàu thuï giôùi coâng ñöùc, phuïng chuùc hoä phaùp thieân long, giaø lam chaân teå, caùc trieån uy linh an taêng hoä phaùp. Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng, thöôøng vi khoå haûi chi taân löông, chaáp söï cao nhaân, vónh taùc phaùp moân chi truï thaïch. Hôïp ñöôøng thanh chuùng, ñoàng thöøa Baùt-nhaõ chi chu, theá ñaàu sa-di, coäng chí Boà-ñeà chi ngaïn. Töù aân toång baùo, tam höõu teà tö. Phaùp giôùi höõu tình, ñoàng vieân chuûng trí. Thaäp phöông tam theá, nhaát thieát chö Phaät, chö toân boà-taùt ma-ha-taùt, ma-ha-baùt-nhaõ ba- la-maät. Giôùi sö nhöng töïu toïa, Taùc Phaïn xaø-leâ minh khaùnh vaân: "Xöû theá giôùi nhö hö khoâng, nhö lieân hoa baát tröôùc thuûy, taâm thanh tònh, sieâu ö bæ. Kheå thuû leã voâ thöôïng toân, quy y Phaät, ñaéc boà-ñeà, ñaïo taâm thöôøng baát thoaùi. Quy y phaùp, taùt Baùt-nhaõ, ñaéc ñaïi toång trì moân. Quy y taêng, töùc traùnh luaän, ñoàng nhaäp hoøa hôïp haûi. Thöôïng lai theá ñaàu thuï giôùi coâng ñöùc, voâ haïn thuø thaéng löông nhaân, taûn chu-sa giôùi, hoøa nam Thaùnh chuùng". Daãn thænh xaø-leâ haäu taùc phaïn xaø-leâ cöû: "Xöû theá giôùi nhö hö khoâng thôøi", töùc minh thuû khaùnh, daãn sa-di leã giôùi sö tam baù, chuyeån thaân leã Thaùnh taêng tam baùi. Taát, vaán taán xuaát ñöôøng ngoaïi haï thuû laäp. Giôùi sö, nhò xaø-leâ Thaùnh taêng tieàn

ñaïi trieån tam baùi nhi xuaát. Ñöôøng ty haønh giaû minh ñöôøng tieàn chung tam haï. Truï trì xuaát ñöôøng, ñaïi chuùng haï saøng, thuû toïa laõnh chuùng tuøy ngheä phöông tröôïng leã haï. Nhö chuùng ña, truï trì ñang töïu phaùp ñöôøng thöôïng thuï haï. Khaùch ñaàu haønh giaû nhöng döï baøi lieät höông, chuùc, loâ, bình, phuø ty, yû töû ty haäu. Tieân giôùi sö, nhò xaø-leâ haønh leã. Sô trieån vaân: "Moâng sai thuï giôùi, mieãn cöôõng chi thöøa. Nhaân söï hoang sô, höõu yeâm toân troïng. Haï tình baát thaéng hoaøng khuûng chi chí". Truï trì ñaùp vaân: "Sa-di theá ñaàu höõu lao thaàn duïng". Taùi trieån töï haøn oân taát, xuùc leã tam baùi, truï trì ñaùp nhaát baùi. Thöù thuû toïa ñaïi chuùng tieán tieàn thaùp höông, hoaëc trieån, hoaëc xuùc leã, hoaëc mieãn. Thöù thò giaû, tieåu sö thaùp höông, ñaïi trieån tam baùi, baát thaâu toaï cuï, tieán vaân: "Sa-di ñaéc ñoä, cöû chuùng ñoàng hoan. Ngöôõng ñoái toân nghieâm, haï tình baát thaéng haân döôïc chi chí". Höïu tam baùi, tieán töï haøn oân, thoaùi tam baùi, thaâu toïa cuï. Thöù sa-di thaùp höông, ñaïi trieån tam baùi, baát thaâu toaï cuï, tieán vaân: "Moã ñaúng thao vieân ñaûnh töôùng, haïnh quaûi ñieàn y, baát thuï traàn lao vónh ly aùi voõng, haï tình baát thaéng haân caûm chi chí". Höïu tam baùi tieán vaân: "Töùc nhaät thôøi leänh caån thôøi, cung duy ñöôøng ñaàu boån sö ñaïi Hoøa

thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Thoaùi, tam baùi thaâu toaï cuï.

Truï trì tuaàn lieâu baùo leã sa-di nhaát nhaát ngheä lieâu leã taï. Kyø töïu sa-di lieâu an haï, só tha thôøi ñaêng ñaøn thuï giôùi. Taï giôùi töø vaân: “Moã ñaúng hoaïch ñaêng giôùi phaåm, laïm xí taêng luaân, ngöôõng haø tí höu, ñaëc thöû baùi taï”. Ñaùp vaân: “Tuùc thöøa Phaät kyù, taêng giôùi vieân thaønh, kieân nhaãn thuï trì, löïc phuø toân giaùo”. SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN 5 * * TRUÏ TRÌ CHUØA THIEÀN ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH LAØ TAÊNG BEÀ TOÂI ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC CHÆ BIEÂN SOAÏN LAÏI TRUÏ TRÌ CHUØA ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH LAØ TAÊNG BEÀ TOÂI ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC CHÆ HIEÄU CHÍNH * HAØNH GIAÛ ÑÖÔÏC LAØM SA-DI [1136c18] Phaøm haønh giaû môùi nhaän ñöôïc ñoä ñieäp, duøng maâm goã coù naép ñaäy baèng vaûi ñöïng tôø ñoä ñieäp trình boån sö cuûa mình vaø löôõng töï Ñoâng – Taây xem. Taïi caùc nôi naøy ñeàu phaûi thaép höông (nhang) laïy kính ba laïy, choïn ngaøy laønh thaùng toát, baøy bieän cuùng phaåm, cöû haønh nghi thöùc caïo ñaàu (theo luaät Phaät thì phaûi neân choïn choã ñaát troáng traûi ñeå baøy trí phaùp toøa, röôùi nöôùc thôm leân, chu vi ñoä baûy thöôùc Taøu (2,3m), boán goùc ñeàu treo côø, phan. Ngaøy nay, nghi thöùc caïo ñaàu ñeàu dieãn ra taïi ñaïi ñieän thì phaûi neân

baøy trí phaùp toøa höôùng veà töôïng Phaät hay ñoái dieän vôùi töôïng Phaät. Neáu tieán haønh taïi phaùp ñöôøng thì phaûi baøy trí töôïng Phaät, hoa, höông hoûa vaø ñeøn caày ñuùng theo nghi thöùc qui ñònh. Nay thöôøng toå chöùc taïi taêng ñöôøng do vì taêng chuùng quaù ñoâng, nôi ñaây laïi ñaày ñuû tieän nghi veà choã ngoài). Tröôùc heát baåm trình cuøng duy-na thöông nghò cuøng giôùi sö, xaø-leâ taùc phaïn vaø xaø-leâ daãn thænh. Choïn ngaøy laønh thaùng toát ñaõ xong, töùc caùch ngaøy ñoù moät ñeâm caïo ñaàu, taïi ñænh ñaàu (moû aùc) chöøa moät choûm toùc (caùi vaù) (goïi laø chu-la, tieáng Phaïn laø chu-la coù nghóa laø caùi choûm toùc nhoû), phaûi baøy trí toøa vò vaø gheá ngoài cuûa giôùi sö. Toøa vò naøy cuøng vôùi toøa vò cuûa truï trì baøy lieät hai beân ñoái dieän nhau, treân baøn ñaët höông – ñeøn caày – lö höông nhoû caàm tay vaø caây giôùi xích. Laïi baøy trí baøn gheá cuûa xaø-leâ taùc Phaïn ôû beân phía phaûi cuûa töôïng Thaùnh taêng cuøng vôùi baøn cuûa giôùi sö ñoái dieän nhau, treân baøn ñaët khaùnh. Baøn höông aùn tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñaët aùo caø-sa, aùo daøi vaø tôø ñoä ñieäp treân ñoù. Töø lieâu haønh giaû, ñaùnh chaäp choûa daãn caùc sa-di saép caïo nhaün ñaàu ñeán Thoå ñòa ñöôøng, Toå ñöôøng vaø ñieän Phaät. Taïi caùc nôi naøy ñeàu ñoát höông laïy kính ba laïy, theo thöù töï ñöùng tröôùc taêng ñöôøng. Gioùng chuoâng taäp hoïp ñaïi chuùng. Sau khi ñaàu thuû vaø truï trì ñeàu ñaõ vaøo taêng ñöôøng thì giôùi sö vaø hai vò taùc phaïn vaø daãn thænh xaø-leâ môùi vaøo taêng ñöôøng, traûi toïa cuï cöû haønh ñaïi leã laïy ba laïy. Sau ñoù, caùc vò naøy ñeàu

quay veà vò trí ñaõ ñònh cuûa mình. Ñaïi chuùng ñeàu cuøng ngoài yeân oån, xaø-leâ daãn thænh ñeán tröôùc maët giôùi sö, traûi toïa cuï leã kính ba laïy, quì moïp kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn vaøo nhau. Giôùi sö hoûi raèng: “Taêng chuùng ñaõ taäp ñònh ñaày ñuû chöa?”, ñaùp raèng: “Ñeàu ñaõ taäp ñònh ñaày ñuû

roài". Giôùi sö laïi hoûi: "Taêng chuùng ñaõ hoøa hôïp (trì ñoàng giôùi, haønh ñoàng ñaïo) chöa?", ñaùp raèng: "Ñaõ hoøa hôïp roài aï". Giôùi sö noùi: "Taêng chuùng nay hoøa hôïp ñeå laøm gì?", ñaùp raèng: "Ñeå haønh giaû ñöôïc caïo ñaàu nhaän giôùi". Giôùi sö noùi: "Theá thì ñöôïc roài ñaáy". Xaø-leâ daãn thænh ñöùng leân cuoán toïa cuï laïi, ñaùnh khaùnh nhoû caàm tay (ñuùng ra laø caùi chuoâng nhoû), daãn haønh giaû ñaõ caïo ñaàu vaøo phaùp ñöôøng, tröôùc heát ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng laïy kính ba laïy, keá ñoù ñeán tröôùc giôùi sö cuøng laïy kính ba laïy xong lieàn quì xuoáng (chôø thoï giôùi). Xaø-leâ taùc phaïn ñaùnh khaùnh lôùn, noùi tieáng Phaïn raèng: "Coù naêm tieân nhaân ñaày ñuû thaàn thoâng, taùc giaû cuûa chuù thuaät. Vì soá ngöôøi bieát xaáu hoå naøy maø nhieáp taäp moïi ngöôøi khoâng bieát xaáu hoå. Nhö Lai laäp ra giôùi caám, moãi nöûa thaùng tuyeân thuyeát moät laàn, laáy thuyeát giôùi laøm lôïi ích. Höôùng chö Phaät khaáu ñaàu laïy kính. Laïi tuïng kinh vaên 'Nhö haø Phaïn' raèng: 'Vì sao trong kinh naøy noùi cöùu caùnh laø qua ñöôïc bôø beân kia? Mong raèng ñöùc Phaät laáy ñaïo lyù thaâm aùo trong kinh maø roäng khai thò cho chuùng sanh!'". "Xaø-leâ taùc phaïn" nieäm tuïng tieáng Phaïn

xong, laïi baåm baïch raèng: "Xin giôùi sö vì sa-di caïo ñaàu thoï giôùi maø thuyeát giôùi". Giôùi sö ñöùng daäy, ñaïi chuùng cuõng ñeàu ñöùng daäy theo. Giôùi sö caàm lö höông nhoû caàm tay noùi: "Ñöùc traïch thuû giôùi, ñöùc traïch thieàn ñònh, ñöùc traïch trí hueä, ñöùc traïch giaûi thoaùt, ñöùc traïch giaûi thoaùt moïi tri kieán (giôùi höông, ñònh höông, tueä höông, giaûi thoaùt höông, giaûi thoaùt tri kieán höông) hoùa thaønh aùnh saùng voâ haïn chieáu roïi khaép ñaøi maây, lan toûa khaép phaùp giôùi, cuùng döôøng voâ löôïng Phaät khaép möôøi phöông, voâ löôïng phaùp khaép möôøi phöông, voâ löôïng taêng khaép möôøi phöông. Phaøm nhöõng ai nghe thaáy ñeàu ñöôïc hun ñuùc, chöùng ngoä ñöôïc Phaät phaùp toái cao (tòch dieät), moïi chuùng sanh ñeàu nhö theá. Töùc ñem coâng ñöùc khai khaûi caïo ñaàu thoï giôùi saùng nay, tröôùc heát caàu chuùc ñöông kim Hoaøng ñeá muoân naêm, caùc baäc ñaïi thaàn ngaøn thu, thieân haï thaùi bình, Phaät phaùp thöôøng chuyeån thònh haønh, thaàn giaø-lam, thoå ñòa gia taêng oai linh hieån haùch, baûo hoä Phaät phaùp, baûo hoä moïi tín ñoà khoâng gaëp chuyeän gôõ, moïi vieäc ñeàu qua, thí chuû trong möôøi phöông ñeàu taêng phöôùc, theâm hueä (trang nghieâm phöôùc hueä). Taát caû moïi ngöôøi trong ñaïo traøng (töï vieän) caû taêng laãn tuïc thaân taâm luoân an laïc. Sö tröôûng, cha meï, ñaïo nghieäp sieâu long, sa-di caïo ñaàu thoï giôùi tu haønh khoâng gaëp chöôùng ngaïi. Choán taêm toái ba neûo, taùm naïn ñeàu lìa khoûi bieån khoå luaân hoài sanh töû, chuùng sanh khaép nôi thuoäc cöûu

höõu, töù sanh ñeàu ñeán ñöôïc caûnh giôùi giaùc ngoä trieät ñeå ôû bôø beân kia! Do vaäy, nhöõng mong nöông nhôø moïi ngöôøi cuøng nieäm phaùp thaân thanh tònh cuûa Phaät Tyø-loâ-giaù-na". Nieäm moät thôøi 10 laàn danh hieäu Phaät xong, moïi ngöôøi laïi ngoài xuoáng. "Xaø-leâ daãn thænh" caàm lö höông caàm tay, daãn daïy caùc sa-di thoï giôùi raèng: "Thænh caàu giôùi sö ban lôøi leõ truyeàn giôùi, ñaùng ra laø do caùc oâng töï noùi. Nhö quaû caùc oâng khoâng bieát thì haõy noùi theo lôøi ta daãn daét. Tuy nhieân khi ta neâu oâng A, oâng B thì caùc oâng söûa laïi neâu ñuùng chính teân tuoåi mình". Keá ñoù, "xaø-leâ daãn thænh" laïi ñoïc to leân: "Ñaïi ñöùc

moät loøng töôûng nghó ñeán chuùng con. Nay sa-di A, sa-di B chuùng con thænh caàu ñaïi ñöùc haõy laøm sö phuï (A-xaø-leâ) cuûa ñaùm caïo ñaàu nhaän giôùi chuùng con. Caàu mong ñaïi ñöùc vui loøng nhaän laøm sö phuï (A-xaø-leâ) cuûa ñaùm caïo ñaàu thoï giôùi chuùng con, bôûi chuùng con nguyeän nöông theo ñaïi ñöùc, chuùng con ñöôïc caïo ñaàu thoï giôùi laø do ñaïi ñöùc töø bi ñoàng tình chaáp nhaän". Nhoùm haønh giaû caïo ñaàu laïy kính moät laïy laàn thöù nhaát, keá ñoù neâu loøng töø bi thöông xoùt cuûa ñaïi ñöùc, laïy kính laàn thöù hai, laàn thöù ba neâu loøng töø bi thöông xoùt cuûa ñaïi ñöùc laïy kính laàn thöù ba. Tieáp theo ñeàu quì moïp theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn laïi. Giôùi sö noùi: "Naøy caùc thieän nam töû sa-di! (caùc sa-di ñoàng leân tieáng daï)", giôùi sö noùi tieáp: "Nguoàn taâm voán saâu laéng tòch lieâu, bieån phaùp meânh moâng thaêm thaúm. Keû meâ muoäi maõi

maõi chìm ñaém trong bieån khoå, ngöôøi toû ngoä luoân ôû trong caûnh giôùi sieâu thoaùt. Muoán noái truyeàn ñaïo maàu thì khoâng gì baèng xuaát gia laøm taêng, laøm taêng taâm roäng thoaùng nhö hö khoâng, thanh tònh nhö traêng troøn saùng. Nhaân duyeân tu haønh ñaày ñuû thì keát quaû thaønh ñaïo khoâng laâu xa gì! Ban ñaàu nöông theo coâng phu tin töôûng chaéc chaén seõ ñaït quaû vò thì veà sau seõ chöùng ngoä ñaït ñöôïc chaân lyù voâ vi. Bôûi vaäy neân ñöùc ñaïi giaùc Theá Toân Thích-ca Maâu-ni Phaät môùi rôøi boû ngoâi vò Hoaøng ñeá quí baùu trong töông lai, nöûa ñeâm leùn treøo ra khoûi thaønh, côûi boû aùo roàng Thaùi töû, vaøo nuùi xanh caét toùc xuaát gia, vui nhaän maëc tình cho chim khaùch laøm toå treân ñænh ñaàu, nheàn nheän giaêng tô nôi hai maøy, tu tòch dieät maø chöùng chaân thöôøng, tröø boû moïi traàn lao maø thaønh giaùc ngoä trieät ñeå (chaùnh giaùc). Caùc ñöùc Phaät trong ba ñôøi quaù khöù – hieän taïi – vò lai chöa töøng coù noùi ñeán taïi gia maø thaønh ñaïo bao giôø. Toå sö bao ñôøi cuûa Thieàn toâng chuùng ta cuõng chöa töøng coù ai ñeå toùc maø ñoä ñöôïc ngöôøi. Theá neân Phaät Phaät truyeàn tay, Toå Toå trao nhaän nhau do chaúng nhieãm theá duyeân tuïc löõ môùi thaønh ñöôïc ñaïi khí cuûa phaùp moân (phaùp khí), cho neân môùi ñöôïc thieân ma cung tay kính leã phuïc tuøng, ngoaïi ñaïo quy y theo veà. Treân baùo ñaùp muoân moät boán ôn naëng (ôn cha meï, ôn Thaày toå, ôn vua, ôn Phaät), döôùi cöùu teá giaûi thoaùt chuùng sanh khoûi khoå naïn. Cho neân môùi noùi (ngöôøi tuïc) nhö soáng hôø troâi

noåi trong tam giôùi duïc – saéc – voâ saéc, bôûi do khoâng theå caét ñöôïc aùi aân maën noàng. Neáu caét boû ñöôïc aùi aân cuûa traàn duyeân maø vaøo caûnh giôùi voâ vi voâ sanh dieät cuûa Phaät giaùc thì môùi goïi laø caùch ñeàn ôn chaân chaùnh vaäy. Sau khi ñaõ xuaát gia thì leã nghóa vöôït khoûi thöôøng tình xaõ hoäi, khoâng coøn laïy nhaø vua, khoâng coøn laïy cha meï nöõa. Giôø ñaây caùc oâng coù theå rôøi khoûi phaùp toøa naøy, töôûng nieäm ôn ñaát nöôùc cuûa Hoaøng ñeá, ñöùc sanh thaønh (döôõng duïc) cuûa cha meï, maø chuyeân loøng tinh thaønh höôùng veà Hoaøng ñeá vaø cha meï laïy giaõ bieät töø xa laàn choùt roài veà sau khoâng coøn laïy nöõa". Caùc sa-di beøn laïy kính giôùi sö moät laïy, xaø- leâ daãn thænh ñaùnh khaùnh caàm tay (chuoâng nhoû) daãn hoï ra ngoaøi phaùp ñöôøng, höôùng veà phía Baéc nôi kinh ñoâ laïy xa Hoaøng ñeá ba laïy taï ôn, roài tieáp ñoù laïy xa ba laïy ñeàn ôn cha

meï. Ñoaïn maëc taêng y vaøo, roài ñöôïc daãn vaøo tröôùc töôïng Thaùnh taêng laïy ba laïy, laïi chuyeån ngöôøi tröôùc giôùi sö laïy kính moät laïy, quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn vaøo nhau. Giôùi sö duøng nöôùc trong tònh bình röôùi leân ñænh ñaàu laøm leã quaùn ñaûnh cho caùc sa-di thoï giôùi, laáy ngoùn tay nhuùng vaøo nöôùc roài raûi leân ñaàu traùn hoï vaøi gioït roài caàm dao caïo toùc leân vöøa ñoïc keä, ñöôïc ñaïi chuùng hoøa theo nhö sau: “Hay thay naøy baäc ñaïi tröôïng phu, Coù theå lieãu thoaùt ñôøi voâ thöôøng.

Boû tuïc theo caûnh Phaät Nieát-baøn, Thaät hieám coù khoù theå suy löôøng!” Tuïng ñoïc ba laàn xong, caùc sa-di lui ra laïy giôùi sö moät laïy. Xaø-leâ daãn thænh höôùng daãn caùc sa-di ñeán tröôùc boån sö (töùc truï trì), quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn laïi. Boån sö caàm dao caïo noùi: “Choûm toùc sau cuøng coøn laïi tieáng Phaïn goïi laø chu-la, chæ coù sö phuï môùi coù theå caïo boû. Ta nay caïo tröø boû cho caùc oâng, giôø caùc oâng coù öng chòu khoâng?”, caùc sa-di ñoàng ñaùp: “Daï ñöôïc aï”. Luùc naøy, giôùi sö thuøy thò phaùp ngöõ roài ñoïc keä caïo toùc raèng: Huûy boû hình haøi giöõ khí tieát, Caét aùi töø bieät hai ñaáng thaân. Xuaát gia hoaèng döông neàn Thaùnh ñaïo, Theà nguyeàn ñoä thoaùt nhaát thieát nhaân. Ñoïc keä lieân tuïc ba laàn, ñaïi chuùng cuøng caát tieáng hoøa theo. Sa-di laïy kính ba laïy nhöng vaãn giöõ tö theá quì theo caùch ngöôøi Hoà vaø hai baøn tay chaép möôøi ngoùn vaøo nhau. Boån sö naâng ca-sa vaø cuõng coù thuøy thò phaùp ngöõ keøm theo, ñoaïn caàm neáp ca-sa ñaët leân ñaàu sa-di roài laïi ñoïc moät baøi keä nhö sau: “To lôùn thay y phuïc giaûi thoaùt, Y ruoäng phöôùc khoâng coù töôùng hình. Maëc vaøo ngöôøi phuïng Nhö Lai giôùi, Roäng ñoä moïi giôùi caùc chuùng sanh.” Ñoïc lieân tuïc keä naøy ba laàn, ñaïi chuùng ñeàu caát tieáng hoøa theo xong thì caùc sa-di maëc caø-sa vaøo laïy kính boån sö ba

laïy, laïy töôïng Thaùnh taêng ba laïy, laïy giôùi sö ba laïy, quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai tay chaép 10 ngoùn laïi. Giôùi sö noùi: “Naøy thieän nam töû ! Phaät phaùp nhö bieån caû, caøng vaøo caøng saâu. Caùc oâng ñaõ xuaát gia thì tröôùc heát phaûi thoï nhaän tam qui, nguõ giôùi, môùi coù theå thaân gaàn ñaïi taêng maø hoïc taäp theo göông caùc ngaøi. Keá phaûi thoï 10 giôùi cuûa sa- di môùi coù theå cuøng höôûng duïng cuùng döôøng nhö caùc taêng ñöôïc höôûng. Vieäc phuïng trì giôùi luaät caàn nôi taâm chuyeân thaønh, khoâng theå tuøy tieän hôøi hôït ñöôïc. Ta nay vì caùc oâng trieäu thænh tam baûo Phaät Phaùp Taêng ñeå chöùng minh Phaät söï thoï giôùi cuûa caùc oâng”. Giôùi sö naâng lö höông nhoû caàm tay leân noùi: “Troïn loøng phuïng thænh chö Phaät phaùp löïc voâ bieân, kinh ñieån to lôùn nhö bieån caû cuøng tam Hieàn trong thaäp ñòa vò laø boà-taùt, La-haùn vaø taêng löõ, cuøng ruû loøng thöông caûm maø giaùng laâm ñeå cuøng chöùng minh cho caùc sa-di thoï giôùi”. Môøi thænh lieân tuïc ba laàn xong môùi noùi: “Naøy thieän nam töû! Neáu muoán quy y giôùi luaät thì tröôùc heát phaûi saùm hoái loãi laàm tì veát cuûa baûn thaân mình, nhö ngöôøi ta phaûi giaët giuõ quaàn aùo thì quaàn aùo sau ñoù môùi saïch seõ tinh töôm. Nay caùc oâng phaûi chí thaønh cuøng ta saùm hoái”. Noùi ñoaïn nieäm raèng: Nghieäp aùc tröôùc ñaây con taïo ra, Ñeàu do tham saân si u toái. Do thaân mieäng yù maø sanh ra, Taát caû con nay ñeàu saùm hoái. Nieäm ñoïc lieân tuïc ba laàn, ñaïi

chuùng cuøng caát tieáng hoøa theo. Caùc sa-di laïy giôùi sö ba laïy cuøng quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn vaøo nhau.

Giôùi sö noùi tieáp: “Naøy thieän nam töû ! Phaùp ñaõ thanh tònh, tröø saïch aùc nghieäp do thaân khaåu yù taïo ra. Nay caàn quy y tam baûo Phaät Phaùp Taêng”, lieàn ñoïc to leân: “Quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Quy y Phaät voâ thöôïng toân, quy y Phaùp lìa duïc toân, quy y Taêng chuùng trung toân. Quy y Phaät xong, quy y Phaùp xong, quy y Taêng xong. Trình ñoä giaùc ngoä cuûa Nhö Lai khoâng theå nghó baøn, laø baäc ñaïi ñaïo sö cuûa chuùng ta. Ta nay quy y Ngaøi thì töø nay trôû veà maõi sau, goïi Phaät laø Sö, thì khoâng coøn quy y taø ma ngoaïi ñaïo, chính laø do loøng töø bi laân maãn cuûa Ngaøi ñoái vôùi chuùng ta”. Sa-di nöông tieáng cuûa giôùi sö maø nieäm theo, ñaïi chuùng cuøng caát tieáng hoøa theo. (Keå töø choã baét ñaàu quy y Phaät cho ñeán heát töø bi coá phaûi nieäm lieân tuïc ba laàn. Rieâng laàn nieäm thöù hai thì töø bi coá phaûi laäp laïi ha laàn. ÔÛ laàn nieäm thöù ba thì Töø bi coá phaûi laäp laïi ba laàn). Moãi laàn nieäm tuïng baän ñaàu thì caùc sa-di cuøng laïy theo moät laïy, laàn nieäm tuïng thöù hai laïy theo hai laïy, laàn nieäm tuïng thöù ba laïy theo ba laïy vaø vaãn quì theo loái ngöôøi Hoà cuøng xeáp hai baøn tay chaép 10 ngoùn laïi. Giôùi sö noùi tieáp: “Naøy caùc thieän nam töû! Caùc oâng ñaõ boû taø theo veà vôùi chaùnh, giôùi luaät ñaõ troøn ñaày roài, neáu muoán bieát töôùng traïng cuûa giôùi ñeå hoä trì thì phaûi thoï trì naêm giôùi troïn ñôøi, ñoù laø: khoâng saùt sanh, khoâng troäm cöôùp, khoâng daâm duïc, khoâng noùi laùo, khoâng uoáng röôïu. Ñaây laø naêm giôùi

töôùng, caùc oâng giöõ ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Daï giöõ ñöôïc aï”. Giôùi sö hoûi tieáp: “Naêm tònh giôùi neâu treân caùi naøo cuõng khoâng ñöôïc vi phaïm. Caùc oâng coù giöõ ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Daï giöõ ñöôïc aï”. Naêm giôùi treân ñeàu ñaõ giöõ ñöôïc nhö theá, caùc sa-di laïy kính ba laïy, quì theo tö theá ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn laïi vaøo nhau. Giôùi sö noùi tieáp: “Naøy caùc thieän nam töû! Naêm giôùi laø nhaân duyeân ban ñaàu ñeå vaøo ñaïi ñaïo, laø söï vieäc ñöùng ñaàu cuûa ra khoûi ba neûo ñòa nguïc - quyû ñoùi vaø suùc sanh. Keá ñoù phaûi thoï 10 giôùi sa-di, bôûi coù thoï trì ñuû 10 giôùi naøy môùi hoaøn bò nghi thöùc giôùi phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia. Ñieàu naøy goïi laø ‘caàn saùch’, töùc nöông theo sö phuï maø truï, thuï höôûng tieàn taøi vaät chaát do thí chuû cuùng döôøng bình ñaúng nhö taêng chính thöùc vaäy, cho neân ñöôïc goïi laø ‘sa-di öùng phaùp’, phaûi kieàn thaønh toân thuû caùc giôùi ñieàu döôùi ñaây: Troïn ñôøi khoâng saùt sanh, khoâng troäm cöôùp, khoâng daâm duïc, khoâng noùi laùo, khoâng uoáng röôïu. Khoâng ngoài naèm treân gheá to, giöôøng lôùn. Khoâng ñöôïc duøng xaâu hoa (voøng hoa) hay xaâu chuoãi haït chaâu hoaëc nöôùc hoa (daàu thôm) ñeo boâi leân ngöôøi. Khoâng ñöôïc ñeán nghe hay xem ca haùt, ca muùa. Khoâng ñöôïc tìm kieám tieàn baïc, vaøng ngoïc, baùu vaät. Khoâng ñöôïc aên ngoaøi giôø qui ñònh. Ñaây laø giôùi töôùng cuûa sa-di, caùc oâng coù giöõ ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Thöa giöõ ñöôïc aï”. “Caùc ñieàu vöøa

neâu treân laø 10 giôùi thanh tònh, baát cöù giôùi naøo ñeàu cuõng khoâng ñöôïc vi phaïm. Caùc oâng coù giöõ noåi khoâng?”, ñaùp: “Daï thöa giöõ ñöôïc aï”. Caùc giôùi

treân ñeàu ñaõ giöõ ñöôïc nhö theá (töùc nghi thöùc hoaøn maõn, caùc sa-di ñaõ thoï ñuû 10 giôùi), caùc sa-di laïy kính ba laïy, quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn vaøo nhau. Giôùi sö noùi: “Naøy caùc thieän nam töû! Nay caùc oâng ñaõ thoï giôùi roài thì töø nay veà sau phaûi neân nghieâm tuùc phuïng trì, khoâng ñöôïc vi phaïm moät chuùt naøo caùc giôùi luaät phaûi giöõ gìn. Laïi phaûi luoân cuùng döôøng tam baûo Phaät – Phaùp – Taêng, caàn maãn troàng laáy ruoäng phöôùc. Ñoái vôùi caùc vò Hoøa thöôïng hay sö phuï cuûa mình, phaûi ñoái ñaõi hoaøn toaøn toân kính nhö giaùo phaùp ñaõ chæ daïy. Ñoái vôùi taêng nhaân ôû caû ba thöù baäc thöôïng – trung – haï toøa, taâm luoân cung kính. Laïi phaûi noã löïc tinh taán tu haønh Phaät phaùp ñeå ñeàn ñaùp ôn ñöùc cuûa cha meï. Maëc chæ nhaèm che thaân laø ñuû, khoâng neân chaïy theo maøu meø loøe loeït öa nhìn. AÊn thì chæ ñuû ñeå duy trì maïng soáng, khoâng ñöôïc ñua ñoøi öa thích moùn ngon vaät laï. Boâng hoa, daàu thôm, son phaán chôù ñeå cho gaàn mình. Saéc ñeïp myõ mieàu cuûa phuï nöõ, aâm nhaïc meâ ly buøi tai ñeàu khoâng neân nhìn, nghe. Lôøi aên tieáng noùi, gioïng ñieäu phaûi khoan hoøa hôïp leõ phaûi, khoâng neân neâu choã yeáu keùm cuûa ngöôøi khaùc. Thaûng hoaëc gaëp hai beân tranh caõi thì neân can ngaên, noùi sao cho hoï hoøa thuaän laïi.

(Thöôøng ngaøy haønh söï tieáp xuùc), neân tuaân thuû nguyeân taéc nam nöõ phaûi phaân bieät, laïi luoân oâm aáp loøng töø bi roäng lôùn, khoâng gieát choùc caû sinh maïng cuûa caây coû. Keû khoâng hieàn minh thì khoâng keát baïn, baäc khoâng Thaùnh trieát thì khoâng toân thôø hoïc theo göông. (Phaûi chí coâng voâ tö), phaùp phuïc maëc thöôøng ngaøy, ñoà duøng ñöïng ñoà aên haèng böõa (y baùt) luoân ñem theo beân mình. Khoâng phaûi böõa theo qui ñònh thì khoâng aên, khoâng phaûi lôøi leõ hôïp Phaät phaùp thì khoâng noùi. Luoân noã löïc tinh caàn tham cöùu aùo nghóa cuûa giaùo lyù, luùc naøo cuõng oân laïi vieäc xöa ñeå bieát chuyeän nay (oân coá tri taân). Ngoài thì suy nghó Thieàn lyù, ñi ñöùng thì ñoïc tuïng caâu vaên cuûa kinh ñieån. Do chuyeân caàn tu taäp neân ñoùng saïch neûo ba ñöôøng aùc (ñòa nguïc – ngaï quæ – suùc sanh), môû toang cöûa Nieát- baøn. Trong pheùp taéc tæ-kheo luoân taêng tröôûng ñaïo taâm, nhöng chaúng suït giaûm taùc duïng trí tueä (Boà-ñeà taâm). Trí Baùt-nhaõ luoân chieáu saùng nhö ñeøn toû soi suoát ñeâm tröôøng roäng hoùa ñoä muoân ngaøn chuùng sanh, rieâng mình mong ñöôïc thaønh töïu giaùc ngoä trieät ñeå. Duïng taâm ñöôïc nhö theá thì môùi ñaùng laø ñeä töû chaân chaùnh cuûa ñöùc Phaät”. Sa-di laïy kính ba laïy, quì theo kieåu ngöôøi Hoà, hai baøn tay chaép 10 ngoùn vaøo nhau. Giôùi sö ñöùng leân caàm lö höông, hoài höôùng coâng ñöùc raèng: “Coâng ñöùc caïo ñaàu thoï giôùi treân nhaèm phuïng hieán caàu chuùc caùc thaàn hoä phaùp laø Trôøi, Roàng vaø caùc thaàn Giaø-lam, chuùa teå vaïn vaät,

thaàn naøo cuõng thi trieån oai linh an taêng, hoä phaùp cuøng chuùc cho Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu luùc naøo cuõng laø caàu, beán cuûa bieån khoå, caùc cao taêng chaáp söï luoân laø truï coät, neàn ñaù cuûa phaùp moân, coøn ñaïi chuùng thanh tònh cuûa caû chuøa cuøng ñaùp thuyeàn Baùt-nhaõ maø qua beân kia bôø giaùc. Caùc sa-di caïo ñaàu thoï giôùi cuõng cuøng ñeán bôø ñaéc ñaïo. Boán ôn ñeàu ñaõ troïn baùo ñaùp. Ba coõi duïc giôùi, saéc giôùi vaø voâ saéc giôùi (ba loaïi caûnh giôùi

sanh töû, coù nhaân coù quaû) ñeàu ñöôïc trôï ích. Toaøn theå söï vaät coù maïng soáng trong vuõ truï (phaùp giôùi) ñeàu hieåu ñöôïc trí tueä cuûa Phaät (ñoàng vieân chuûng trí). Taát caû chö Phaät vaø chö Boà-taùt trong ba ñôøi ôû khaép möôøi phöông ñeàu ñaït ñöôïc trí tueä ñaùo bæ ngaïn". Tuyeân xong lôøi hoài höôùng, giôùi sö quay veà choã ngoài cuõ. Xaø-leâ taùc phaïn ñaùnh khaùnh caàm tay (chuoâng nhoû) noùi: "ÔÛ trong theá giôùi naøy cuõng chaúng khaùc naøo ôû taïi khoaûng khoâng, laïi cuõng gioáng nhö hoa sen tinh khieát ñaõ loù leân khoûi maët nöôùc, taâm hoaøn toaøn thanh tònh khoâng dính daùng gì ñeán nöôùc, buøn nöõa. Cuùi ñaàu laïy ñaáng Voâ thöôïng toân. Quy y Phaät, ñaït ñöôïc chaùnh ñaïo cuûa Phaät phaùp, ñaïo taâm luoân khoâng öông heøn thoaùi chuyeån. Quy y phaùp, nöông nhôø trí tueä to lôùn cuûa Phaät ñaït ñöôïc ñaïi phaùp moân toång trì. Quy y taêng, ngöng baët moïi tranh luaän caõi coï, quaûng ñaïi chuùng taêng ñoaøn keát hoøa muïc, dung hôïp thaønh moät theå (ñoàng nhaäp hoøa hôïp haûi). Coâng ñöùc caïo ñaàu thoï giôùi vöøa qua laø keát quaû cuûa bieát

bao nhaân duyeân toát ñeïp voâ cuøng, hoøa tan vaøo trong theá giôùi roäng lôùn, höôùng veà caùc baäc Thaùnh nhaân Phaät vaø Boà-taùt maø laïy chaøo". Xaø-leâ daãn thænh ñôïi ñeán luùc xaø-leâ taùc phaïn nieäm tôùi caâu "ôû trong theá giôùi nhö ôû taïi khoaûng hö khoâng" lieàn ñaùnh khaùnh nhoû caàm tay (chuoâng nhoû), daãn daét caùc sa-di laïy kính giôùi sö ba laïy, chuyeån ngöôøi laïy töôïng Thaùnh taêng ba laïy xong lieàn thaêm hoûi vaán an ñaïi chuùng, ñoaïn hoï cuøng böôùc ra ngoaøi phaùp ñöôøng ñöùng phía beân traùi. Giôùi sö vaø hai vò xaø-leâ tröôùc töôïng Thaùnh taêng traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy roài ra ngoaøi. Haønh giaû ñöôøng ty gioùng ba hoài chuoâng tröôùc phaùp ñöôøng, truï trì böôùc ra khoûi phaùp ñöôøng. Ñaïi chuùng rôøi khoûi gheá ngoài [nguyeân vaên laø haï saøng, töùc xuoáng khoûi gheá ngoài hay giöôøng naèm, nhöng trong phaùp ñöôøng thì chæ laø rôøi khoûi gheá ngoài maø thoâi]. Thuû toïa daãn daét ñaïi chuùng noái böôùc theo truï trì ñeán thaát phöông tröôïng laïy möøng. Neáu nhö ñaïi chuùng ñoâng quaù thì truï trì naùn laïi phaùp ñöôøng ñeå nhaän laïy möøng. Haønh giaû khaùch ñaàu vaãn döï truø baøy bieän nhang, ñeøn caày, lö höông, tònh bình, bình phong, baøn gheá, chôø ñôïi. Tröôùc heát giôùi sö vaø hai vò xaø-leâ laøm leã. Baét ñaàu laø traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy roài noùi: "Mong ôn tín nhieäm sai khieán trao giôùi cho sa-di, chuùng con mieãn cöôõng vaâng lôøi ñaûm ñöông troïng nhieäm naøy, roát laïi do khaû naêng coøn non keùm, phuï loøng mong ñôïi cuûa toân tröôûng, trong loøng thaät

khoâng khoûi heát söùc lo sôï". Truï trì ñaùp laïi raèng: "Sa- di caïo ñaàu, laøm cho caùc vò hao coâng söùc lôùn thaønh toaøn". Giôùi sö vaø hai vò xaø-leâ laïi traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy kính ba laïy laàn nöõa, roài noùi vaøi lôøi khaùch saùo chuyeän haøn huyeân, xong giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy ba laïy, truï trì ñaùp leã moät laïy. Keá ñoù, thuû toïa vaø ñaïi chuùng böôùc tôùi tröôùc thaép höông, hoaëc traûi toïa cuï laïy giaäp ñaàu, hoaëc chæ giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù, hoaëc mieãn leã tuøy theo. Keá ñoù, thò giaû vaø caùc ñeä töû cuûa truï trì trong chuøa thaép höông, trieån khai toïa cuï giaäp ñaàu cöû haønh ñaïi leã laïy ba laïy, xong roài khoâng cuoán toïa cuï leân, maø tieán tôùi noùi: "Sa-di ñöôïc theá ñoä, taát caû ñaïi chuùng ñeàu vui

möøng. Ñoái vôùi baäc toân nghieâm theå tình haï coá, thaät khoâng khoûi phaán khôûi toät böïc". Laïy ba laïy roài noùi saùo chuyeän noùng laïnh xong lui ra laïy ba laïy, cuoán toïa cuï leân. Keá ñoù, caùc sa-di caïo ñaàu thaép höông, traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy, khoâng cuoán thaâu toïa cuï böôùc tôùi noùi: "Boïn con hoâm nay ñöôïc laïm mang hình daùng ñaàu troøn, laïi haân haïnh maëc caø-sa, khoâng phaûi nhaän chòu traàn lao, maõi maõi rôøi xa löôùi yeâu. (Ôn ñöùc haï tình naøy) trong loøng khoâng khoûi vui möøng caûm ñoäng heát möïc". Laïi laïy ba laïy lui ra noùi: "Hoâm nay laø ngaøy laønh thaùng toát hôïp thôøi tieát, kính caån mong ñaïi Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu boån sö (truï trì) sinh hoaït nhö yù, maïnh khoûe nhieàu haïnh phöôùc". Noùi ñoaïn cuøng lui ra laïy ba laïy, cuoán toïa cuï leân.

Truï trì ñeán caùc lieâu thaêm moïi ngöôøi, ñaùp taï taêng chuùng laïy möøng chuùc phöôùc mình, coøn caùc sa-di thì ñoàng loaït ñeán caùc lieâu xaù laïy taï ôn. Leã caïo ñaàu chaám döùt, caùc sa-di ñeàu quay veà lieâu cuûa mình an nghæ chôø ñôïi ngaøy khaùc ñaêng ñaøn nhaän giôùi. Caùc sa- di thoï giôùi caûm taï ñöôïc thoï giôùi, lôøi leõ nhö sau: "Boïn con vinh haïnh ñöôïc hoaøn maõn giôùi phaåm, ñöôïc ñöùng vaøo haøng nguõ taêng löõ chính thöùc, töø raøy veà sau nhöõng mong ñöôïc giuùp ñôõ chieáu coá, xin ñaëc bieät baùi taï!". Lôøi ñaùp laïi laø: "Caùc oâng sôùm ñaït ñöôïc lôøi döï kyù cuûa Phaät ñaõ thaønh moät taêng löõ chính thöùc. Nhö nay coâng vieäc thoï leã ñaõ hoaøn thaønh, hoaøn toaøn coù ñöôïc tö caùch taêng löõ, hy voïng caùc oâng coá gaéng phuïng haønh ñieàu raên caám cuûa Phaät, coá gaéng giöõ gìn vaø hoaèng döông phaùp moân nhaø Thieàn chuùng ta!". * * * LÔØI BAØN Sa-di laø caùc thanh thieáu nieân xuaát gia döôùi 20 tuoåi, ñaõ xuaát gia nhöng chöa qua thoï giôùi xuoáng toùc. Ngay nôi töï thaân sa-di maø noùi thì sa-di laø giai ñoaïn ñaàu cuûa xuaát gia, coøn töø taêng ñoaøn maø noùi thì coù nhieàu vieäc maø tæ-kheo khoâng ñöôïc laøm thì sa-di thay maët maø laøm, cho neân trong taêng ñoaøn thì sa-di coù

raát nhieàu taùc duïng, töùc laø trong moät taêng ñoaøn phaûi coù con soá sa-di nhaát ñònh. Trong taêng ñoaøn, ñoái vôùi ngöôøi ñöùng ra theá ñoä cho sa-di xuaát gia, coù raát nhieàu haïn cheá veà tö caùch, toùm goïn laïi laø : a- Coù 10 ñöùc maø luaät Taêng kyø ñöa ra, chí ít khoâng ñöôïc thieáu hai ñieàu kieän quan troïng sau ñaây, töùc phaûi laø tæ-kheo coù 10 tuoåi laïp vaø coù theå giaûi roõ hai boä ñieån luaät. Loaïi ngöôøi theá ñoä cho sa-di goïi laø theá ñoä sö hay giôùi sö hoaëc giôùi Hoøa thöôïng. Ngoaøi giôùi sö ra, trong nghi thöùc theá ñoä sa-di coøn phaûi coù giaùo thoï A-xaø-leâ, trong ñoù chia ra ngöôøi duøng tieáng Phaïn ñeå taùc leã taùn goïi laø Taùc phaïn xaø-leâ, cuøng vôùi ngöôøi ñaùnh khaùnh caàm tay (töùc laø caùi chuoâng nhoû) tieán haønh daãn ñaïo nghi thöùc goïi laø Daãn thænh xaø-leâ. Giôùi sö vaø giaùo thoï A-xaø-leâ goïi chung laø nhò sö. Chuyeän thænh môøi nhò sö phaûi ñöôïc söï ñoàng yù cuûa taêng ñoaøn môùi coù theå baát ñaàu tieán haønh nghi thöùc theá ñoä sa-di, nghi thöùc ñöôïc cöû haønh raát long troïng, vì tuy nghi thöùc chæ laø moät hình thöùc bieåu hieän maø coù theå aûnh höôûng ñeán söï chuyeån bieán cuûa taâm lyù. Cho neân neáu noùi raèng khi sa-di ñaõ traûi qua nghi thöùc naøy roài thì chính hoï töï caûm thaáy mình ñaõ laø moät thaønh vieân cuûa taêng chuùng, laø ñeä töû chính thöùc cuûa Phaät Ñaø, coù ñöôïc caûm nieäm vinh quang vì Phaät phaùp maø hieán

thaân cuøng vôùi taâm nieäm phaûi coù traùch nhieäm tuaân

thuû giôùi luaät cuûa Phaät. Thöù töï noäi dung nghi thöùc nhö sau: côûi boû y phuïc tuïc löõ, maëc ca-sa vaøo, caïo boû ñaàu toùc, thoï tam quy y – nguõ giôùi, sau cuøng thoï 10 giôùi sa-di. Nguõ giôùi laø giôùi caám cô baûn töø xöa ñeán nay, taát caû moïi ngöôøi xuaát gia phaûi chaáp haønh moät caùch trieät ñeå. Möôøi giôùi laø yeâu caàu so ra vöøa cao vöøa hoaøn bò, do nôi caùc duyeân coá chaúng ñoàng cuûa thôøi ñaïi, hieän nay coù moät soá giôùi ñieàu thöïc haønh khoâng tieän neân caàn phaûi linh hoaït xöû lyù. Sau ñaây xin neâu ra moät soá giôùi ñieàu khoâng cho rôø moù ñeán chuyeän tieàn cuûa vaøng baïc. Chaïy theo ñua ñoøi höôûng thuï vaät chaát, höôûng thuï sang giaøu laø duïc voïng cuûa nhaân sinh töø xöa ñeán nay. Neáu ñeå cho duïc voïng naøy sai khieán troùi buoäc thì con ngöôøi traùi laïi bieán thaønh noâ leä cuûa vaät chaát. Phaät giaùo tìm caàu giaûi thoaùt cuûa taâm hoàn, cho neân môùi chuû tröông buoâng boû, rôøi xa caùi luïy vaät chaát giaøu sang, cho neân trong giôùi luaät ñaët ñònh ñieàu leä khoâng ñöôïc suùc tích cuûa caûi baïc tieàn, cho ñeán caû chuyeän naém giöõ giaøu coù cuõng laø vi phaïm giôùi luaät. Taïi Phaät Toå maø xem xeùt, khi Ngaøi ñònh ra ñieàu luaät naøy laø mong cho ñeä töû Phaät moân giaûi tröø ñöôïc chuyeän ñoøi hoûi ñaùng sôï. Phaûn ñoái ngöôøi xuaát gia tieáp xuùc vôùi cuûa caûi sang giaøu, ñem taøi saûn ñeå vaøo choã voâ duïng, trong thôøi kyø Phaät giaùo môùi saùng laäp thì coøn coù theå thöïc hieän

ñöôïc vì thôøi ñoù xaõ hoäi so ra coøn laïc haäu, taùc duïng cuûa tieàn baïc coøn haïn cheá. Sinh hoaït cuûa ngöôøi xuaát gia coøn raát chaát phaùc, moät böõa aên trong ngaøy coøn coù theå laàn theo töøng nhaø chia baùt maø coù ñöôïc. Truù nguï döôùi goác caây, laø nôi coù theå tìm ñöôïc choã truù thaân ôû baát cöù nôi ñaâu. Y phuïc cuõng deã daøng tìm ñöôïc, cuøng laém laø xin laïi y phuïc cuûa ngöôøi cheát hay cuûa ñaùm ma boû ñi maø maëc laøm cuûa mình. Vaán ñeà côm aên, aùo maëc, choã ôû vaø tôùi lui ñaõ giaûi quyeát xong thì ñoái vôùi chuyeän giaøu sang coù theå coi nhö laø vaät ngoaøi thaân, maø gia dó khinh khi boû ñi.Tuy nhieân do vì xaõ hoäi cöù moãi ngaøy moãi phaùt trieån, ñaïi bieåu cuûa giaøu sang laø tieàn laøi cuûa caûi chính laø moâi giôùi trao ñoåi vaät chaát, daàn daàn coù moái quan heä maät thieát vôùi sinh hoaït cuûa con ngöôøi, ñeán ñoãi ñoù laø moùn khoâng theå thieáu trong moät phuùt giaây naøo cuûa ñôøi soáng. Caùc nhu yeáu phaåm trong sinh hoaït cuûa taêng nhaân laø y phuïc, côm chaùo, giöôøng choõng, thuoác men khoâng phaûi luùc naøo cuõng nhaän ñöôïc ngay töø thí chuû cuùng döôøng, maø chæ coù ñöôïc thoâng qua duøng tieàn baïc trao ñoåi. Vì leõ ñoù giôùi ñieàu caám sôø moù ñeán tieàn baïc cuûa caûi khoâng theå khoâng tính ñeán chuyeän bieán thoâng. Bieän phaùp ban ñaàu cuûa bieán thoâng laø thuyeát tònh, töùc laø choïn moät vò tuïc nhaân laøm tònh chuû. Phaøm khi thu ñöôïc tieàn cuûa, baïc vaøng, lieàn noùi laø do vò tuïc nhaân kia thay theá thu giöõ, ñoù laø vò tònh chuû, chöù khoâng phaûi taêng nhaân töï

mình naém giöõ. Noùi theo kieåu naøy thì coù theå nhaän tieàn baïc cuûa caûi maø khoâng phaïm giôùi ñieàu caám kî. Cho tôùi ngaøy nay ñaây, caám giôùi naøy caøng ñöôïc nôùi loûng nghóa laø chæ caàn coù lyù do chính ñaùng thì taêng nhaân coù theå

thu nhaän tröïc tieáp tieàn cuûa vaøng baïc, ngay caû thuû tuïc thuyeát tònh cuõng bò baõi boû luoân. Do nhö ví duï neâu treân, coù theå thuyeát minh giôùi luaät cuûa Phaät coù theo thôøi ñaïi maø tu chính laïi. Taêng só ñoái vôùi giôùi luaät cuûa Phaät, ñieàu quan troïng laø laõnh hoäi ñöôïc thöïc chaát tinh thaàn, töùc laø luoân luoân coù tinh thaàn toân troïng, tuaân thuû nghieâm caùch giôùi luaät, nhöng ñoái vôùi caùc giôùi ñieàu cuï theå thì coù theå caên cöù vaøo ñaëc ñieåm cuûa thôøi ñaïi maø vaän duïng linh hoaït. Ñöông nhieân caùi linh hoaït naøy phaûi coù tieâu chuaån do taêng ñoaøn cheá ñònh, tuy coù xeùt ñeán nhu caàu caù nhaân, nhöng phaûi nghieâm caùch caên cöù vaøo Phaät luaät vaø giaùo qui, töï qui maø haønh söï. * * *

[1138b28]

(
)(

)

TAÂN GIÔÙI THAM ÑÖÔØNG

[1138b28] Ñaéc ñoä thuï sa di giôùi dó, phuùc truï trì, ö haø nhaät tham ñöôøng. Thöù baåm thuû toïa, duy-na. Chí kyø taûo chuùc bieán thöïc chuøy haäu, taân giôùi tham ñaàu laõnh chuùng nhaäp ñöôøng, Thaùnh taêng tieàn lieät vaán taán thaùp höông, ñaïi trieån tam baùi, baát thaâu toïa cuï tieán vaân: “Moã ñaúng hoaïch xí taêng luaân phan phuï thanh chuùng thöû nhaät tham ñöôøng, haï tình baát thaéng chieán haõn chi chí”. Höïu tam baùi tieán vaân: “Töùc nhaät thôøi leänh caản thôøi, cung duy ñöôøng ñaàu boản sö ñaïi Hoøa thöôïng. thuû toïa toân chuùng ñaïi Thieàn sö toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Thoaùi tam baùi thaâu toïa cuï, chuyeån thaân truï trì tieàn lieät vaán taán. Tuøng thuû toïa baûn, khôûi tuaàn ñöôøng chí ngoaïi ñöôøng, phuïc quy noäi ñöôøng

trung gian vaán taán nhi xuaát. Nhieân haäu quy ñöôøng, thaùp ñôn tuøy chuùng Thieàn tuïng.

SA-DI MÔÙI THOÏ GIÔÙI THAM ÑÖÔØNG

[1138b28] Ñöôïc ñoä thoï giôùi sa-di xong, baåm baùo vôùi truï trì trình ngaøy tham ñöôøng. Keá ñeán baùo baåm cuøng thuû toïa vaø duy-na. Ñeán ngaøy, sau khi doäng chuøy baùo duøng chaùo xong thì tham ñaàu cuûa caùc sa-di môùi thoï giôùi daãn chuùng sa-di vaøo phaùp ñöôøng, ñöùng saép haøng tröôùc töôïng Thaùnh taêng thaêm hoûi vaán an roài thaép höông, traûi toïa cuï xuoáng neàn ñaïi trieån giaäp ñaàu xuoáng ñaát laïy ba laïy, khoâng cuoán toïa cuï leân, böôùc ñeán noùi: “Chuùng con gheù chaân troäm döï laøm taêng, baùm víu vaøo chuùng thanh tònh, hoâm nay tham ñöôøng, trong loøng khoâng khoûi heát söùc sôï seät toaùt moà hoâi”. Laïi laïy ba

laïy tieán leân phía tröôùc baïch: “Hoâm nay thôøi tieát raát phaûi thôøi, cung caån kính chuùc boån sö ñöôøng ñaàu ñaïi Hoøa thöôïng, Thuû toïa toân chuùng ñaïi Thieàn sö, toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Noùi ñoaïn lui ra trieån leã ba laïy, cuoán toïa cuï leân, quay ngöôøi ñeán tröôùc truï trì thaêm hoûi vaán an, töø baûn ñaàu cuûa thuû toïa, ñöùng leân ñi tuaàn ñöôøng moät voøng ñeán beân ngoaøi phaùp ñöôøng roài laïi quay vaøo gian giöõa noäi ñöôøng, thaêm hoûi vaán an ñaïi chuùng roài ra ngoaøi. Sau ñoù môùi trôû veà taêng ñöôøng, gaén teân mình leân baûng ghi danh saùch roài theo chuùng tham Thieàn, tuïng kinh.

[1138c08]

ÑAÊNG ÑAØN THOÏ GIÔÙI [1138c08] Tam theá chö Phaät
giai vieát xuaát gia thaønh ñaïo, lòch ñaïi Toå sö truyeàn Phaät taâm aán, taän thò sa-moân. Caùi dó nghieâm tònh tì-ni, phöông naêng hoaèng phaïm tam giôùi. Nhieân taéc tham Thieàn vaán ñaïo, giôùi luaät vi tieân, nhöôïc baát ly quaù phoøng phi, haø dó thaønh Phaät taùc Toå. Thuï giôùi chi phaùp, öng bò tam y, baùt cuï, bính taân tònh y vaät. Nhö voâ taân giaû, hoaùn nhieãm leänh tònh. Nhaäp ñaøn thuï giôùi, nhaát taâm chuyeân chuù, thaän vaät dò duyeân. Töôïng Phaät hình nghi, cuï phaät giôùi luaät, ñaéc Phaät thuï duïng, thöû phi tieåu söï, khôûi khaû khinh taâm. Nhöôïc taù taù y baùt, tuy ñaêng ñaøn thuï giôùi, tònh baát ñaéc giôùi. Nhöôïc baát taèng thuï, nhaát sanh vi voâ giôùi chi nhaân, laïm xí khoâng moân, hö tieâu tín thí. Kyù thuï

Thanh vaên giôùi, öùng thuï Boà-taùt giôùi, thöû nhaäp phaùp chi tieäm daõ. ÑAÊNG ÑAØN THOÏ GIÔÙI [1138c08] Ba ñôøi chö Phaät ñeàu nhaán maïnh chuyeän xuaát gia môùi coù theå tu thaønh ñaïi ñaïo Phaät phaùp, caùc ñôøi toå sö thieàn truyeàn taâm aán cuûa Phaät ñeàu laø sa-moân. AÁy bôûi coù nghieâm caùch phuïng haønh giôùi luaät môùi coù theå hoaèng döông Phaät phaùp, laøm khuoân maãu cho ba coõi. Theá thì tham thieàn hoûi ñaïo phaûi laáy giôùi luaät laøm ñaàu, neáu nhö chaúng rôøi khoûi toäi loãi, ñeà phoøng ñieàu sai traùi thì laøm sao thaønh Phaät, thaønh Toå ñöôïc! Phaùp ñaêng ñaøn thoï giôùi laø neân tröôùc ñoù chuaån bò ba y (cöûu ñieàu, thaát ñieàu, nguõ ñieàu y) cuøng vôùi baùt vaø khí cuï duøng ñeå aên côm vaø y phuïc môùi saïch seõ tinh töôm. Neáu khoâng coù y phuïc môùi thì phaûi giaët giuõ y phuïc cuõ cho saïch seõ nhö môùi. Khi vaøo ñaøn thoï giôùi thì phaûi chuyeân chuù troïn loøng, khoâng neân suy nghó lan man noï kia (bôûi vì ñaõ chính thöùc laø taêng) thì hình töôùng beân ngoaøi cuõng nhö Phaät, cöû chæ phaûi tuaân theo nghi thöùc cuûa giôùi luaät Phaät, ñöôïc ñaõi ngoä höôûng thuï cuùng döôøng nhö Phaät, nhöõng ñieàu treân ñaây khoâng phaûi laø moät chuyeän nhoû, haù coù theå lôi taâm hôøi hôït ñöôïc sao? Neáu nhöõng ai khi ñaêng ñaøn thoï giôùi maø phaûi vay möôïn cuûa ngöôøi khaùc y phuïc vaø khí cuï aên côm (y baùt) thì tuy mang tieáng laø ñaêng ñaøn thoï giôùi thì cuõng khoâng chaân chaùnh nhaän ñöôïc

giôùi phaåm. Nhö nhöõng ai chöa töøng ñaêng ñaøn thoï giôùi thì cuõng chæ laø keû troïn ñôøi chöa töøng thoï giôùi vaäy. Ñaây mang tieáng laø len chaân vaøo cöûa

khoâng (laïm baùm nhaø chuøa) nhöng kyø thöïc chæ luoáng tieâu hao voâ boå taøi vaät thí chuû cuùng döôøng maø thoâi. Moät khi ñaõ nhaän giôùi Thanh vaên cuûa Tieåu thöøa thì neân tieán tôùi thoï Boà-taùt giôùi cuûa Ñaïi thöøa, ñoù laø ñöôøng loái tieán töø töø vaøo phaùp Phaät vaäy. * * * LÔØI BAØN Giôùi hoïc Phaät coù noùi moät caâu laø “Hoïc Thieàn coù theå khoâng caàn caâu neä vaøo tieåu tieát, hoïc Luaät thì moïi chuyeän ñeàu phaûi heát söùc caån thaän”. Caâu noùi naøy coù veû nhö laø Thieàn toâng khoâng coi troïng giôùi luaät. Thaät ra caâu noùi treân hoaøn toaøn khoâng chính xaùc, chí ít laø vaøo thôøi thieàn sö Baùch Tröôïng Hoaøi Haûi caûi caùch giaùo qui, ñaëc bieät laø sau khi ñôøi Nguyeân ban haønh Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui, bôûi vaøo caùc thôøi kyø naøy Thieàn toâng ñem chuyeän thoï giôùi, trì giôùi ñöa leân ñænh cao phi thöôøng troïng yeáu. Ñieàu ñoù ñöôïc minh chöùng qua caâu nhaán maïnh “Chæ coù nghieâm caùch phuïng haønh giôùi luaät thì môùi coù theå chaân chaùnh hoaèng döông Phaät phaùp” cuûa saùch naøy.

Tieát ñoaïn naøy coøn nhaán maïnh khi thuï giôùi chaúng nhöõng phaûi coi troïng hình thöùc, maø coøn phaûi ñem traêm thaân taâm ñaàu nhaäp vaøo ñoù, töùc laø phaûi nhaát taâm chuyeân chuù, khoâng ñeå cho taâm yù nghó ngôïi lan man chuyeän ñaâu ñaâu khaùc. Laïi nhaán maïnh khi thuï giôùi thì y vaät phaûi laø cuûa rieâng mình, neáu möôïn y vaät cuûa ngöôøi khaùc maø duøng trong nghi thöùc thuï giôùi, thì khoâng chaân chaùnh nhaän ñöôïc giôùi phaåm. Ñieàu ñoù chính laø nhaán maïnh vieäc phaûi duøng taâm tình kieàn thaønh chaân thöïc ñeå ñoái ñaõi giôùi luaät, ñieàu naøy noùi leân Thieàn taêng khoâng theå chæ to moàm noùi Thieàn ôû töï taâm maø coi thöôøng giôùi luaät, khoâng tuaân thuû ñöôïc. * * * [1138c19]

(
) ()

HOÄ GIÔÙI [1138c19] Thuï giôùi chi haäu,
thöôøng öng thuû hoä, ninh höõu phaùp töû, baát voâ phaùp sanh. Nhö Tieåu thöøa Töù phaàn luaät vaân: “Töù ba-la-di, thaäp tam taêng-giaø- baø-thi-sa, nhò baát ñònh, tam thaäp ni-taùt-kyø, cöûu thaäp ba-daät-ñeà, töù ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, nhaát baùch chuùng hoïc, thaát dieät traùnh”. Ñaïi thöøa Phaïm Voõng kinh: “Thaäp troïng, töù thaäp baùt khinh, tònh tu ñoäc tuïng thoâng lôïi, thieän tri trì phaïm khai giaø”. Ñaõn y kim khaåu Thaùnh ngoân, maïc thieän tuøy ö dung boái. Nhö baát öng thöïc (vò töûu huaân tinh daõ: thoâng, phæ, toaùn, ñôùi, vieân tuy, vieát vöïng, chö nhuïc vò vieát tinh, tònh baát öng thöïc). Baát phi thôøi thöïc (nhö phi chuùc phaïn nhò thôøi giai phi thôøi thöïc). Tònh nghi phuïc caám. Taøi saéc chi hoïa, thaäm ö ñoäc xaø, vöu ñöông vieãn ly. Töø nieäm chuùng sanh do nhö xích töû. Ngöõ ngoân chaân thaät, taâm khaåu töông öng. Ñoäc tuïng Ñaïi thöøa, tö phaùt haïnh nguyeän. Thi la thanh tònh Phaät phaùp hieän tieàn. Bì chi baát toàn, mao töôùng an phoù. Coá kinh vaân: “Tinh tieán trì tònh giôùi, do nhö hoä minh chaâu”. GIÖÕ GÌN GIÔÙI LUAÄT [1138c19] Sau khi thoï giôùi thöôøng phaûi giöõ gìn, thaø chòu coù phaùp maø cheát, chöù khoâng chòu soáng maø

khoâng coù phaùp. Nhö boä Töù phaàn luaät cuûa Tieåu thöøa cheùp: “Töù ba-la-di, thaäp tam taêng-giaø-baø-thi-sa, hai baát ñònh, ba möôi ni-taùt-kyø, chín möôi ba daät-ñeà, boán ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, moät traêm chuùng hoïc, baûy dieät traùnh”, kinh Phaïm Voõng cuûa Ñaïi thöøa cheùp: “Möôøi ñieàu naëng, boán möôi taùm ñieàu nheï, taát caû caùc ñieàu luaät Ñaïi – Tieåu ñeàu phaûi ñoïc tuïng trôn laøu, kheùo bieát raønh phaùp trì phaïm ñoùng môû”. Nhöng neân y theo Thaùnh ngoân phaùt xuaát töø kim khaåu ñöùc Phaät, chöù ñöøng nghe theo boïn taàm thöôøng. Nhö khoâng aên caùc moùn khoâng neân aên (yù chæ röôïu cay, caùc moùn gia vò noàng vaø thöùc aên maùu thòt tanh töûi. Caùc thöù haønh, heï, toûi, cuû kieäu, hoà tuy laø naêm moùn cay, coøn vò caùc thöù thòt laø moùn tanh ñeàu khoâng neân aên). Khoâng aên chaúng ñuùng giôø (ngoaøi giôø chaùo côm hai böõa ra, coøn aên caùc giôø khaùc ñeàu laø aên khoâng ñuùng giôø) ñeàu phaûi ngaên caám. Caùi tai haïi cuûa tieàn taøi vaø saéc ñeïp coøn gheâ hôn raén ñoäc, caøng neân laùnh xa. Phaûi luoân laáy loøng töø nghó ñeán chuùng sanh nhö töôûng nghó ñeán con ñeû. Lôøi leõ phaûi chaân thöïc, mieäng loøng phaûi töông öng. Ñoïc tuïng kinh ñieån Ñaïi thöøa haïnh nguyeän phaùt ñaày ñuû, haønh vi, phong caùch v.v… thanh tònh kieàn thaønh thì Phaät phaùp hieän tieàn. Da maø khoâng coøn thì lieäu loâng coù yeân oån khoâng? Cho neân kinh noùi: “Tinh taán giöõ gìn giôùi luaät gioáng nhö baûo hoä ngoïc saùng”. *

[1139a02]

()()(

)(

)

BIEÄN ÑAÏO CUÏ

[1139a02] Töông nhaäp tuøng laâm, tieân bieän ñaïo cuï. Trung A-haøm kinh vaân: “Sôû suùc vaät khaû tö thaân giaû, töùc thò taêng tröôûng thieän phaùp chi cuï”. Boà-taùt giôùi kinh vaân: “Tö sanh thuaän ñaïo chi cuï: Tam y”, caùi, phaùp, y höõu tam daõ. Nhaát taêng-giaø-leâ (töùc ñaïi y daõ), nhò uaát- ña-la-taêng (töùc thaát ñieàu daõ), tam an-ñaø-hoäi (töùc nguõ ñieàu daõ). Thöû thò tam y daõ, (nhöôïc hoâ thaát ñieàu thieân sam quaàn vi tam y giaû, phi daõ). Höïu tam phaåm ñaïi y (thöôïng phaåm nhò thaäp nguõ ñieàu, nhò thaäp tam ñieàu .nhò thaäp nhaát ñieàu. Trung phaåm thaäp cöûu ñieàu, thaäp thaát ñieàu, thaäp nguõ ñieàu. Haï phaåm thaäp tam ñieàu, thaäp

nhaát ñieàu, cöûu ñieàu). Ñieàn y duyeân khôûi, Taêng kyø luaät vaân: “Phaät truï Ñeá thích thaïch quaät tieàn, kieán ñaïo ñieàn oa baïn phaân minh, ngöõ A-nan vaân: Quaù khöù chö Phaät y töôùng nhö thò, tuøng kim y thöû taùc y töôùng”. Taêng Huy kyù vaân: “Ñieàn oa tröõ thuûy, sinh tröôûng gia mieâu dó döôõng hình maïng. Phaùp y chi ñieàn nhuaän dó töù lôïi chi thuûy, taêng kyø tam thieän chi mieâu, dó döôõng thaân phaùp hueä maïng daõ”.

SAÉM SÖÛA ÑAÏO CUÏ

[1139a02] Saép vaøo choán tuøng laâm thì tröôùc heát phaûi saém sanh cho ñuû ñaïo cuï. Kinh Trung A-haøm noùi: “Vaät maø mình saém sanh coù theå laøm phong phuù thaân thì ñoù laø coâng cuï laøm taêng tröôûng thieän phaùp”. Kinh Boà-taùt giôùi noùi: “Coâng cuï laøm phong phuù ñôøi soáng vaø thuaän ñaïo laø ba y vaäy”, bôûi phaùp y coù ba loaïi: moät laø taêng-giaø-leâ (töùc laø ñaïi y), hai laø uaát-ña-la- taêng (töùc y baûy ñieàu), ba laø an-ñaø-hoäi (töùc y naêm ñieàu), caû ba thöù naøy goïi laø ba y. [Neáu goïi thaát ñieàu, thieân-sam (aùo cheùo baûy mieáng) vaø quaàn laø ba y laø sai ñaáy!]. Laïi coøn tam phaåm ñaïi y (thöôïng phaåm 25 ñieàu, 23 ñieàu, 21 ñieàu. Trung phaåm 19 ñieàu, 17 ñieàu, 15 ñieàu. Haï phaåm 13 ñieàu, 11 ñieàu, 9 ñieàu). Nguyeân do coù ñieàn y thì theo nhö luaät Ma-ha-taêng-kyø noùi: “Phaät truï tröôùc hang ñaù ôû cung trôøi Ñeá Thích, thaáy caùc bôø cuûa nhöõng thöûa ruoäng luùa phaân minh beøn noùi

vôùi A-nan raèng: ‘Y cuûa chö Phaät thôøi quaù khöù hình töôùng cuõng nhö theá, töø nay haõy theo ñaáy maø taïo ra töôùng cuûa y’”. Taêng Huy kyù noùi: “Bôø maãu cuûa thöûa ruoäng giöõ chöùa laïi nöôùc laøm cho caây maï sanh tröôûng, ñeå nuoâi döôõng hình maïng. Caùc mieáng vaûi ñaép cuûa phaùp y taåm nhuaän nöôùc coù boán lôïi, laøm taêng maàm ba ñieàu thieän ñeå nuoâi döôõng thaân phaùp hueä maïng vaäy”. * * * [1139a12]
( )

TOÏA CUÏ

[1139a12] Phaïn vaân ni-sö-ñaøn, thöû vaân tuøy toaï y. Caên boån tì-naïi-da vaân: “Ni-sö-ñaõn-na ñöôøng ngoân toaï cuï”. Nguõ Phaàn luaät vaân: “Vi hoä thaân, hoä y, hoä taêng saøng nhuïc coá, suùc toaï cuï”. Taêng-kyø vaân: “Luaät öng löôïng taùc tröôøng Phaät nhò traùch thuû, quaûng nhaát traùch thuû baùn” (Phaät nhaát traùch thuû tröôøng nhò xích

töù thoán. Thöû hôïp tröôøng töù xích baùt thoán .quaûng tam xích luïc thoán).

TOÏA CUÏ

[1139a12] Toïa cuï tieáng Phaïn laø ni-sö-ñaøn, coù nghóa laø tuøy toïa cuï. Caên boån tì-naïi da noùi: “Ni-sö-ñaõn-na chính tieáng Hoa laø toïa cuï”. Luaät Nguõ phaàn noùi: “Toïa cuï cheá ra duøng ñeå hoä thaân, hoä y, hoä giöôøng chaên cuûa taêng”. Luaät Taêng kyø noùi: “Luaät ñònh toïa cuï coù beà daøi baèng hai cheùt tay Phaät, roäng moät cheùt röôõi” (moät cheùt tay Phaät daøi hai thöôùc boán taác Taøu # 0m72, vaäy

beà daøi toïa cuï laø boán thöôùc taùm taác Taøu # 1,6m, ngang ba thöôùc saùu taác Taøu # 1,1m). * * * [1139a17] ( )[*]
()

THIEÂN SAM [1139a17] Coå taêng y luaät cheá chæ höõu taêng kyø chi (thöû vaân phuù baùc y, dieäc danh yeåm dòch y). Thöû tröôøng phuù taû baùc caäp höõu dòch, caùi tam y coá, töùc Thieân Truùc chi nghi daõ. Truùc Ñaïo Toå Nguïy luïc vaân: “Nguïy cung nhaân kieán taêng ñaõn nhaát tröûu baát dó vi thieän, naõi taùc thieân ñaõn phuøng ö taêng kyø chi thöôïng töông tuøng, nhaân danh thieân sam” (kim khai tích, tieáp laõnh giaû thò, caùi Nguïy di cheá daõ). AÙO CHEÙO VAI [1139a17] Xöa aùo cuûa taêng luaät cheá chæ coù taêng-kyøchi (yù noùi y che caû baép tay treân, ñoù goïi laø y phuû baép tay treân vaø che ñaäy naùch). Y naøy daøi che phuû töø naùch phaûi xuoáng tôùi baép tay treân traùi, töùc ñaáy laø nghi thöùc cuûa Thieân Truùc vaäy. Truùc Ñaïo Toå Nguïy luïc noùi: “Cung nhaân nhaø Nguïy thaáy y cuûa taêng ñeå hôû moät khuûy tay coi khoâng ñeïp, beøn cheá ra y thieân ñaõn, may theâm phía treân y taêng-kyø-chi, nhaân ñoù goïi laø thieân sam” (nay môû ñöôøng soáng, noái baâu laø y aáy vaäy, AÁy chính laø do nöôùc Nguïy cheá ra coøn di truyeàn tôùi nay vaäy). * * *

[1139a22] ()

(
)
QUAÀN

[1139a22] Taây Vöïc kyù vaân: “Neâ-phöôïc-taù-la (thöû tang caù thieát). Ñöôøng ngoân quaàn. Chö luaät cöïu dòch hoaëc vaân Nieát-baøn taêng, hoaëc vaân Neâ-hoaøn taêng, hoaëc dòch vi noäi y, hoaëc vaân thuøy y (thuøy aâm thuyeàn, töùc tröõ meã vieân khí, töï thuyeàn nhi voâ caùi. Thuû vieân nghi coá vaân).

QUAÀN

[1139a22] Taây vöïc kyù noùi raèng: Ni-phöôïc-taù-la (nguyeân chöõ () thoâng thöôøng ñoïc laø ta, trong ngöõ caûnh naøy phieân thieát aâm tang caù neân phaûi ñoïc laø taù) tieáng Hoa goïi laø quaàn. Cöïu dòch caùc luaät tröôùc kia hoaëc goïi laø Nieát-baøn taêng, hoaëc goïi laø Neâ-hoaøn taêng, hoaëc cuõng coøn dòch laø noäi y, hoaëc dòch laø thuyeàn y (nguyeân chöõ ñoïc laø thuyeàn, töùc laø ñoà duøng ñeå chöùa gaïo hình troøn, gioáng nhö thuyeàn maø khoâng coù naép ñaäy).

[1139a25] [1]

TRÖÏC CHUYEÁT

[1139a25] Töông truyeàn tieàn boái kieán taêng höõu thieân sam nhi voâ quaàn, höõu quaàn nhi voâ thieân sam, toaïi hôïp nhò y vi tröïc chuyeát. Nhieân Phoå Hoùa saùch moäc tröïc chuyeát, Ñaïi Döông truyeàn caùch lyù boá chuyeát, coå dieäc höõu hó . TRÖÏC CHUYEÁT [1139a25] Töông truyeàn caùc baäc tieàn boái thaáy taêng coù thieân sam nhöng khoâng coù maëc quaàn, hoaëc coù quaàn maø khoâng coù thieân sam,

beøn hieäp thieân sam vaø quaàn hai loaïi y thaønh tröïc chuyeát. Tuy nhieân, thieàn sö Phoå Hoùa cuoàng ngoâng xin tröïc chuyeát baèng caây, töùc laø caùi hoøm (ñöôïc Laâm Teá taëng cho), coøn Ñaïi Döông truyeàn guoác da, tröïc chuyeát baèng vaûi, hoài xöa cuõng coù vaäy. * * *

[1139a28]

[*]

BAÙT [1139a28] Phaïn vaân Baùt-ña-la thöû vaân Öùng löôïng khí, kim löôïc vaân baùt, höïu hoâ vaân baùt vu, töùc Hoa

Phaïn kieâm danh. Phaät Boån haïnh taäp kinh vaân: “Baéc

Thieân Truùc höõu nhò thöông chuû, nhaát danh Ñeá-lôïiphuù-baø, nhò danh Baït-lôïi-ca phuïng Theá Toân xieåu laïc

maät tuy. Theá Toân tö duy vaõng tích chö Phaät taát giai thuï trì baùt khí, ngaõ kim ñöông dó haø khí thuï thöông chuû thöïc. Thôøi töù thieân vöông taät coäng trì töù kim baùt phuïng thöôïng. Theá Toân baát thuï, dó xuaát gia nhaân baát hôïp suùc thöû. Bæ töù thieân vöông caùnh töông töù ngaân baùt, pha leâ baùt, löu ly baùt, xích chaâu baùt, maõ naõo baùt, xa cöø baùt phuïng thöôïng, taát giai baát thuï. Thôøi Baéc phöông tyø sa-moân thieân vöông caùo tam thieân vöông ngoân: “Ngaõ nieäm vaõng tích, thanh saéc chö thieân töông töù thaïch khí lai phuïng ngaõ ñaúng, khaû duïng thuï thöïc. Thôøi bieät höõu nhaát thieân töû danh Tì-loâ-giaù-na baïch ngoân nhaân ñaúng thaän vaät ö thöû thaïch khí thuï thöïc, ñaõn cuùng döôøng Nhö Lai. Ñöông höõu Nhö Lai hieäu Thích-ca maâu-ni xuaát theá, nghi töông thöû töù thaïch baùt phuïng bæ Nhö Lai”. Thôøi töù thieân vöông coäng töông töù thaïch baùt phuïng Phaät. Theá Toân nieäm: töù thieân vöông dó tín tònh taâm phuïng ngaõ töù baùt. Nhöôïc ngaõ ö nhaát nhaân bieân thuï, dö caùc höõu haän. Ngaõ kim toång thuï töù baùt, trì

taùc nhaát baùt, thöù ñeä töông truøng an trí taû thuû, höõu thuû aùn haï, hôïp thaønh nhaát baùt, ngoaïi höõu töù thaàn, nhi thuyeát keä ngoân: “Ngaõ tích coâng ñöùc chö quaû maõn Dó phaùt ai maãn thanh tònh taâm Thò coá kim töù ñaïi thieân vöông Thanh tònh lao coá thí ngaõ baùt”.

BÌNH BAÙT

[1139a28] Tieáng Phaïn laø baùt-ña-la, coù nghóa laø khí cuï löôøng thöùc aên vöøa phaûi, nay goïi taét laø baùt hay cuõng coøn goïi laø baùt vu, töùc laø teân goïi caû tieáng Hoa laãn tieáng Phaïn. Kinh Phaät boån haïnh taäp noùi: “Baéc Thieân Truùc coù hai vò thöông chuû, moät teân laø Ñeá-lôïi- phuù-baø, ngöôøi thöù hai teân laø Baït-lôïi-ca phuïng daâng Theá Toân moùn xieåu laïc (moät loaïi thöùc aên cuûa AÁn Ñoä duøng côm troän bô baép nhaøu laïi) voø troän vôùi nhau. Theá Toân nghó raèng: ‘Xöa kia, chö Phaät ñeàu duøng bình baùt, Ta nay neân duøng khí cuï gì ñeå nhaän thöùc aên cuûa hai thöông chuû?’. Luùc ñoù, Töù thieân vöông mau maén cuøng ñem boán loaïi bình baùt baèng vaøng ñeán daâng leân. Theá Toân ñeàu khoâng nhaän, vì cho raèng ngöôøi xuaát gia khoâng theå chöùa giöõ thöù baèng vaøng ñoù. Boán vò Thieân vöông tieáp ñoù theo thöù töï mang caùc bình baùt baèng baïc, pha leâ, löu ly, hoàng ngoïc, maõ naõo, xa cöø daâng leân thì Phaät ñeàu khoâng nhaän. Luùc baáy giôø, Tyø sa-moân Thieân vöông ôû phöông Baéc noùi vôùi ba vò Thieân vöông kia raèng: ‘Ta nhôù laïi thuôû xöa, chö Thieân saéc xanh ñem boán loaïi bình baùt baèng ñaù ñeán daâng cho chuùng ta, coù theå duøng ñeå ñöïng thöùc aên. Luùc baáy giôø, rieâng coù moät vò Thieân töû teân Tì-loâ-giaù-na baåm baïch raèng: Caùc nhaân giaû haõy ñöøng duøng bình baùt baèng ñaù kia ñeå ñöïng thöùc aên, maø haõy ñem chuùng cuùng döôøng cho Nhö Lai, vì ñang coù Phaät Nhö Lai teân laø Thích-ca

maâu-ni xuaát theá! Vaäy neân ñem boán caùi bình baùt baèng ñaù naøy maø daâng phuïng leân Phaät Nhö Lai aáy’. Theá laø boán vò Thieân vöông beøn ñem boán caùi bình baùt baèng ñaù phuïng cuùng cho Phaät, Theá Toân nghó raèng: “Boán vò Thieân vöông ñem taâm tin töôûng thanh tònh phuïng daâng cho Ta boán caùi bình baùt baèng ñaù, neáu Ta chæ rieâng nhaän cuûa ngöôøi naøo thì caùc ngöôøi coøn laïi seõ buoàn loøng. Vaäy nay ta neân nhaän troïn caû boán caùi bình baùt laøm thaønh moät baùt, theo thöù töï an trí choàng leân nhau treân baøn tay traùi, roài duøng ngoùn tay phaûi aán xuoáng thaønh moät bình baùt, beân ngoaøi coù boán mieäng, roài noùi baøi keä raèng: “Quaû coâng ñöùc xöa cuûa Ta ñaày Khieán phaùt taâm thanh tònh thöông ta Thieân vöông vì nieàm tin kieân coá, Boá thí boán bình baùt cho Ta”. * * * [1139b18]

TÍCH TRÖÔÏNG [1139b18] Phaïn vaân khích-khí-la,
thöû vaân Tích tröôïng. Tích tröôïng kinh vaân: “Phaät caùo tyû-kheo, öng thuï trì tích tröôïng, quaù khöù, vò lai, hieän taïi chö Phaät giai chaáp. Coá höïu danh trí tröôïng, höïu danh ñöùc tröôïng, chöông hieån trí haønh coâng ñöùc boån coá. Ca-dieáp baïch Phaät: Haø danh tích tröôïng? Phaät ngoân: Tích giaû, khinh daõ. Y yû thò tröôïng tröø phieàn naõo xuaát tam giôùi coá”. Tích minh daõ, ñaéc trí minh coá. Tích tænh daõ,

tænh ngoä khoå khoâng tam giôùi keát cöùu coá. Tích sô daõ, vò trì giaû döõ nguõ duïc sô ñoaïn coá. Nhò coå luïc hoaøn thò Ca-dieäp Phaät cheá. Töù coå thaäp nhò hoaøn thò Thích-ca Phaät cheá. TÍCH TÖÔÏNG [1139b18] Tieáng Phaïn laø khích-khí-la, coù nghóa laø caây Tích tröôïng. Kinh Tích tröôïng noùi: "Phaät caùo tyû- kheo phaûi thoï trì tích tröôïng, do chö Phaät trong quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai ñeàu caàm Tích tröôïng. Laïi coøn goïi laø trí tröôïng, ñöùc tröôïng, do tích tröôïng laøm hieån loä roõ raøng coâng ñöùc trí haïnh neân môùi goïi theá. Ca- dieáp baïch Phaät: Vì sao goïi laø tích tröôïng?, Phaät ñaùp: Tích laø nheï, nghóa laø neáu nöông choáng gaäy naøy thì seõ tröø ñöôïc phieàn naõo ra khoûi ba coõi. Coøn tích laø saùng,

ñöôïc trí saùng, tích laø tænh, tænh ngoä ba coõi khoå khoâng roát raùo". Tích laø sô laï, yù cho laø neáu caàm gaäy naøy thì seõ sô laï ñöùt rôøi naêm duïc. Gaäy coù hai loùng saùu khoen laø do Phaät Ca-dieáp cheá ra, coøn gaäy coù boán loùng 12 khoen laø do Phaät Thích-ca Maâu-ni cheá ra. * * * [1139b26] [*(-+
)] CHUÛ TRÖÔÏNG
[1139b26] Thaäp tuïng luaät vaân: "Phaät thính suùc tröôïng. Kyø duïng thieát vi kieân lao coá. Tö caùi haønh lí chi thieän trôï daõ". Höïu Tyø-naïi-da vaân: "Phaät thính suùc chuû tröôïng höõu nhò nhaân duyeân: nhaát vi laõo saáu voâ löïc, nhò vi beänh khoå anh thaân coá". CHUÛ TRÖÔÏNG [1139b26] Thaäp tuïng luaät cheùp: "Phaät cho pheùp saém gaäy. Phaøm döôùi chaân duøng saét boïc quanh cho chaéc cöùng, ñaây laø coâng cuï hoã trôï raát toát cho vieäc quaûy haønh lyù". Laïi saùch Tyø-naïi-da cheùp: "Phaät cho pheùp saém chuû tröôïng laø coù hai duyeân côù: moät laø

daønh cho caùc tyû-kheo giaø laõo gaày goø yeáu söùc, hai laø daønh cho tyû-kheo beänh hoaïn ñau khoå vaây laáy thaân". * * * [1139c01]
[*] PHAÁT TÖÛ [1139c01] Luaät vaân:
"Tyø-kheo hoaïn thaûo truøng, thính taùc phaát töû". Taêng-kyø vaân: "Phaät thính taùc tuyeán phaát, lieät ñieäp phaát, mang phaát thuï bì phaát, nhöôïc mieâu ngöu vó maõ vó bính kim ngaân trang bính giaû, giai baát khaû chaáp . CAÂY XÔ QUAÁT [1139c01] Luaät cheùp raèng: "Do tyø-kheo bò khoå vì thaûo truøng (ruoài, muoãi) bu baùm neân Phaät cho duøng caây xô quaát". Luaät Taêng-kyø cheùp: "Phaät cho pheùp laøm ñuøm xô quaát baèng sôïi tô, sôïi vaûi cuõ, xô coû gai, voû caây. Neáu duøng loâng ñuoâi boø, hay ñuoâi ngöïa hoaëc laáy vaøng baïc naïm caùn caây xô quaát, ñeàu khoâng ñöôïc pheùp". * * *

[1139c04]

SOÁ CHAÂU [1139c04] Maâu-ni-manï-ñaø-la kinh vaân: "Phaïn ngöõ
Baùt-taéc-maïc, Löông vaân soå chaâu, heä nieäm tu nghieäp chi cuï daõ". Moäc hoaïn töû kinh vaân: "Tích höõu quoác vöông danh Ba-löu-leâ baïch Phaät ngoân: 'Ngaõ quoác bieân tieåu ngaõ thöôøng baát an. Phaùp taïng thaâm quaûng baát ñaéc bieán haønh. Nguyeän thò phaùp yeáu'. Phaät ngoân: 'Nhöôïc duïc dieät phieàn naõo, ñöông quaùn moäc hoaïn töû nhaát baùch baùt caù, thöôøng töï tuøy thaân. Chí taâm xöng

nam moâ Phaät-ñaø, Nam moâ Ñaït-ma, Nam moâ Taêng-giaø danh, naõi quaù nhaát töû. Nhö thò tieäm thöù naõi quaù chí thieân vaïn. Naêng maõn nhò thaäp vaïn bieán, thaân taâm baát loaïn, xaû maïng ñaéc sinh vieâm ma thieân. Nhöôïc maõn baùch vaïn bieán, ñöông tröø baùch baùt keát

nghieäp, hoaïch thöôøng laïc quaû'. Vöông ngoân: 'Ngaõ ñöông phuïng haønh'". XAÂU CHUOÃI HAÏT ÑEÅ LAÀN [1139c04] Kinh Maâu-ni-man-ñaø-la cheùp: "Tieáng Phaïn laø baùt-taéc-maïc, tieáng Haùn (ñôøi Löông) goïi laø xaâu chuoãi haït, laø duïng cuï duøng ñeå nieäm tu nghieäp". Kinh Moäc hoaïn töû cheùp: "Xöa coù vò quoác vöông teân Ba-löu-leâ baïch Phaät raèng: 'Nöôùc cuûa con nhoû nhoi, laïi ôû nôi bieân rìa neân con thöôøng lo laéng baát an. Phaùp taïng saâu thaúm khoâng theå traûi khaép. Cuùi mong ñöôïc chæ cho phaùp yeáu thoâi!', Phaät noùi: 'Neáu muoán tröø döùt phieàn naõo neân xoû xaâu 108 haït chuoãi caây voâ hoaïn (moäc hoaïn töû), luoân mang theo mình, chí taâm nieäm danh hieäu Nam moâ Phaät-ñaø, Nam moâ Ñaït-ma, Nam moâ Taêng-giaø (töùc ba ngoâi baùu Phaät – Phaùp – Taêng). Moãi khi nieäm xong caâu treân thì laàn qua moät haït chuoãi, nhö vaäy tuaàn töï nieäm daàn daàn ñeán ngaøn muoân caâu, maø neáu nieäm ñaït ñeán hai muoân caâu maø thaân taâm khoâng loaïn, thì khi boû thaân (maát) ñöôïc sanh vaøo coõi trôøi Vieâm ma. Neáu nieäm ñöôïc moät traêm muoân laàn thì coù theå dieät tröø 108 keát nghieäp, thu hoaïch ñöôïc quaû thöôøng laïc'. Vua baïch: 'Con nguyeän phuïng trì lôøi Phaät daïy!'".
* * *

[1139c13] [/] TÒNH
BÌNH [1139c13] Phaïn ngöõ quaán-tró-ca, thöû vaân bình. Thöôøng tröõ thuûy tuøy thaân dó duïng tònh thuû. Kyù quy truyeän vaân: "Quaán trì höõu nhò: nhöôïc töø ngoõa giaû thò tònh duïng, nhöôïc ñoàng thieát giaû thò xuùc duïng". TÒNH BÌNH [1139c13] Tieáng Phaïn laø kundika phieân aâm quaántró-ca, coù nghóa laø caùi bình, thöôøng chöùa nöôùc mang theo ngöôøi ñeå röûa tay. Nam Haûi kyù qui noäi phaùp truyeän cheùp: "Bình ñöïng nöôùc coù hai loaïi: neáu baèng saønh söù thì duøng ñeå ñöïng nöôùc uoáng, neáu baèng ñoàng saét thì duøng ñöïng nöôùc ñeå röûa raùy". * * *
[1139c16]
(

)() () (
)

LÖÏ THUÛY NAN [1139c16] Taêng
huy kyù vaân: "Vi khí tuy tieåu, kyø coâng thaäm ñaïi, vi hoä sinh maïng coá. Trung Hoa taêng tieãn höõu thuï trì, chuaån luaät tieâu thò". Caên boån baùch nhaát yeát-ma vaân: "Thuûy la höõu nguõ chuûng: 1- Nhaát phöông la (duïng quyeân tam xích hoaëc nhò xích, tuøy thôøi ñaïi tieåu. Taùc quyeân tu teá maät, baát thaáu truøng giaû. Nhöôïc duïng soâ quyeân baïc sa, tröõ, boá giaû voâ hoä sinh chi yù). 2- Nhò phaùp bình (aâm döông bình daõ). 3- Tam quaân trì (dó quyeân heä khaåu, dó thaèng huyeàn traàm ö thuûy, ñaõi maõn daãn xuaát). 4- Töù chöôùc thuûy la.

5- Nguõ y giaùc la (ngoân y giaùc giaû, phi ca-sa giaùc daõ. Ñaõn thuû maät quyeân nhaát phöông traùch thuû, hoaëc heä bình khaåu, hoaëc an baùt vu trung, löï thuûy duïng daõ).” Töø Giaùc ñaïi sö Traùch Coâng taäp kinh luaät phaøm tam thaäp nhaát keä, vaên ña baát luïc, maït vò theá vaân: “Löï la nan an ña chuùng”. Toâng Traùch Suøng Ninh nguyeân nieân ö Hoàng Teá vieän truø tieàn tænh bieân an ñaïi thuûy haïm. Thöôïng caän haïm thaàn bieät an tieåu haïm xuyeân giaùc baïng xuaát. Haï an löï la. Khuynh thuûy chi thôøi toaøn voâ bính daät, dieäc nguõ ñaïi chuùng chieâm tuùc. Duïc vieän haäu giaù phoûng thöû. Taêng haønh ñoâng ty dieäc giai löï thuûy, xuaát gia chi boån ñaïo daõ. Haäu truï Tröôøng Loâ, chö tænh löï thuûy nhò thaäp dö xöù. Thöôøng truï nhöôïc baát löï thuûy, toäi quy chuû chaáp chi nhaân. Phoå kyù mieãn nhi haønh chi. TUÙI LOÏC NÖÔÙC [1139c16] Taêng huy kyù cheùp: “Khí cuï naøy tuy nhoû nhöng coâng duïng laïi raát lôùn, vì hoä trì maïng soáng”. Taêng nhaân Trung Quoác raát chuoäng duøng (thoï trì) thöù khí cuï naøy, y theo chæ daãn cuûa luaät. Saùch Caên boån baùch nhaát yeát-ma cheùp: “Tuùi loïc nöôùc coù naêm loaïi: 1. Moät laø tuùi loïc vuoâng [duøng ba thöôùc (Taøu) vuoâng laø, hoaëc hai thöôùc (Taøu), tuøy loaïi lôùn nhoû, laøm taám loïc nöôùc phaûi teá maät (mòn daày) khoâng cho

loaøi truøng nhoû chui qua ñöôïc. Neáu duøng laø thoâ hay sa moûng hay vaûi gai thì khoâng coù yù hoä sanh]. 2. Hai laø phaùp bình (laø bình aâm döông). 3. Ba laø bình quaân trì ñöïng nöôùc (laáy laø bòt mieäng bình roài duøng daây nhôï coät coå bình thaû chìm xuoáng nöôùc, ñôïi chöøng naøo nöôùc ngaám vaøo ñaày bình thì keùo leân). 4. Boán laø bình loïc roùt nöôùc. 5. Naêm laø bình loïc y giaùc (noùi y giaùc ñaây khoâng phaûi laø ca-sa giaùc maø laø duøng moät mieáng laø daøy vuoâng vaén baèng moät cheùt tay Phaät ñeå bòt mieäng bình, hoaëc ñeå ñaët loùt vaøo bình baùt, duøng ñeå loïc nöôùc)”. Ñaïi sö Töø Giaùc Toâng Traùch tröng taäp kinh luaät ñöôïc 31 baøi keä, vaên phaàn nhieàu khoâng cheùp ra ñaây, phaàn cuoái cheùp raèng: “Tuùi loïc nöôùc, khoù an ñònh ñoâng ngöôøi”. Vaøo naêm ñaàu nieân hieäu Suøng Ninh, Toâng Traùch coâng taïi beân caïnh gieáng tröôùc nhaø beáp ôû vieän Hoàng Teá, an ñònh moät boàn loïc nöôùc lôùn, treân gaàn mieäng boàn nöôùc lôùn rieâng ñaët moät boàn nhoû caïnh beân coù oáng thoâng xuyeân qua hai thaønh boàn, döôùi boàn nhoû ñaët bình loïc nöôùc. Luùc ñoå nöôùc vaøo thì nöôùc hoaøn toaøn khoâng traøn ra, aáy laø duïng cuï ñeå naêm ñaïi chuùng röûa chaân”. Phía sau nhaø taém cuûa töï vieän ñaët giaù cao baét chöôùc theo phöông caùch naøy. Vò Taêng khi ñi caàu xong cuõng duøng nöôùc loïc naøy ñeå röûa. Ñaây

laø ñaïo haïnh caên baûn cuûa ngöôøi xuaát. Veà sau, ngaøi

Toâng Traùch truï ôû Tröôøng Loâ thieát laäp boàn loïc nöôùc hôn 20 choã. Thöôøng truï neáu khoâng laäp boàn loïc nöôùc thì toäi quy veà cho ngöôøi chuû chaáp trì vaäy, roäng mong moïi ngöôøi coá gaéng maø thi haønh vaäy!

*

* *

[1139c29]

GIÔÙI ÑAO [1139c29] Taêng söû löôïc vaân: “Giôùi ñao giai thò ñaïo cuï, bieåu ñoaïn nhaát thieát aùc coá”.
GIÔÙI ÑAO [1139c29] Taêng söû löôïc cheùp: “Giôùi ñao cuõng laø ñaïo cuï, ñeå bieåu thò ñoaïn tröø caùc moái aùc vaäy”.
*
* *
[1140a03]

TRANG BAO [1140a03] Coå giaû ñaùi laïp. Laïp noäi an kinh vaên, traø cuï chi loaïi. Y bò thuùc tieàn haäu bao, thaùp töø boä ñoàng giôùi ñao. Kim taéc ñænh (ñaûnh) bao, trang bao chi phaùp: duïng thanh boá phuïc nhò ñieàu, tieân dó nhaát ñieàu thaâu thaäp y bò chi thuoäc, nhöng duïng du ñôn khoûa ö ngoaïi. Phuïc duïng nhaát ñieàu truøng bao ö ngoaïi. Töù giaùc keát ñònh duïng tieåu toûa toûa chi, nhöng heä bao caâu ö thöôïng. Ñoä ñieäp höõu ñaïi huyeàn hung tieàn. Casa dó phaï töû phöôïc ñònh nhaäp yeâu bao heä ö tieàn. Haï thöôøng, haøi mieät, höõu ñaïi heä ö haäu. Höõu thuû hueà chuû tröôïng. Ñoà trung vaân thuûy töông phuøng, bæ thöû xoa thuû trieàu aáp nhi quaù. Nhö du sôn ñaùo xöù töông caäp moân, haï bao phuûng nhaäp ñaùn quaù. An hieát xöù giaûi bao thuû haøi mieät, traïc tuùc, caùnh y, ñaùp ca-sa döõ tri khaùch töông khaùn. TRANG BAO

[1140a03] Xöa taêng ñoäi noùn meâ, beân trong thaønh noùn meâ ñeå kinh vaên cuøng caùc loaïi traø cuï, y phuïc vaø chaên meàn coät bao tröôùc, bao sau, giaét oáng tre ñöïng ñoà vaät linh tinh vaø caây giôùi ñao. Nay töùc duøng pheùp ñaûnh bao vaø trang bao. Duøng hai maûnh vaûi xanh, tröôùc tieân laáy moät maûnh goùi caùc thöù y phuïc vaø chaên meàn vaø duøng giaáy daàu boïc beân ngoaøi. Laïi duøng theâm maûnh vaûi thöù hai boïc theâm moät lôùp beân ngoaøi, tuùm boán goùc keát ñònh laïi, duøng oáng khoùa nhoû khoùa laïi, coät moùc bao beân treân. Rieâng ñoä ñieäp thì coù tuùi ñöïng treo ôû tröôùc ngöïc, ca-sa thì duøng caùi khaên baøn coät chaët cheõ, cho vaøo bao thaét löng coät ôû phía tröôùc. Quaàn vaø giaøy vôù coù tuùi ñöïng coät ôû phía sau. Tay phaûi choáng gaäy Thieàn, treân ñöôøng caùc taêng haønh cöôùc du phöông gaëp nhau, hai beân chaáp tay gaät ñaàu vaùi chaøo maø ñi qua. Nhö du sôn (thaêm vieáng caùc chuøa) tôùi ñaâu, luùc saép böôùc qua sôn moân chuøa thì côûi bao xuoáng oâm maø ñi vaøo lieâu ôû taïm. Nhöng khi tôùi choã an nghæ laâu daøi thì thaùo bao ra, laáy giaøy vôù ra, röûa chaân, thay y phuïc, ñaép ca-sa leân ngöôøi, cuøng vôùi tri khaùch gaëp gôõ. * * *

[1140a14]
(
)

()(

)(
)
(

)(
)
(
)
()

()
(
)(
)
()

()
()(
)
(

)()
(

)(
)

(

)
(
)(
)
(

)(
)

()

()

[1140c09]

DU PHÖÔNG THAM THÆNH [1140a14] Baåm töø sö tröôûng, moä höõu ñaïo toân tuùc xöù y theâ caàu quaûi ñaùp (chuaån luaät vaân: “Tyø-kheo höõu phaùp, höõu thöïc xöù öng truï. Höõu phaùp voâ thöïc xöù dieäc öng truï. Voâ phaùp höõu thöïc xöù baát öng truï). Coå qui thuû ñaùo khaùch ty töông khaùn, thöù vaõng ñöôøng ty quaûi ñaùp, toáng ñôn vò kinh an ñònh, nhieân haäu ñaùo thò ty thoâng phuùc, ngheä phöông tröôïng leã baùi.

Kim thôøi du phöông quaûi ñaùp, sô ñaùo ñaùn quaù, suy thuïc ö tuøng laâm naêng söï giaû nhaát nhaân vi tham ñaàu, laõnh chuùng chí khaùch ty cuï uy nghi lieät moân thuû höõu, baïch vaân: “Taïm ñaùo töông khaùn”. Tri khaùch töùc tieáp nhaäp, töø vaân: “Töùc nhaät cung duy tri taân toân tröôûng Thieàn sö, toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Cöûu khaâm thöû döï phuïc phuïng chieâm teá, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Ñaùp vaân: “Sôn moân ña haïnh ñaëc haø vieãn laâm”. AÁp toïa, thieâu höông, khieát traø, löôïc tuaân lai lòch. Töùc khôûi taï traø quy ñaùn quaù. Tri khaùch taàm vaõng hoài leã, tham ñaàu tieáp nhaäp, phoå ñoàng vaán taán. Tri khaùch töø

vaân: “Di khaéc cung duy chö vò toân tröôûng Thieàn sö toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Thích thöøa giaùng troïng ñaëc thöû baùi taï, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Ñaùp vaân: “Leã hôïp baùi khaùn haø caàn giaùng troïng”. Tham ñaàu töï toáng xuaát moân. Nhöôïc duïc leã baùi truï trì, taéc phoùng tham haäu ngheä thò ty töông khaùn, nhö tieàn leã. Khôûi thaân baåm vaân: “Moã ñaúng ñaëc lai leã baùi Hoøa thöôïng, caûm lao thò giaû thoâng phuùc”. Thò giaû aáp taùi toïa, töôøng tuaân lai do, hoaëc höông nhaân, phaùp quyeán, bieän söï phaân minh, thò giaû vaân: “Thaû hoài an haï xöù, dung moã thoâng phuùc”. Töùc thöôïng phöông tröôïng tö phuùc. Nhö duaãn, thöù taûo chung minh, thò giaû leänh khaùch ñaàu baùo töông khaùn. Nhö vò haï, thò giaû thieâu ñaêng ngheä an haï xöù baùo leã, thieän ngoân an uûy.

Töông khaùn chi leã, chuùc baõi, tham ñaàu laõnh chuùng ngheä taåm ñöôøng haäu truï trì xuaát. Thò giaû tieáp nhaäp, tham ñaàu tieán tieàn vaân: “Thænh Hoøa thöôïng phu toïa”. Chuyeån thaân taû thuû thaùp höông, thoaùi thaân ñoàng chuùng sô trieån vaân: “Moã ñaúng cöûu vaên ñaïo phong, thöû nhaät hoaïch phuïng toân nhan, haï tình baát thaéng hæ döôïc chi chí”. Taùi trieån vaân: “Töùc nhaät thì leänh caån thôøi. Cung duy ñöôøng ñaàu ñaïi Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Xuùc leã tam baùi. Nhö nhaäp thaát ñeä töû phaùp quyeán taéc vaân: “Cöûu thöøa töø aám”, bieät thaùp höông haønh leã. Töïu toøa, thò giaû thieâu höông, khieát traø. Truï trì vaán höông lyù, danh huùy caäp haï taïi haø xöù, caùc tu thaät ñaùp, baát khaû ña ngöõ. Khôûi thaân loâ tieàn taï vaân: “Troïng thöøa giaùng tieáp, ñaëc thöû baùi taï”. Truï trì toáng xuaát, tham ñaàu vaân: “Hoøa thöôïng toân troïng”. Tuøy chí thò ty trí taï vaân: “Höõu phieàn thaàn duïng, ñaëc thöû baùi taï”. Quy ñaùn quaù ngoaïi, haï thuû baøi laäp, haäu truï trì hoài leã. Ñoàng vaán taán tieáp nhaäp, töø vaân: “Di khaéc cung duy ñöôøng ñaàu ñaïi Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Moã ñaúng thích lai phaân hôïp leã baùi quaù moâng giaùng troïng, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Truï trì vaân: “An haï baát tieän, haïnh voïng khoaûn löu”. Chuùng toáng xuaát, tham ñaàu chuyeån thöôïng thuû tieáp thò giaû nhaäp, ñoàng chuùng vaán taán vaân: “Di khaéc cung duy cao thò Thieàn sö ñaïo theå khôûi cö ña phöôùc.

Leã hôïp ngheä lieâu baùi khaùn, phaûn nhuïc giaùng troïng, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Thò giaû vaân: “Sôn moân ña haïnh, ñaëc haø vieãn laâm. Baùo taï kheå trì haï tình ña quyù”. Kim du phöông giaû ña baát nhaäp ñaùn quaù. Ñaùo xöù trieáp taàm höông khuùc ñaàu thuû lieâu xaù an baïc, coå leã tieäm chí voâ vaên. Truï trì ngoä danh thaéng töông khaùn, töïu toáng khaùch vò hoài leã. Thöôïng toïa töông khaùn, töïu phaùp ñöôøng haï gian nghinh thò truï trì hoài leã, mieãn phieàn giaùng troïng. Nhi nguõ sôn ñaïi phöông taéc baát hoài leã. Baùn trai thænh ñieåm taâm, ñöông vaõn ñaëc vi thang, phi y phoù. Truï trì tieáp nhaäp, loâ tieàn thoâng haøn oân, töïu toøa thò giaû thieâu höông, aáp thang. Thang baõi, khôûi töïu loâ tieàn taï thang. Tu löôõng trieån tam leã. Tröøu y töïu toøa döôïc thaïch. Nhö truï trì baát haï, thænh ñaàu thuû ñaïi töông boài thôøi, ñöông töï khôûi thieâu höông. Truï trì töï baïn thang naõi taän leã daõ. Thöù nhaät chuùc baõi thænh traø, tham ñaàu laõnh chuùng baøi laäp taåm ñöôøng tieàn, haäu truï trì chí, töùc xu tieàn vaán taán vaân: “Kinh tuùc cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Moã ñaúng troïng

thöøa suûng hoâ, haï tình baát thaéng caûm kích chi chí". Nhaäp toøa, thò giaû thieâu höông, khieát traø, khôûi chí loâ tieàn löôõng trieån tam leã taï traø. Sô trieån vaân: "Moã ñaúng troïng thöøa tieân ñieåm, ñaëc thöû baùi taï. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí". Taùi trieån vaân: "Töùc

nhaät thôøi leänh caån thôøi, cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc". Thoaùi thaân xuùc leã tam baùi, truï trì toáng xuaát löôõng tam boä. Nhö caàu quaûi ñaùp, tham ñaàu laõnh chuùng hoài thaân tieán truï trì tieàn baåm vaân: "Moã ñaúng sanh töû söï ñaïi, voâ thöôøng taán toác. Cöûu vaên ñaïo phong ñaëc lai y phuï. Phuïc voïng töø bi thaâu luïc". Baåm caät, baát ty duaãn phuû, töùc phoå xuùc leã nhaát baùi vaân: "Taï Hoøa thöôïng quaûi ñaùp". Ñöông tieân quaûi ñaùp tham ñaàu, kyø dö baát caâu taûo vaõn, baát traïch xöù sôû, caùc tri tieán thoaùi, ty haäu truï trì caàu truï. Phöông tröôïng caän söï nhaân voâ ñaéc kha caám. Nhö duaãn, nhöng xuùc leã nhaát baùi, töïu caàu thieáp töû ñaùo thò ty phuï danh, vaân: "Thích phuïng phöông tröôïng töø chæ, leänh töïu thöôïng lieâu phuï danh". Thò giaû thöù ñeä phaùt baûng ñaàu haï ñöôøng ty. Duy-na leänh haønh giaû thænh taân ñaùo khieát traø. Taát, xuaát ñoä ñieäp thöôïng saøng lòch (töôøng cuï Ñaïi quaûi ñaùp quy ñöôøng) haäu toáng quy ñöôøng. Hoaëc höõu coá xuaát nhaäp, tu thuû ñöôøng nghi, baùn nguyeät phöông khaû thænh giaû. Coå vaân: thænh giaû du sôn giaû, thöôøng töông baùn nguyeät kyø. Quaù kyø troïng quaûi ñaùp, y cöïu thuû ñöôøng nghi. Nhö baùch sö tröôûng, phuï maãu taät beänh taùng töû giaû, baát taïi thöû haïn. Phaøm taåm ñöôøng trung taát thieát tham yû, thò toân sö ñaïo daõ. Taân ñaùo töông khaùn, truï trì ñöông cö trung vò, leänh kyø thaùp höông trieån leã. Traéc toïa thuï traø, ö leã

voâ toån. Kim baéc phöông do haønh chi. Caän thôøi taân hoïc sa-di taøi phöông nhaäp chuùng, tieän döõ ñaïi phöông tuùc ñöùc phaân toøa khaùng leã, thò vi coá thöôøng, tuaàn taäp thaønh teä. Chí ö lieäp ñaúng phaïm phaän, dó khaûi ngoaïi vuõ, sö ñaïo ñaõng nhieân. Naêng toân sö taéc toân phaùp, toân phaùp taéc tuøng laâm kyû cöông chaán hó. Nhöôïc Taây Vöïc chö sö, kyø ñoà phuïng chi, do quaân phuï chi toân, duy khuûng baát caäp khaû vi phaùp daõ. DU PHÖÔNG THAM HOÏC [1140a14] (Nhö muoán ñi khaép nôi du hoïc) tröôùc heát phaûi baåm baùo töø bieät sö phuï vaø caùc baäc treân tröôùc tìm moät nôi coù baäc toân tuùc ñaïo cao ñöùc troïng maø mình kính moä, thænh caàu dung naïp cho ôû, ñoaïn theo ghi teân nöông ôû taïi chuøa ñoù (theo luaät leä cuûa nhaø Phaät qui ñònh raèng: "Tyø-kheo coù choã giaûng caàu Phaät phaùp maø laïi coù caû thöùc aên cung öùng thì neân truï ôû ñoù, neáu coù choã giaûng caàu Phaät phaùp maø khoâng coù thöïc vaät cung öùng thì cuõng coù theå truï ôû ñoù. Neáu khoâng coù Phaät phaùp ñeå giaûng caàu maø chæ coù ñaày ñuû caùi aên caùi maëc cung öùng thì khoâng neân truï ôû ñoù"). Coå thanh qui qui ñònh: "Tröôùc heát phaûi ñeán khaùch ty tham baùi, keá ñoù ñeán ñöôøng ty ghi teân chôø cho duy-na ñöa ñeán ñôn vò ôû Thieàn ñöôøng an baøy xong môùi ñeán lieâu thò giaû baåm baùo, caûm phieàn oâng ta baùo caùo thænh thò vôùi truï trì, (neáu ngaøi ñoàng yù cho ra maét thì) ñeán tröôïng thaát leã baùi".

Hieän nay, taêng nhaân du hoïc ghi teân, khi môùi ñeán moät chuøa naøo ñoù thì tröôùc heát ñöôïc saép xeáp cho ôû taïi lieâu taïm truù, suy cöù moät vò taêng trong nhoùm raønh reõ qui cuû tuøng laâm, coù khaû naêng saép xeáp coâng vieäc laøm tham ñaàu, suaát laõnh caùc taêng môùi ñeán tôùi khaùch ty, teà chænh ca-sa ñuùng oai nghi, ñöùng saép haøng beân phaûi cöûa lieâu maø baåm raèng: “Chuùng con laø taêng du phöông môùi taïm ñeán chuøa, xin ñöôïc ra maét!”. Tri khaùch beøn môøi moïi ngöôøi vaøo phoøng, tham ñaàu thöa baåm: “Hoâm nay xin caàu chuùc thieàn sö toân tröôûng tri khaùch sinh hoaït nhö yù, nhieàu phöôùc hueä. Töø laâu, boïn con khaâm ngöôõng ñaïo ñöùc cao caû cuûa ngaøi, nay ñaây môùi ñöôïc chieâm ngöôõng toân nhan, loøng rieâng nhöõng caûm kích voâ cuøng!”. Tri khaùch ñaùp laïi raèng: “Chuøa cuûa moå giaùp ñaây voâ cuøng vinh haïnh mong ñöôïc caùc vò töø xa cöïc nhoïc ñeán quang laâm”, noùi ñoaïn vaùi chaøo roài môøi ngoài, môøi thaép höông, keá môøi uoáng traø, ñoaïn hoûi han moät caùch khaùi quaùt sô löôïc lyù lòch cuûa caùc vò taêng du phöông. Baáy giôø, caùc taêng du phöông môùi ñöùng daäy, cuøng nhau caûm taï taám thònh tình cuûa tri khaùch tieáp ñaõi môøi traø roài quay veà lieâu taïm truù. Sau ñoù, tri khaùch ñeán lieâu taïm truù ñeå ñaùp leã. Tham ñaàu môøi tri khaùch vaøo phoøng, hai beân cuøng chaøo hoûi vaán an. Tri khaùch noùi: “Caàu chuùc caùc vò thieàn sö toân tröôûng sinh hoaït nhö yù, nhieàu phöôùc hueä! Môùi vöøa roài thöøa mong chö vò nhuùn mình tôùi quang laâm teä lieâu neân rieâng ñeán baùi taï, loøng rieâng luoáng nhöõng

caûm kích voâ cuøng”. Tham ñaàu ñaùp lôøi raèng: “Theo leã, ñaùng leõ boïn con phaûi ñeán baùi yeát sö, naøo daùm ñaâu mong ngaøi chaúng neà haø cöïc nhoïc haï mình ñeán quang laâm”. Tieáp ñoù, chæ rieâng tham ñaàu ñöa thò giaû ra khoûi cöûa. Neáu nhö coù yù muoán tham baùi truï trì thì phaûi ñöïi sau khi baõi tham, cuøng ñeán lieâu thò giaû baùi phoûng, nghi thöùc cuõng gioáng nhö baùi phoûng tri khaùch tröôùc ñoù. Sau khi laïy xong, nhoùm taêng du phöông cuøng ñöùng leân baùo baåm raèng: “Boïn con ñaây ñaëc bieät rieâng ñeán mong leã baùi Hoøa thöôïng, phieàn thò giaû baùo vôùi ngaøi giuøm moät tieáng”. Thò giaû vaùi chaøo môøi moïi ngöôøi cuøng ngoài, hoûi kyõ löôõng lai do muoán leã baùi, hoaëc giaû coù theå hoûi veà ngöôøi ñoàng höông hay ñoàng ñaïo cuûa caùc vò du taêng hieän ôû trong chuøa naøy, keå caû caùc ngöôøi bieän söï. Hoûi xong, thò giaû noùi: “Haõy taïm quay veà choã nghæ, cho pheùp toâi coù thì giôø baåm baùo laïi truï trì”. Noùi ñoaïn, thò giaû lieàn ñeán tröôïng thaát cuûa truï trì baåm baùo thænh thò. Neáu nhö truï trì ñoàng yù tieáp kieán thì saùng hoâm sau doäng chuoâng, thò giaû baùo vôùi haønh giaû cuûa khaùch ñaàu thoâng baùo caùc taêng du phöông haõy ñeán thaát cuûa phöông tröôïng maø baùi kieán truï trì. Neáu nhö truï trì chöa coù thôøi gian raûnh roãi thì thò giaû ngay ñeâm ñoù ñoát ñeøn loàng ñeán choã caùc taêng du phöông taïm ngôi nghæ baùo leã, kheùo leùo duøng lôøi dòu ngoït an uûi moïi ngöôøi (haõy kieân nhaãn chôø ñöïi ít laâu).

Nghi thöùc baùi kieán Truï trì nhö sau: Saùng sôùm aên chaùo xong, tham ñaàu daãn caùc taêng du phöông ñeán taåm ñöôøng cuûa truï trì ñöïi ngaøi böôùc ra. Thò giaû tieáp moïi ngöôøi vaøo trong taåm ñöôøng, tham ñaàu tieán tôùi tröôùc noùi: “Thænh

Hoøa thöôïng ngoài kieát- giaø! (ñeå nhaän leã baùi)", roài sau ñoù môùi chuyeån ngöôøi ñeán beân phía tay traùi cuûa truï trì thaép höông, lui ngöôøi cuøng nhoùm taêng du phöông ñoàng loaït trieån baùi traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy laàn ñaàu noùi: "Boïn con töø laâu ñaõ nghe ñaïo phong cuûa Hoøa thöôïng, hoâm nay môùi thaáy ñöôïc toân nhan, trong loøng rieâng nhöõng heát söùc vui möøng nhaûy côõn nhö chim seû". Traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy laàn thöù hai noùi: "Hoâm nay khí trôøi chính hieäp thôøi leänh, xin caàu chuùc ñaïi Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït nhö yù, ñöôïc nhieàu phöôùc hueä!". Sau ñoù giaäp toïa cuï xuoáng neàn ba laàn bieåu thò leã baùi, neáu nhö taêng du phöông laø ñoàng hoïc cuûa ñeä töû ruoät cuûa truï trì thì noùi: "Töø laâu thöøa mong aân traïch vaø söï chôû che cuûa Hoøa thöôïng", laïi rieâng thaép höông haønh leã. Leã döùt töïu toøa, thò giaû ñoát höông, moïi ngöôøi cuøng uoáng traø. Truï trì hoûi moïi ngöôøi laøng queâ, teân hoï vaø haï roài an cö nôi ñaâu. Moïi ngöôøi ñeàu phaûi hoài ñaùp ñuùng söï thaät, nhöng khoâng ñöôïc noùi nhieàu. Hoài ñaùp xong ñöùng leân ñeán tröôùc lö höông taï ôn raèng: "Boïn con möôøi phaàn vinh haïnh thöøa mong Hoøa thöôïng haï mình tieáp kieán neân rieâng baùi taï". Truï trì

ñöa tieãn moïi ngöôøi ra khoûi taåm ñöôøng. Tham ñaàu noùi: "Hoøa thöôïng khaù neân toân troïng", lieàn ñoù cuøng ñeán lieâu cuûa thò giaû trí taï raèng: "Caûm phieàn söï caät löïc giuùp ñôõ cuûa sö neân xin baùi taï!". Caùc taêng vaân du trôû veà ñeán beân ngoaøi lieâu taïm nguï ñöùng saép haøng meù beân traùi chôø truï trì ñeán hoài leã. (Khi truï trì ñeán), moïi ngöôøi vaùi chaøo roài cuøng tieáp ñoùn vaøo trong lieâu, ngoû lôøi raèng: "Caàu nguyeän ñaïi Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït nhö yù, boïn con môùi vöøa roài ñeán yeát kieán leã baùi Hoøa thöôïng laø boån phaän cuûa mình, naøo daùm mong Hoøa thöôïng haï mình ñeán hoài leã, trong loøng luoáng nhöõng caûm kích voâ cuøng". Truï trì noùi: "Choã nôi khoâng ñuû tieän nghi, mong ñöôïc caùc vò boû loãi cho maø taïm löu laïi teä töï". Moïi ngöôøi cuøng ñöa tieãn truï trì ra. Tham ñaàu chuyeån ñeán meù phaûi tieáp môøi thò giaû vaøo, cuøng moïi ngöôøi thaêm hoûi vaán an raèng: "Chuùc thò giaû cao Thieàn sö ñaïo theå an khang, ñöôïc nhieàu phöôùc hueä. Theo leã, boïn con ñaùng leõ phaûi ñeán quyù lieâu baùi phoûng, traùi laïi phieàn sö haï mình giaùng troïng, trong loøng luoáng nghó voâ cuøng caûm kích". Thò giaû noùi: "Chuøa cuûa con laém vinh haïnh, mong ñöôïc chö vò töø xa cöïc nhoïc giaùng laâm! (Nhaân vì coâng vieäc baän roän troùi chaân) neân vieäc baùo taï treã traày, loøng thaät laáy laøm hoå theïn laém!". Nhö nay ñaây phaàn nhieàu taêng du phöông môùi ñeán ñeàu khoâng ôû taïi lieâu xaù taïm nguï maø moãi khi ñeán nôi

naøo lieàn tìm ñaàu thuû ñoàng höông vaø ôû nhôø lieâu xaù cuûa vò ñoù. Theá laø Coå thanh qui töø tröôùc tôùi nay giôø ñaõ daàn daàn khoâng coøn ñöôïc ai nghe theo nöõa. Neáu truï trì gaëp phaûi cao taêng caùc chuøa danh tieáng ñeán thaêm vieáng, thì ñích thaân ñöa tieãn ñeán nhaø khaùch ñeå ñaùp leã taïi ñaây. Caùc thöôïng toïa coù cöông vò cao ñeán tham vaán thì ñöùng ôû beân meù Taây phaùp ñöôøng chôø ñoùn truï trì ñeán hoài leã maø thöôøng thì phaûi ngaên trôû truï trì ñích thaân haï mình quang laâm phaùp ñöôøng. Coøn nhö truï trì 5 chuøa danh tieáng (nhö Kính Sôn,

A- duïc vöông, Thieân Ñoàng, Linh AÅn, Quang Hieáu) thì khoûi phaûi ñaùp leã caùc ngöôøi ñeán baùi phoûng. Trong khoaûng giöõa thôøi gian chaùo saùng vaø côm tröa thì môøi duøng ñieåm taâm, toái ñoù laïi phaûi ñaëc bieät môøi duøng thang thuûy, caùc taêng du phöông duøng böõa thang thuûy phaûi maëc ca-sa vaøo. Truï trì ñoùn vaøo taêng ñöôøng, taïi tröôùc lö höông cuøng nhau keå chuyeän phieám aám laïnh roài môùi töïu toøa. Thò giaû thaép höông chaøo môøi duøng thang thuûy [vì chöõ thang thuûy naøy duøng ñeå chæ nhieàu loaïi nöôùc uoáng chôi nhö nöôùc gaïo, nöôùc naêm muøi v.v... raát khoù dòch cho chính xaùc neân chuùng toâi xin ñöôïc ñeå nguyeân töø "thang thuûy" maø khoâng dòch]. Duøng thang thuûy xong ñeán tröôùc lö höông taï ôn ñaõi thang thuûy, phaûi duøng nghi thöùc hai laàn traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy. Sau ñoù côûi boû aùo ngoaøi, töïu toøa duøng côm toái. Neáu nhö truï trì khoâng raûnh roãi thì coù theå baûo taêng ñaàu thuû thay mình maø

baàu baïn vôùi caùc taêng du phöông, trong tröôøng hôïp naøy thì ñaàu thuû phaûi ñích thaân ñöùng daäy thaép höông. Tuy nhieân, neáu truï trì ñích thaân baàu baïn buoåi duøng thang thuûy cuøng khaùch thì môùi goïi laø troïn leã. Qua saùng hoâm sau aên chaùo xong môøi duøng traø, tham ñaàu daãn daét caùc taêng du phöông saép thaønh haøng ñöùng tröôùc taåm ñöôøng cuûa truï trì, ñôïi khi truï trì vöøa môùi ñeán lieàn böôùc ñeán thaêm hoûi vaán an raèng: "Troïn ñeâm qua boïn chuùng con trong loøng ñeàu caàu chuùc ñaïi Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït bình thöôøng nhö yù, coù nhieàu phöôùc hueä. Boïn chuùng con thöøa mong öu aùi troïng haäu ñeán theá, trong loøng thaät heát söùc caûm kích". Sau khi vaøo trong toøa, thò giaû ñoát höông môøi uoáng traø, ñöùng daäy ñeán tröôùc lö höông, trieån khai toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy hai laàn taï ôn môøi traø. Trieån khai toïa cuï laàn ñaàu noùi: "Boïn con thöøa mong chieâu ñaõi uoáng traø neân rieâng ñaùp taï, trong loøng luoáng nhöõng voâ cuøng caûm kích", trieån khai toïa cuï laàn thöù hai noùi: "Khí trôøi hoâm nay chính hôïp thôøi lònh, chuùc nguyeän ñaïi Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït nhö yù, ñöôïc nhieàu phöôùc hueä". Ñoaïn cuøng thaùo lui, giaäp toïa cuï xuoáng neàn ba laàn bieåu thò leã laïy, truï trì ñöa tieãn ñoâi ba böôùc ra ngoaøi. Neáu nhö coù yeâu caàu ghi teân löu laïi chuøa ñoù thì ngay luùc ñoù tham ñaàu neân daãn daét caùc taêng du phöông quay ngöôøi laïi ñeán tröôùc maët truï trì baåm baùo: "Boïn chuùng con thaät raát caûm khaùi leõ sanh

töû laø chuyeän lôùn, voâ thöôøng ñeán choùng vaùnh, töø xöa ñaõ nghe ñaïo phong vang doäi cuûa Hoøa thöôïng neân rieâng ñeán nöông töïa. Ngöôõng mong Hoøa thöôïng môû loøng ñaïi töø bi thu naïp chuùng con!". Baåm baùo xong, chaúng caàn ñôïi Hoøa thöôïng öø höû gì caû maø cöù giaäp toïa cuï xuoáng neàn laïy moät laïy noùi: "Taï ôn Hoøa thöôïng cho boïn con ghi teân löu nguï". Ñoaïn nhöôøng tham ñaàu ghi teân tröôùc, coøn ngoaøi ra nhöõng ngöôøi khaùc thì khoâng keå sôùm toái, khoâng choïn nôi choán, cöù chôø gaëp cô hoäi thích hôïp thì duøng nghi thöùc thích hôïp maø khaån caàu truï trì cho löu nguï, nhöõng ngöôøi phuïc vuï gaàn guõi truï trì khoâng ñöôïc quaùt maéng ngaên caám caûn hoï. Neáu nhö truï trì ñoàng yù thì giaäp toïa cuï xuoáng neàn laïy moät laïy nhö laàn tröôùc roài yeâu caàu truï trì vieát ban cho moät caùi danh thieáp ñeå ñeán lieâu thò giaû ñaêng kyù teân tuoåi vaøo soå boä,

noùi: “Môùi vöøa roài ñöôïc chæ thò töø bi cuûa truï trì, giôø ñeán quyù lieâu ghi teân”. Thò giaû theo thöù töï moãi moãi phaùt baûng cho ghi teân ñeán ñöôøng ty, duy-na tieáp nhaän baûng xong baûo haønh giaû môøi maáy ngöôøi vöøa môùi ghi teân uoáng traø. Uoáng traø xong giao cho ñoä ñieäp ghi teân vaøo saøng lòch (soå boä ghi taêng tòch), (seõ keå roõ tình huoáng ôû chöông “Ñaïi quaû ñaùp qui ñöôøng”), chôø ñöôïc ñöa veà taêng ñöôøng. Neáu coù söï vieäc gì ñoù maø phaûi vaøo ra chuøa thì phaûi tuaân theo cheá ñoä qui ñònh cuûa taêng ñöôøng, phaûi quaù nöûa thaùng sau khi ghi teân môùi ñöôïc xin nghæ pheùp. Coå luaät ghi raèng: “Ngöôøi du phöông xin taïm nghæ pheùp ñeå du laõm caùc

chuøa thì laáy nöûa thaùng laøm haïn kyø, neáu quaù kyø haïn naøy thì bò gaïch boû töï tòch, khi trôû laïi thì phaûi xin ghi teân löu nguï môùi, roài sau ñoù vaãn phaûi tuaân thuû cheá ñoä qui ñònh cuûa taêng ñöôøng nhö tröôùc”. Trong tröôøng hôïp gaëp chuyeän caáp baùch nhö sö tröôûng hay cha meï bònh naëng hay qua ñôøi thì khoâng phaûi tuaân thuû haïn ñònh neâu treân. (Phuï chuù): Phaøm trong taåm ñöôøng taát boá trí moät caùi baøn ñeå luùc keû tham hoïc ñeán ra maét sö gia coù choã ñaët leã phaåm cuùng döôøng haàu bieåu thò loøng toân troïng sö ñaïo. Luùc taêng du phöông baùi phoûng truï trì thì truï trì phaûi ngoài ôû vò trí chính giöõa, nhöôøng cho keû môùi ñeán thaép höông traûi toïa cuï giaäp ñaàu leã baùi. Keû môùi ñeán ngoài beân caïnh nhaän traø do truï trì ban cho thì khoâng coù chi phöông haïi ñeán nghi leã, nay caùc chuøa ôû mieàn Baéc (Trung Quoác) vaãn thi haønh nghi thöùc naøy. Tuy nhieân gaàn ñaây, moät soá sa-di môùi nhaäp hoïc tuøng laâm, vöøa môùi ñöôïc theá ñoä vaøo chuùng taêng maø ñaõ ngang nhieân cuøng truï trì caùc chuøa danh tieáng vaø laõo tieàn boái choán tuøng laâm ngoài choø hoû ngang haøng khi haønh leã, cho ñoù laø chuyeän bình thöôøng, laâu daàn thaønh taäp quaùn, bieán thaønh ñaïi teä ñoan cuûa tuøng laâm, thaäm chí vöôït quaù thaân phaän giôùi haïp, phaïm thöôïng, daãn ñeán thaùi ñoä khinh lôøn, ñaïo thaày ñöông nhieân khoâng coøn nöõa, maø khoâng bieát raèng toân troïng sö tröôûng cuõng baèng vôùi toân troïng Phaät phaùp vaäy, maø neáu toân troïng

Phaät phaùp thì kyû cöông cuûa tuøng laâm seõ chaán höng vaäy. Rieâng caùc vò sö tröôûng trong caùc chuøa Phaät ôû beân Taây Vöùc thì ñoà ñeä toân suøng hoï nhö vua chuùa, cha meï maø e coøn chöa vöøa. Ñoù laø pheùp taéc maø chuùng ta phaûi baét chöôùc vaäy. * * *

LÔØI BAØN Du phöông tham thænh laø boä phaän trôû thaønh sinh hoaït toân giaùo troïng yeáu cuûa taêng löõ. Muïc ñích cuûa vieäc naøy bao quaùt ba phöông dieän: 1- Thoâng qua sinh hoaït gian nan khoå sôû (laën loäi ñöôøng daøi ngaøn daëm, ñieàu kieän aên nguû thöôøng thieáu thoán ñaûo loän) maø luyeän maøi töï baûn thaân mình, tieâu tröø tö töôûng ham meâ tìm caàu vui söôùng khoûe khoaén, nhôø ñoù taêng cöôøng yù chí vaø tín nieäm cuûa vieäc tu ñaïo. 2- Ñöôïc dòp baùi phoûng danh sö maø tham hoïc thænh ích, ñeà cao söï tu döôõng cuûa Phaät hoïc. 3- Nhôø du laõm nuùi non danh tieáng, chuøa chieàn to lôùn maø thu hoaïch ñöôïc söï giuùp ñôõ cuûa caùc Boà-taùt maø moïi ngöôøi suøng kính (nhö Boà-taùt Phoå Hieàn cuûa nuùi Nga

Mi, Boà-taùt Vaên Thuø cuûa nuùi Nguõ ñaøi, Boà-taùt Quaùn Theá AÂm cuûa nuùi Phoå Ñaø, Boà-taùt Ñòa Taïng Vöông cuûa nuùi Nguõ Phong). Thieàn taêng sau khi traûi qua sinh hoaït du phöông tham thænh, ai ai cuõng ñeàu ñaït ñöôïc ba muïc tieâu mong ñôïi, trình ñoä tu döôõng Phaät giaùo raát ñöôïc naâng cao. Hieän nay giôùi Phaät giaùo vaãn coøn aùp duïng phaùp du phöông tham thænh, nhöng ñieàu kieän giao thoâng ngaøy nay tieán boä tieän lôïi hôn xöa nhieàu, cho neân coù theå ngoài taøu hoûa, ñi oâ toâ, ñaùp taøu, ñi maùy bay maø

khoâng phaûi laën loäi cöïc khoå hieåm nguy nhö thôøi xöa nöõa. Cho neân yù nghóa thoâng qua du phöông tham thænh ñeå ñöôïc maøi luyeän thaân taâm ñaõ giaûm thieåu raát nhieàu, nhöng traùi laïi taêng cöôøng tính chaát tieán haønh giao löu vaên hoùa, hoïc thuaät, qua hoïc hoûi maø môû roäng nhaõn giôùi khaép naêm chaâu. Nhöng noùi cho cuøng thì du phöông tham thænh duø xöa hay nay ñeàu ñeà cao trình ñoä tu döôõng Phaät hoïc cuûa taêng löõ moät caùch höõu hieäu nhaát. * * * [1140c18]
()
() [1140c27]
[1140c28]

ÑAÏI TÖÔNG KHAÙN [1140c18] Ñaïi phöông ña chuùng, höïu toân tuùc nghieâm troïng, voâ phieám thöôøng soå kieán chi leã. Taân ñaùo tu haäu nhaân ña, caùc döï ngheä thò ty phuï danh taùc nhaát khôûi töông khaùn. Thò giaû baåm ñònh, hoaëc cöûu nguyeät sô, hoaëc ñoâng tieàn, nieân tieát. Chuùng suy bieän söï danh thaéng, hoaëc thuïc ö tuøng laâm giaû vi tham ñaàu. Chí nhaät laõnh chuùng chí taåm ñöôøng baøi laäp. Thò giaû thænh Truï trì xuaát. Tham ñaàu tieán vaân: “Thænh Hoøa thöôïng phu toïa”. Truï trì thuøy ngöõ, tham ñaàu haï ngöõ dó, thoaùi boä ñoàng chuùng vaán taán, thaùp höông trieån leã. Thöù taï thò giaû, thöù taûo phoù Phöông tröôïng traø caàu quaûi ñaùp. Haäu phaùt baûng (thöùc kieán haäu) haï Ñöôøng ty. Toáng quy ñöôøng tònh döõ tieàn ñoàng. Truï trì tính taïi taï quaûi ñaùp thì hoài leã.

Baûng thöùc: [1140c27] Phuïng Phöông tröôïng töø chæ quaûi ñaùp nhaát taêng moã giaùp Thöôïng toïa, moã giaùp Thöôïng toïa Kim nguyeät … nhaät thò ty moã baùo RA MAÉT TAÄP THEÅ [1140c18] Chuøa lôùn ñoâng chuùng, laïi caùc toân tuùc raát nghieâm troïng, khoâng coù chuyeän cöû haønh leã töông kieán ñuïng ñaâu laøm ñoù. Ngöôøi môùi ñeán phaûi ñôïi keû cuøng hoaøn caûnh ñaõ ñoâng ñaûo, môùi cuøng ñeán thò ty, ghi teân xin ñöôïc ra maét truï trì moät löôït. Thò giaû baåm baùo xong ñaâu ñaáy, hoaëc ñaàu thaùng chín hoaëc tröôùc Ñoâng hay giaùp Teát, moïi ngöôøi suy cöû moät vò danh ñöùc cuõng môùi ñeán, hoaëc ngöôøi raønh roït theå leä choán tuøng laâm laøm tham ñaàu. Ñeán ngaøy laõnh ñaïo chuùng ñeán taåm ñöôøng saép haøng maø ñöùng, thò giaû thænh môøi truï trì böôùc ra. Tham ñaàu tieán leân noùi: “Thænh môøi Hoøa thöôïng phu toïa!”, Truï trì ban phaùp ngöõ vaén taét, tham ñaàu neâu yù ñaùp ngöõ xong, lui böôùc cuøng moïi ngöôøi chaøo hoûi vaán an, thaép höông traûi toïa cuï laïy ñaïi leã ba laïy hai laàn. Keá ñoù caûm taï thò giaû. Saùng hoâm sau, ñeán thaát phöông tröôïng duøng traø caàu xin ghi teân ôû laïi chuøa. Sau

ñoù chôø Truï trì phaùt baûng ñoàng yù caàm laáy ñem ñeán ñöôøng ty, nghi thöùc ñöa veà taêng ñöôøng gioáng nhö ôû

caùc leã noùi ôû tröôùc. Truï trì taïi luùc ngöôøi môùi ñeán taï ôn cho ghi teân ôû laïi chuøa maø hoài leã.

Hình thöùc baûng nhaän cho ôû:

[1140c27] Tuaân phuïng töø chæ cuûa Phöông tröôïng cho ghi teân ôû laïi chuøa moät oâng taêng taø Thöôïng toïa moã giaùp, Thöôïng toaï moã giaùp.

Ngaøy … thaùng … thò ty moã baùo

*

* *

[1141a01]

(

)()

()

()

()

    (   )

()

    (

)

[1141a25] [1141a26] [1141a27]

[1141a28] ÑAÏI QUAÛI ÑAÙP QUI ÑÖÔØNG [1141a01] Ñöôøng ty thöøa

thò ti baùo baûng, töùc leänh haønh giaû thænh taân ñaùo traø. Caùc hoaøi ñoä ñieäp. Tham ñaàu döï bò tieåu höông hôïp chuaån quy ñöôøng thôøi duïng. Laõnh chuùng ngheä ñöôøng ty, ñoái xuùc leã nhaát baùi töï haøn oân. Nhaäp toøa thuï traø taát, khôûi baåm vaân: “Moã ñaúng thích phuïng phöông tröôïng töø chæ leänh y phuï taû höõu. Phuïc voïng chaân luïc”. Duy-na ñaùp vaân:

“Ña haïnh hæ ñaéc ñoàng thuû tòch lieâu”. Tham ñaàu döõ chuùng, caùc thuû ñoä ñieäp ñeä phoù duy-na, nhöng ñoái xuùc leã nhaát baùi, truïc nhaát thöôïng saøng lòch caät phoù hoaøn, chæ löu tham ñaàu ñoä ñieäp. Haønh giaû haùt vaân: “Thænh chuùng thuû toøa quy ñöôøng quaûi ñaùp”. Tham ñaàu laõnh chuùng, tieàn moân höõu thuû nhaäp ñöôøng. Chí Thaùnh taêng tieàn baøi laäp. Tham ñaàu thieâu höông

ñoàng chuùng, ñaïi trieån tam baùi, tuaàn ñöôøng nhaát taùp, töï thöôïng ñöôøng chí haï ñöôøng, nhöng nhö tieàn baøi laäp vaán taán, tuøng ban vó tieân di boä, thoaùi Thaùnh taêng baûn ñaàu laäp. Duy-na nhaäp ñöôøng thieâu höông thöôïng gian laäp. Ñöôøng ty haønh giaû duïng baøn phuïc thaùc ñoä ñieäp. Duy-na phoù hoaøn. Tham ñaàu ñoàng chuùng, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Tham ñaàu toáng duy-na xuaát (trai tieàn haäu moân trai haäu tieàn moân). Tham ñaàu baát xuaát moân haïn. Duy-na phaùt chö lieâu baùo baûng (thöùc kieán haäu). Haønh giaû daãn chí chuùng lieâu minh noäi baûn tam haï. Lieâu chuû töông tieáp nhaäp moân ñoái xuùc leã nhaát baùi. Töï haøn oân taát, phaân thuû toïa hieán. Khoâng traûn tieän khôûi thaân ö höông loâ tieàn vaán taán taï taát vaân: “Moã ñaúng thích phuïng duy-na töø chæ .leänh quy thöôïng lieâu y theâ taû höõu. Caûm voïng töø bi”. Lieâu chuû vaân: “Tö lai ña haïnh, thaû hæ ñoàng thuû tòch lieâu”. Töùc caùc xuùc leã nhaát baùi. Taân quaûi ñaùp nhaân chuyeån Ñoâng bieân. Lieâu chuû chuyeån Taây bieân. Höïu xuùc leã nhaát baùi. Lieâu chuû daãn quaûi ñaùp nhaân baøi

lieät, trieàu Quaùn AÂm vaán taán. Daãn tuaàn an nhaát taùp, phuïc trieàu Quaùn AÂm vaán taán nhi thoaùi. Baát tu toáng xuaát. Haønh giaû daãn kieán lieâu nguyeân, ñoái xuùc leã nhaát baùi vaân : “Töùc nhaät cung duy toaï nguyeân Thieàn sö toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Tö moâng phöông tröôïng töø chæ, leänh moã ñaúng y phuï taû höõu, caûm voïng thuøy töø. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Thöù ngheä chö ñaàu thuû lieâu, khoá ty. Caùc xuùc leã nhaát baùi töï haøn oân taát, toáng xuaát. Kim ña baát töông tieáp, chæ truyeàn ngöõ. Hoaëc vò chæ thuû toïa xöù höõu baùi, giai phi phaùp, caùi taï quaûi ñaùp thôøi löôõng töï hoài leã, thoâng höõu ñaùp baùi daõ. Baûng thöùc: [1141a25] Quaûi ñaùp nhaát taêng moã giaùp Thöôïng toïa, moã chaâu nhaân thò moã giôùi Moã giaùp Thöôïng toïa Kim nguyeät … nhaät Ñöôøng ty moã baùo Baùo thò ty moã vieát thaân toân Truï trì daõ tieàn ñöôøng Thuû toïa, thò ty, chuùng lieâu. Taát cuï giôùi thöù, chaâu danh, dö giai baát cuï. GHI TEÂN CHO NHIEÀU NGÖÔØI ÔÛ LAÏI CHUØA [1141a01] Ñöôøng ty thöøa haønh baûng baùo tieáp nhaän cuûa thò ty, lieàn baûo haønh giaû môøi thænh nhöõng ngöôøi môùi ñeán duøng traø, nhöõng ngöôøi naøy ai ai cuõng phaûi

mang ñoä ñieäp. Tham ñaàu döï bò moät hoäp höông nhoû, chuaån bò duøng cho luùc qui ñöôøng. Tham ñaàu laõnh ñaïo caùc ngöôøi môùi tôùi ñeán ñöôøng ty, giaùp maët giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy, keå chuyeän aám laïnh. Nhaäp toøa duøng traø xong, ñöùng leân baåm baïch raèng: “Boïn con vöøa hay phuïng töø chæ cuûa phöông tröôïng, leänh nöông töïa hai beân mình. Cuùi mong thaâu nhaän!”. Duy-na ñaùp lôøi raèng: “Raát haân haïnh! Möøng ñöôïc cuøng thuû tòch lieâu!”, tham ñaàu vaø moïi ngöôøi môùi ñeán ñeàu laáy ñoä ñieäp ñeä trình leân duy-na, ñoaïn giaùp maët giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy. Duy-na nhaát nhaát ghi vaøo soå danh saùch xong hoaøn traû laïi ñoä ñieäp cho moïi ngöôøi môùi ñeán, chæ rieâng giöõ laïi ñoä ñieäp cuûa tham ñaàu. Haønh giaû noùi lôùn: “Thænh môøi caùc thuû toïa qui ñöôøng quaûi ñaùp!”. Tham ñaàu laõnh ñaïo caùc ngöôøi môùi ñeán theo phía beân phaûi cöûa maø vaøo taêng ñöôøng, ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñöùng saép haøng. Tham ñaàu ñoát höông cuøng moïi ngöôøi môùi tôùi traûi toïa cuï

ñaïi trieån ba laïy, raûo quanh taêng ñöôøng moät voøng töø phía phaûi ñeán phía traùi taêng ñöôøng, roài ñöùng saép haøng nhö tröôùc vaùi chaøo vaán an. Töø cuoái ban tröôùc heát dôøi böôùc, lui ra baûn ñaàu töôïng Thaùnh taêng ñöùng. Duy-na vaøo taêng ñöôøng ñoát höông ñöùng meù beân phaûi, haønh giaû ñöôøng ty (lieâu duy-na) böng maâm goã coù phuû naép traûi ñöïng ñoä ñieäp, sau ñoù duy-na ñöa traû laïi. Tham ñaàu cuøng caùc ngöôøi môùi ñeán giaùp maët duy-na giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù

laïy moät laïy, tham ñaàu ñöa duy-na ra [tröôùc böõa trai baèng cöûa sau, sau böõa trai baèng cöûa tröôùc (ñaùng leõ phaûi dòch ñuùng laø böõa côm chay)]. Tham ñaàu khoâng ra khoûi cöûa taêng ñöôøng, duy-na phaân phaùt baûng baùo tieáp nhaän cho caùc lieâu (hình thöùc trình baøy sau). Haønh giaû daãn moïi ngöôøi môùi tôùi ñeán caùc lieâu ñaùnh ba tieáng vaân baûn, lieâu chuû ñoùn tieáp vaøo lieâu giaùp maët cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy, keå chuyeän aám laïnh. Xong, ngoài hai beân ñoái maët hieán traø. Uoáng caïn roài moïi ngöôøi ñöùng daäy ñöùng tröôùc lö höông vaùi chaøo vaán an taï ôn xong cuøng noùi: “Boïn con ñaây vöøa hay phuïng töø chæ cuûa duy-na baûo haõy ñeán quí thöôïng lieâu maø nöông töïa quanh quaån beân mình, daùm mong quí thöôïng lieâu töø bi (thu nhaän)!”. Lieâu chuû noùi: “Hoâm nay ñoâng caùc vò ñeán lieâu, thaät haân haïnh nhieàu, cuõng raát möøng cuøng chia seû tòch lieâu!”, ñoaïn hai beân cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy. Caùc ngöôøi môùi ñöôïc ghi teân chuyeån qua meù beân Ñoâng, lieâu chuû chuyeån qua meù beân Taây, roài laïi cuõng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy. Lieâu chuû daãn caùc ngöôøi môùi ghi teân trieàu kieán töôïng Boà-taùt Quaùn Theá AÂm, vaùi chaøo vaán an, roài daãn moïi ngöôøi raûo quanh lieâu moät voøng, laïi trieàu kieán töôïng Boà-taùt Quaùn Theá AÂm laàn nöõa, vaùi chaøo vaán an roài lui ra, lieâu chuû khoâng caàn tieãn ñöa moïi ngöôøi ra. Haønh giaû daãn moïi ngöôøi môùi ghi teân ñeán ra maét lieâu nguyeân, giaùp maët giaäp toïa cuï

xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy noùi: “Hoâm nay kính chuùc toïa nguyeân thieàn sö (lieâu nguyeân) sinh hoaït bình thöôøng, nhieàu phöôùc ! Nay mong töø chæ cuûa phöông tröôïng baûo boïn con ñaây nöông töïa hai beân mình sö, daùm mong ñöôïc ruû loøng töø, trong loøng thaät heát söùc caûm kích!”. Keá ñoù cuøng ñeán lieâu ñaàu thuû, khoá ty. Taïi moãi nôi ñeàu giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, keå chuyeän aám laïnh, xong tieãn ñöa ra ngoaøi. Ngaøy nay thì phaàn nhieàu khoâng coù ñoùn tieáp, chæ chuyeån lôøi maø thoâi. Coù ngöôøi noùi khi ñeán choã thuû toïa coù laïy laø khoâng ñuùng pheùp taéc, bôûi luùc taï quaûi ñaùp, löôõng töï hoài leã, thoâng thöôøng coù laïy traû. Hình thöùc baûng thu nhaän ghi teân: [1141a25] Cho ghi teân (ôû laïi chuøa) moät oâng taêng laø Thöôïng toïa moã giaùp, laø ngöôøi ôû chaâu… hoï moã. Ngöôøi ghi laø Thöôïng toïa moã giaùp Ngaøy … thaùng … Ñöôøng ty moã baùo Baùo thò ty theå hieän toân kính truï trì Thuû toïa tieàn ñöôøng, thò ty vaø chuùng lieâu phaûi neâu roõ giôùi laïp, keá ñeán laø chaâu huyeän queâ quaùn, teân tuoåi, coøn kyø dö ñeàu khoâng neâu ra. * * *

[1141a29]
( )( )
TIEÅU QUAÛI ÑAÙP QUI ÑÖÔØNG [1141a29] Phöông tröôïng höùa quaûi ñaùp, thò ty phaùt baûng haï ñöôøng ty, thænh traø, thöôïng saøng lòch taát, toáng nhaäp chuùng lieâu. Duy-na cö thöôïng gian, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Chuyeån haï gian, höïu ñoái xuùc leã nhaát baùi. Quaûi ñaùp nhaân töø vaân: “Tö giaû ña haïnh troïng nhuïc oân toàn. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Ñaùp vaân: “Lieâu xaù baát tieän, haïnh khaát khoan xöû”. Tham ñaàu toáng duy-na xuaát chuùng lieâu ngoaïi höõu laäp. Ñöôøng ty haønh giaû minh lieâu noäi tieåu baûn tam haï. Lieâu chuû töông tieáp, leã tònh ñoàng tieàn . GHI TEÂN CHO MOÄT SOÁ NGÖÔØI ÔÛ LAÏI CHUØA [1141a29] Phöông tröôïng chaáp nhaän cho ghi teân ôû laïi chuøa, thò ty phaùt baûng chaáp nhaän göûi xuoáng ñöôøng ty, môøi traø ghi teân vaøo trong soå danh saùch xong, ñöa vaøo caùc lieâu. Duy-na ôû meù beân traùi ñoái maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy 1 laïy chuyeån qua beân traùi, laïi ñoái maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy 1 laïy. Ngöôøi

ñöôïc ghi teân ôû laïi chuøa baåm baïch raèng: “Hoâm nay ñaây raát haân haïnh ñöôïc söï haï mình tieáp nhaän oân toàn, trong loøng khoâng khoûi heát söùc caûm kích”. Ñaùp raèng:
“Lieâu xaù chaät heïp, mong ñöôïc caùc vò khoan dung ôû taïm!”. Tham ñaàu ñöa duy-na ra, ñöùng taïi phía phaûi beân ngoaøi caùc lieâu, haønh giaû ñöôøng ty ñaùnh ba tieáng tieåu baûn trong lieâu. Lieâu chuû ñoùn tieáp, leã cuõng gioáng nhö ñaïi quaûi ñaùp noùi ôû tröôùc.
*
* *
[1141b04]

()

(
)(
)

TAÂY ÑÖÔØNG THUÛ TOÏA QUAÛI ÑAÙP [1141b04] Nhö ñaïi phöông danh ñöùc duïc taùc truï keá, ngöõ thöù loä yù. Truï trì ñoä höõu ñôn lieâu khaû xöû, caäp haønh toïa vò thöù thöôïng haï an thuaän taéc löu chi. Thöù nhaät phoù traø taát baåm vaân: “Moã vi sanh töû söï ñaïi, ñaëc lai y theâ”. Töùc xuùc leã nhaát baùi. Hoaëc bieät nhaät, hoaëc töùc thôøi, hoäi löôõng töï caàn cöïu traø. Truï trì cung khôûi thieâu höông phuïc vò laäp baïch vaân: “Moã xöù Taây ñöôøng thuû toïa baát khí lai thöû ñoàng thuû tòch

lieâu. Phieàn löôõng töï caàn cöïu ñoàng toáng quy lieâu". Thuï toáng nhaân töùc tieán tieàn vaân: "Ñaëc lai y theâ troïng haø thaâu luïc". Truï trì ñoàng löôõng töï caàn cöïu toáng quy lieâu, ñoái xuùc leã nhaát baùi, toáng truï trì xuaát. Thuï toáng nhaân cö chuû vò, aáp thò giaû nhaäp vaán taán toáng xuaát. AÁp löôõng töï, caàn cöïu nhaäp vaán taán taát, töùc hoaøi höông ngheä phöông tröôïng baùi taï. Ñöôøng ty haønh giaû daãn ngheä löôõng töï, caàn cöïu xöù hoài leã phöông tröôïng. Bieät nhaät ñaëc vi quaûn ñaõi giaûng traø leã, ñaùn voïng thænh traø, tònh döõ caàn cöïu lieät. THUÛ TOÏA CUÛA TAÂY ÑÖÔØNG GHI TEÂN [1141b04] Nhö danh ñöùc caùc chuøa to muoán tính keá hoaïch ôû laïi, trong luùc noùi naêng heù loä yù ñònh. Truï trì suy tính ñoä coù ñôn lieâu ñeå hoï cö truù ñoàng thôøi oai nghi ñi, ñöùng, ngoài, naèm vaø vò thöù cuûa hoï cuõng ñöôïc treân döôùi an thuaän thì löu giöõ hoï laïi. Qua ngaøy hoâm sau ñeán döï

traø xong baåm baïch raèng: "Moã ñaây vì sanh töû laø vieäc lôùn neân rieâng ñeán nöông töïa", ñoaïn giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Hoaëc ngaøy khaùc, hay ngay töùc khaéc truï trì hoäi hoïp löôõng töï, caàn cöïu ñaõi traø. Truï trì ñích thaân ñöùng leân ñoát höông, quay trôû veà vò trí ñöùng baåm baïch raèng: "Coù vò thuû toïa Taây ñöôøng chuøa moã khoâng cheâ boû chuøa ta ñeán ñaây cuøng chia xeû tòch lieâu. Caûm phieàn löôõng töï, caàn cöïu cuøng ñöa veà lieâu!". Ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu lieàn böôùc ñeán tröôùc noùi: "Rieâng ñeán ñaây nöông töïa, laøm nhoïc loøng thaâu luïc". Truï trì cuøng löôõng töï, caàn cöïu ñöa veà lieâu, ñoái maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Sau ñoù ñöa truï trì ra khoûi lieâu, ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu ôû chuû vò vaùi chaøo thò giaû, môøi vaøo vaùi chaøo vaán an roài ñöa ra, vaùi chaøo môøi löôõng töï, caàn cöïu vaøo vaùi chaøo vaán an, xong ñaâu ñaáy töùc mang höông ñeán thaát phöông tröôïng baùi taï. Haønh giaû ñöôøng ty daãn ngöôøi ñöôïc ghi teân ñeán choã löôõng töï vaø caàn cöïu roài quay trôû veà leã baùi phöông tröôïng. Qua ngaøy khaùc ñaëc bieät cöû haønh leã khoaûn ñaõi traø. Ngaøy raèm, muøng moät, thænh môøi traø cuøng vôùi caàn cöïu ngang nhau. * * * [1141b15] ( )

( )()
()() [2]

CHÖ PHÖÔNG DANH TAÊNG QUAÛI ÑAÙP [1141b15] Phaøm duïc caàu quaûi ñaùp, thöù nhaät phoù traø baõi baåm vaân: "Moã ñaúng vi sanh töû söï ñaïi, ñaëc lai y theâ phuïc voïng thaâu luïc". Phoå xuùc leã nhaát baùi. Truï trì nhö duaãn taéc hoäi thuû toïa, tri söï, duy-na. Traø taát, truï trì cung khôûi thieâu höông baïch toáng yù nhö tieàn. Thuï toáng nhaân tieán vaân: "Moã ñaúng troïng moâng thaâu luïc, chæ quy taêng ñöôøng tuøy chuùng". Ñaùp vaân: "Sôn moân leã hôïp dieân toáng". Tuøy chöùc danh cao haï, toáng moâng ñöôøng, tieàn tö, ñoái xuùc leã nhaát baùi, toáng truï trì xuaát. Döõ lieâu chuû vaán taán, töø vaân: "Tuùc sinh ña haïnh ñaéc y taû höõu". Ñaùp vaân: "Ña sinh duyeân thuïc, thaû hæ ñoàng cö". Thuï toáng nhaân chuyeån chuû vò aáp thò

giaû nhaäp vaán taán, toáng xuaát. Döõ löôõng töï vaán taán taát, töùc hoaøi höông ngheä phöông tröôïng baùi taï thaùp vò. Ñöôøng ty haønh giaû daãn chí khoá ty chö ñaàu thuû lieâu hoài leã. Hoaëc phöông tröôïng phaùt baûng ñaàu phieàn thuû toïa thænh toáng taéc thuû toïa leänh ñöôøng ty haønh giaû thænh tri söï nhaát nhaân. Duy-na thò giaû caäp thuï toáng nhaân ñoàng chí lieâu. Thuû toïa thieâu höông hieán traø, baïch truï trì phaùt pheâ sôn moân töông toáng chi yù. Toáng nhaäp moân thôøi, thuû toïa cö chuû vò, ñaïi truï trì xuùc leã nhaát baùi. Thuï toáng nhaân quy chuû vò, thuû toïa chuyeån cö khaùch vò, döõ tri söï, duy-na ñoàng vaán taán. Dö leã tònh ñoàng tieàn. NHÖÕNG BAÄC DANH ÑÖÙC ÔÛ CHUØA CAÙC NÔI GHI TEÂN [1141b15] Phaøm muoán ghi teân ôû laïi chuøa thì qua ngaøy hoâm sau khi ñeán duøng traø xong, baåm baïch raèng: “Boïn con ñaây vì sanh töû laø chuyeän lôùn neân ñeán nöông töïa, cuùi mong ñöôïc thu luïc!”, cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Neáu truï trì chaáp nhaän thì hoäi môøi thuû toïa, duy-na vaø tri söï duøng traø. Xong ñaâu ñaáy, truï trì ñöùng daäy ñoát höông baåm baïch yù ñöa veà lieâu nhö ñoaïn neâu treân. Ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu tieán tôùi noùi: “Boïn con mong ñöôïc thu luïc, chæ caàn qui taêng ñöôøng theo chuùng bình thöôøng”. Truï trì ñaùp raèng: “Leã cuûa chuøa laø phaûi ñöa veà lieâu”. Tuøy chöùc danh cao thaáp maø ñöa veà lieâu moâng ñöôøng, tieàn tö, ñoái maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät

laïy, ñöa tieãn truï trì ra khoûi lieâu roài vaùi chaøo vaán an vôùi lieâu chuû, baåm baïch raèng: “Ñôøi tröôùc nhieàu may maén neân ñöôïc nöông töïa hai beân toân tuùc”. Lieâu chuû ñaùp laïi raèng: “Nhieàu ñôøi chuyeân chín muoài, môùi vui ñöôïc ôû chung”. Ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu chuyeån vò trí chuû môøi thò giaû vaøo vaùi chaøo vaán an roài ñöa ra. Löôõng töï vaùi chaøo vaán an xong töùc oâm höông ñeán thaát phöông tröôïng, baùi taï boá trí choã ôû. Haønh giaû ñöôøng ty daãn ñeán khoá ty, vaø lieâu caùc ñaàu thuû hoài leã. Hoaëc phöông tröôïng phaùt baûng thu nhaän phieàn thuû toïa môøi thænh ñöa veà lieâu thì thuû toïa leänh cho haønh giaû ñöôøng ty môøi thænh tri söï moät ngöôøi, thò giaû cuûa duy-na vaø ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu cuøng ñeán lieâu. Thuû toïa ñoát höông hieán traø, baåm baïch truï trì phaùt baûng pheâ yù nhaø chuøa chaáp nhaän ñöa veà lieâu. Luùc ñöa vaøo cöûa lieâu, thuû toïa ôû chuû vò thay truï trì giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy. Keá ñoù, ngöôøi ñöôïc ñöa veà lieâu chuyeån sang chuû vò, thuû toïa chuyeån sang khaùch vò cuøng vôùi tri söï vaø duy-na ñoàng nhau, vaùi chaøo vaán an caùc leã khaùc gioáng nhö tröôùc. * * *

[1141c01] PHAÙP
QUYEÁN, BIEÄN SÖÏ QUAÛI ÑAÙP [1141c01] Baát caâu thôøi, phoûng thò giaû thuyeát lai lòch thoâng phuùc truï trì. Thaùp höông trieån leã. Nhöôïc dó haï phaùp quyeán taèng chaáp thò giaû, truï trì giai ñöông thuï leã, tuøy chöùc danh cao haï dieân toáng ñoàng tieàn. PHAÙP QUYEÁN, BIEÄN SÖÏ GHI TEÂN [1141c01] Khoâng keå laø luùc naøo, cöù gaëp thò giaû noùi roõ lai lòch ñeå thoâng baùo Truï trì, thaép höông traûi toïa cuï trieån leã laïy ba laïy. Nhö phaùp quyeán thuoäc baäc döôùi trôû xuoáng töøng giöõ chöùc thò giaû, Truï trì ñeàu phaûi nhaän leã, tuøy chöùc danh cao thaáp, ñoùn ñöa gioáng nhö tröôùc. * * * [1141c05]

( )

PHAO HÖÔNG TÖÔNG KHAÙN

[1141c05] Taân ñaùo hoaëc baùch duyeân coá lai baát caäp thôøi, hoaëc chæ quaûi ñaùp baát ñaéc thoâng phuùc. Baát caâu xöù sôû, taøi nghinh kieán truï trì töùc phao höông vu tieàn vaân: “Taïm ñaùo leã baùi Hoøa thöôïng”. Xuùc leã nhaát baùi, tuøy töï thaâu höông ty caàu quaûi ñaùp. Nhö truï trì höùa dung, taéc thò ty phaùt baûng haï ñöôøng ty, leã ñoàng tieàn. Nhöôïc ñoà tröôùng dó ñònh, taéc ngheä ñöôøng ty baåm thieâm danh nhaäp ñoà. Hoaëc nhaân ña lieät giôùi thöù haäu. NEÙM HÖÔNG RA MAÉT TRUÏ TRÌ [1141c05] Ngöôøi môùi ñeán neáu vì duyeân do caáp baùch khoâng theå ñeán kòp luùc cöû haønh leã ghi teân, hoaëc vieäc ghi teân ñaõ ngöng roài khoâng theå thoâng baùo ñöôïc, baát cöù laø taïi nôi naøo, vöøa môùi nghinh ñoùn gaëp maët truï trì lieàn neùm höông ra phía tröôùc baåm baïch: “Keû taïm ñeán leã baùi Hoøa thöôïng”, ñoaïn giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Ñoù roài tuøy töï thaâu löôïm höông laïi chôø caàu xin ghi teân. Nhö truï trì ñoàng yù dung naïp töùc leänh thò ty phaùt baûng chaáp nhaän thu luïc xuoáng ñöôøng ty, nghi leã cuõng gioáng nhö tröôùc. Neáu baûng ñoà danh saùch ñaõ laäp xong roài thì phaûi ñeán ñöôøng ty baåm baïch ghi theâm teân cuûa mình vaøo baûng danh saùch. Neáu ngöôøi xin ghi teân ñoâng thì ñôïi thôøi gian sau ghi teân.

*

* *

[1141c11]

(

)

(

)

(

)

()

(
)
(
)

(

)
(
)
(

)

(
)
() [1142a29] [1142b01]
[1142b02] [1142b03] TAÏ QUAÛI
ÑAÙP [1141c11] Coå qui quaûi ñaùp quy ñöôøng giaû, töùc thôøi taï quaûi ñaùp. Haäu dó ñoâng tieát, tueá tieát, haï tieàn tam thöù taï quaûi ñaùp. Töï Phaät Chieáu Hoøa thöôïng do Duïc Vöông phoù Kính Sôn, Quyeàn Coâ Vaân vi nhaäp vieän thò giaû. Thôøi Phaät Chieáu dó leã phoàn tính taïi haï tieàn. Caän thôøi naïp töû ñaùo xöù toïa tòch vò oân, di ñôn Ñoâng Taây ña trí baát taï quaûi ñaùp. Kyù vieát kinh ñoâng quaù haï, chieát trung ñöông taïi Ñoâng tieàn, haï tieàn löôõng kyø baùo taï. Thò giaû tieân kyø thuû ñöôøng ty giôùi laïp baï, kieåm khaùn taân quaûi ñaùp giôùi laïp taïi thöôïng giaû nhaát nhaân vi tham ñaàu, nhaát nhaân vi phoù tham (cöïu dó chö phöông thò giaû vi tham ñaàu. Vaõng vaõng dó töï moân cao haï tranh caïnh baát an. Nguyeân Phuø thò giaû giai taïi chuùng lieâu quaûi ñaùp, kyù vieát tuøy chuùng, ñöông y giôùi

laïp. Y giôùi Phaät cheá daõ, huoáng chö ñoà tröôùng. Caäp chuùng lieâu giôùi laïp baøi baát dó danh töï phaân cao haï. Nhaát tuaân Phaät cheá, nhò mieãn tranh caïnh, tam ñaéc chuùng hoøa ñoàng cö. Duy truï trì löïc

chuû haønh chi). Tham ñaàu ñöông cuï tieåu ñoà taäp nghi. Tam nhaân nhaát daãn moãi daãn nhaát nhaân vi tieåu tham ñaàu. Tu töôøng kyù töø ngöõ, tieán thoaùi chieát toaøn hôïp ñoä, mieãn trí laâm thôøi saâm sai. Ñöôøng ty haønh giaû cuï danh soå suaát höông tieàn taû tieåu baûng vaân: “Taân quy ñöôøng thuû toïa caùc suaát tieàn nhöôïc can maõi höông taï quaûi ñaùp. Ñöôøng ti haønh giaû moã thuû phuùc”. Nieâm chuùng lieâu tieàn. Thaâu höông tieàn tuùc, giao thò giaû naïp phöông tröôïng. Töïu baåm nghó ñònh haø nhaät taï quaûi ñaùp xuaát baûng baùo chuùng vaân: “Taân quy ñöôøng huynh ñeä lai nhaät chuùc baõi ngheä phöông tröôïng taï quaûi ñaùp. Kim nguyeät nhaät. Thò ty moã baùo”. Chí nhaät töïu taåm ñöôøng hoaëc phaùp ñöôøng thieát truï trì vò, baøi lieät höông yû, loâ bình, chuùc ñaøi. Thò giaû phoù ñaïi höông nhaát phieán döõ tham ñaàu, giao phoù tham thaâu laõnh chuùng y ñoà vò baøi laäp. Tham ñaàu tuøy ñoàng thò giaû thænh truï trì xuaát quy vò laäp tham ñaàu ñoàng chuùng teà vaán taán. Taát, tham ñaàu tieán truï trì tieàn baåm vaân: “Thænh Hoøa thöôïng phu toïa!”. Thoaùi, taû tuùc traéc chuyeån thaân, ö höông yû höõu thuû khoâng xöù xuaát haønh quaù phuïc vò, teà vaán taán taát. Phoù tham tuï trung thuû höông boång ñeä. Tham ñaàu tieáp taøng hoaøi trung tieåu vaán taán xoa thuû tieán loâ tieàn taû thuû thaùp höông, nhöng tuøng khoâng xöù quaù, phuïc vò teà vaán taán. Baûn daãn tam nhaân nhaát trieån toïa cuï. Truï trì trieån thuû öôùc mieãn chi, töùc thaâu khôûi. Tham ñaàu tieán tieàn vaân:

“Moã ñaúng tuùc sinh khaùnh haïnh, hoaïch toaïi y theâ. Haï tình baát thaéng hæ döôïc chi chí”. Nhöng nhö tieàn thoaùi thaân. Höông yû höõu thuû chuyeån quy vò vaán taán. Taùi trieån toïa cuï truï trì phuïc nhö tieàn öôùc mieãn. Thaâu toïa cuï taùi tieán tieàn vaân: “Töùc nhaät thôøi leänh caån thôøi, cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Nhöng nhö tieàn chuyeån quy vò vaán taán, xuùc leã tam baùi. Truï trì ñaùp nhaát baùi. Ñeä nhaát daãn vaán taán, quaù taû bieân tieáp ban vó. Thöù ñeä tam nhaân toaûn thöôïng, töø leã tònh ñoàng. Tham ñaàu laäp ö thò giaû haï kieân, ty caùc caùc leã taát, phoù tham toaûn ñaùo sô laäp xöù. Tham ñaàu quy nguyeân vò, laõnh chuùng teà vaán taán nhi thoaùi. Phoù tham laõnh chuùng tieân haønh. Tham ñaàu cö maït. Chí chuùng lieâu moân ngoaïi haï thuû laäp. Phoù tham daãn chuùng tuøng höõu bieân nhaäp lieâu noäi haï gian, toaøn chuyeån löôïng chuùng ña quaû, baát caâu haønh soá. Phoù tham toaûn höôùng tieàn tieáp lieân tham ñaàu kieân thöù. Ty truï trì chí, döõ chuùng caâu nghinh vaán taán, chuyeån nhaäp lieâu noäi. Chuùng ñöông tieàn haäu töông coá thaønh haøng tieán thoaùi boä xu. Tham ñaàu chuyeån thaân chí loâ tieàn, ñoái xuùc leã nhaát baùi, töø vaân: “Di khaéc cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc. Moã ñaúng troïng haø thaâu luïc, leã hôïp baùi taï tö moâng giaùng toân. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Chuùng ñoàng toáng xuaát. Tham ñaàu moân ngoaïi chuyeån thöôïng thuû laäp. Phoù tham nhöng

daãn chuùng toaøn chuyeån cö thöôïng gian, xuaát lieân tham ñaàu kieân thöù, aáp thò giaû nhaäp, töø vaân: “Moã ñaúng ña haïnh hoaïch y taû höõu. Tö moäc giaùng troïng baát thaéng caûm kích chi chí”. Tham ñaàu nhaát nhaân toáng thò giaû xuaát. Thöù aáp löôõng töï nhaäp ñoái xuùc leã nhaát baùi, töø vaân: “Töùc khaéc cung duy toïa nguyeân, ñoâ toảng chö vò Thieàn sö toân haäu ña phöôùc. Moã ñaúng hoaïch toaïi y phuï, naõi thöøa giaùng troïng. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Tham ñaàu toáng löôõng töï xuaát, phuïc quy thöôïng gian laäp. Phoù tham daãn chuùng töï Quaùn AÂm haäu chuyeån xuaát loâ tieàn, nhöng coá ban vó caâu laäp ñònh ñoái tham ñaàu xuùc leã nhaát baùi, töø vaân: “Moã ñaúng thích gian thaäm lao thaàn duïng, ñaëc thöû baùi taï”. Kyø nghi dieäc ñöông döï taäp. Ñöông nhaät xaâm taûo, phöông tröôïng khaùch ñaàu ñöôøng ty haønh giaû caùc taû hoài leã baûng thieáp chuùng lieâu tieàn. Phöông tröôïng baûng thieáp thöôïng gian, löôõng töï baûng thieáp haï gian (thöùc kieán haäu). Baûng thöùc: [1142a29] Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng chuùc baõi hoài leã Taân quy ñöôøng thuû toïa kim nguyeät … nhaät, khaùch ñaàu haønh giaû moã thöøa chuaån ñaàu thuû tri söï chuùc baõi hoài leã. Taân quy ñöôøng thuû toïa kim nguyeät … nhaät. Ñöôøng ty haønh giaû moã baùi phuùc

TAÏ ÔN GHI TEÂN CHO ÔÛ LAÏI CHUØA [1141c11] Theo Coå thanh qui thì ngöôøi ñöôïc ghi teân ñöa veà taêng ñöôøng, phaûi laäp töùc cöû haønh leã taï ôn cho ghi teân. Veà sau laáy tieát Ñoâng hay ngaøy Teát vaø tröôùc haï an cö ba tieát naøy cöû haønh taï ôn cho ghi teân. Töø khi Hoøa thöôïng Phaät Chieáu Ñöùc Quang töø chuøa Duïc Vöông ñeán Kính Sôn, thì Quyeàn Coâ Vaân laøm thò giaû nhaäp vieän. Luùc ñoù, Phaät Chieáu do leã tieát nhieàu ñeàu toả chöùc taïi tröôùc haï an cö. Ngaøy nay, tu só ñeán chuøa naøo ñoù, ngoài coøn chöa aám choã, dôøi choã ôû ñeán nôi naøy – nôi noï luoân, ñeán noãi phaàn nhieàu ñeàu khoâng taï ôn ñöôïc ghi teân. Tuy noùi laø traûi ñoâng qua haï, nhöng chieát trung laïi laø neân cöû haønh leã baùo taï ôn vaøo hai thôøi kyø luùc tröôùc ñoâng hay tröôùc haï. Tröôùc heát, thò giaû phaûi ñem soå boä ghi tuoåi laïp ñaïi chuùng ôû ñöôøng ty kieåm tra tìm ngöôøi coù giôùi laïp cao trong nhoùm môùi ñeán moät ngöôøi laøm tham ñaàu, moät ngöôøi laøm phoù tham ñaàu. (Theo cöïu cheá thì choïn thò giaû ôû caùc chuøa laøm tham ñaàu thöôøng daãn ñeán vieäc chuøa lôùn nhoû, cao thaáp maø tranh caïnh baát an. Thò giaû Thaùi Nguyeân Phuø cuõng taïi caùc lieâu ghi teân, ñaõ noùi heã theo trong chuùng thì phaûi y cöù theo giôùi laïp, y cöù theo theå cheá cuûa Phaät. Huoáng chi caùc baûng ñoà ghi vò trí döï leã cuøng caùc taám baûng ghi giôùi laïp taïi caùc lieâu khoâng laáy teân tuoåi ñôøi laøm cao thaáp. Moät laø tuaân theo cheá ñònh cuûa Phaät, hai laø mieãn

caïnh tranh, ba laø ñöôïc chuùng hoøa thuaän ñoàng cö. Duy truï trì ra söùc thi haønh vaäy). Tham ñaàu neân cuï bò moät baûng ñoà vò trí nhoû ñeå theo ñoù luyeän taäp tröôùc nghi thöùc, cöù ba ngöôøi laøm moät daãn, moãi daãn coù moät ngöôøi laøm tieåu tham ñaàu. Phaûi ghi cheùp ñaày ñuû lôøi leõ, cöû chæ tôùi lui, xoay xôû sao cho hieäp ñoä, ñeå traùnh chuyeän khi ñeán luùc laøm leã thì laïi cöû haønh sai traät loän xoän. Haønh giaû ñöôøng ty cuï bò danh soá, quyeân goùp höông vaø vieát moät taám baûng nhoû daùn tröôùc caùc lieâu raèng: “Caùc vò thuû toïa (goïi toân troïng) môùi qui ñöôøng, moãi ngöôøi ñeàu phaûi quyeân y soá tieàn mua höông ñeå cöû haønh leã

ñaùp taï ôn cho ghi teân. Haønh giaû moã cuûa ñöôøng ty kính caån thoâng baùo". Thu tieàn mua höông ñuû soá roài giao thò giaû naïp cho phöông tröôïng cuøng baåm baïch ñònh xem ngaøy naøo cöû haønh leã taï ôn cho ghi teân ôû laïi chuøa, xuaát baûng baùo vôùi ñaïi chuùng raèng: "Caùc anh em môùi vöøa qui ñöôøng, ngaøy mai sau khi duøng chaùo saùng xong, haõy ñeán thaát phöông tröôïng cöû haønh leã ñaùp taï ôn cho ghi teân! Ngaøy ... thaùng ... thò ty moã thoâng baùo". Ñeán ngaøy teà töïu taïi taåm ñöôøng cuûa phöông tröôïng, hoaëc taïi phaùp ñöôøng thieát ñaët vò trí truï trì, saép baøy thaønh haøng baøn thaép höông, ñaøi ñaët lö höông, bình vaø ñeøn caày. Thò giaû trao moät caây höông to cho tham ñaàu, giao cho phoù tham ñaàu nhieäm vuï laõnh ñaïo chuùng, cöù y theo baûng ñoà ñònh vò trí maø ñöùng saép haøng. Tham

ñaàu cuøng vôùi thò giaû thænh môøi truï trì böôùc ra, ñeán vò trí cuûa ngaøi maø ñöùng. Tham ñaàu cuøng vôùi ñaïi chuùng nhaát teà vaùi chaøo vaán an. Xong tham ñaàu tieán ñeán tröôùc truï trì baåm baïch raèng: "Thænh Hoøa thöôïng phu toïa!". Lui chaân traùi chuyeån nghieâng mình, nôi choã troáng phía phaûi baøn ñaët lö höông böôùc ra, ñi ra khoûi roài quay laïi vò trí cuõ cuøng vaùi chaøo vaán an. Xong, phoù tham ñaàu ruùt töø trong tay aùo boù höông caàm daâng leân. Tham ñaàu tieáp laáy caát vaøo trong loøng, vaùi chaøo vaán an qua loa roài chaép tay ñeán tröôùc phía traùi lö höông, tay traùi caém höông roài theo choã troáng maø ñi qua, ñoaïn quay veà vò trí cuõ ñoàng baùi chaøo vaán an, ba ngöôøi trong daãn cuûa mình cuøng traûi toïa cuï laïy ba laïy. Truï trì phaát tay mieãn leã, lieàn thaâu cuoán toïa cuï laïi. Tham ñaàu tieán tôùi tröôùc noùi: "Boïn con ñôøi tröôùc laém khaùnh haïnh neân nay môùi toaïi loøng ñöôïc cho nöông naùu, trong loøng thaät khoâng traùnh khoûi vui möøng ñeán nhaûy cöõn leân nhö con chim seû". Nhöng nhö tröôùc lui ngöôøi, beân phaûi baøn höông chuyeån veà vò trí chaøo hoûi vaán an. Laïi traûi toïa cuï, truï trì laïi phaát tay mieãn, thaâu toïa cuï tieán tôùi tröôùc noùi: "Hoâm nay thôøi tieát chính raát toát ñeïp, cung kính chuùc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït bình thöôøng, nhieàu phöôùc!", roài nhö tröôùc chuyeån ngöôøi quay veà vò trí vaùi chaøo vaán an, giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy ba laïy, truï trì ñaùp laïi moät laïy. Daãn (toáp) thöù nhaát vaùi chaøo vaán an, ñi qua beân traùi noái ñuoâi ban, theo thöù töï tröôùc sau ba ngöôøi keá tieán

leân treân, lôøi leõ ñeàu gioáng nhö tröôùc. Tham ñaàu ñöùng beân vai traùi thò giaû, ñôïi cho moïi ngöôøi leã baùi xong, phoù tham ñaàu tieán ñeán choã ñöùng luùc ñaàu. Tham ñaàu trôû veà vò trí cuõ cuûa mình laõnh ñaïo chuùng ñoàng loaït vaùi chaøo vaán an roài lui ra. Phoù tham ñaàu laõnh ñaïo chuùng ñi tröôùc, tham ñaàu noái ñuoâi sau choùt, cuøng ñi ñeán caùc lieâu ñaïi chuùng, ñöùng phía beân traùi ngoaøi cöûa. Phoù tham ñaàu daãn chuùng theo phía beân traùi maø vaøo meù beân traùi trong lieâu, quay laïi nhìn löôïng tính xem chuùng ñoâng hay ít, khoâng keå haøng soá. Phoù tham ñaàu tieán leân tröôùc ñöùng keá lieàn vai vôùi tham ñaàu, chôø truï trì ñeán cuøng vôùi chuùng nghinh ñoùn vaùi chaøo vaán an ñöa vaøo trong lieâu. Chuùng caàn phaûi ngoù tröôùc nhìn sau nhau saép thaønh haøng tôùi lui boû böôùc vaøo. Tham ñaàu chuyeån ngöôøi ñeán tröôùc lö höông ñoái dieän truï trì, giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, baåm baïch raèng: "Nay ñaây kính chuùc Hoøa

thöôïng ñöôøng ñaàu toân theå sinh hoaït bình thöôøng, nhieàu phöôùc! Boïn con ñaây laïi laøm lao nhoïc Hoøa thöôïng thu luïc, theo leõ phaûi baùi taï, nay traùi laïi ñöôïc ngaøi haï mình ñeán, trong loøng thaät heát söùc caûm kích!". Chuùng cuøng nhau ñöa tieãn truï trì ra khoûi lieâu, tham ñaàu ngoaøi cöûa chuyeån ngöôøi ñöùng beân meù phaûi. Rieâng phoù tham ñaàu vaãn daãn chuùng quay voøng chuyeån qua ñöùng ôû beân meù phaûi, böôùc ra ñöùng keà vai tham ñaàu, vaùi chaøo môøi thò giaû vaøo, baåm baïch raèng: "Boïn con ñaây haân haïnh mong ñöôïc thu nhaän keà caän taû höõu, nay laïi ñöôïc ñoäi ôn sö

haï mình ñeán trang troïng, thaät heát söùc caûm kích!". Chæ rieâng moät mình tham ñaàu ñöa tieãn thò giaû ra ngoaøi, keá ñoù vaùi chaøo thænh môøi löôõng töï vaøo ñoái dieän giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, baåm baïch raèng: "Giôø ñaây kính chuùc toøa nguyeân, ñoâ toång caùc vò Thieàn sö toân theå ña phöôùc ! Boïn con ñaây ñöôïc toaïi nguyeän nöông töïa laïi thöøa tieáp giaùng troïng, trong loøng thaät khoâng khoûi voâ cuøng caûm kích!". Tham ñaàu tieãn ñöa löôõng töï ra, laïi quay vaøo ñöùng phía beân phaûi lieâu. Phoù tham ñaàu daãn chuùng töø phía sau töôïng Boà-taùt Quaùn Theá AÂm chuyeån ñeán tröôùc lö höông, phaûi doøm ngoù cuoái ban laäp ñònh xong roài thì ñoái dieän tham ñaàu giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy, baåm baïch raèng: "Boïn con vöøa hay nhöõng laøm lao nhoïc ngaøi vaän duïng thaàn kyø, nay rieâng baùi taï!". Nghi thöùc naøy phaûi neân döï taäp tröôùc. Ngay saùng sôùm hoâm sau ngaøy cöû haønh leã, khaùch ñaàu thaát phöông tröôïng vaø haønh giaû ñöôøng ty moãi ngöôøi ñeàu vieát soaïn baûng hoài leã, daùn tröôùc caùc lieâu. Baûng thoâng baùo cuûa phöông tröôïng daùn meù beân phaûi, baûng cuûa löôõng töï daùn meù beân traùi (hình thöùc xem ôû sau). Hình thöùc baûng thoâng baùo: [1142a29] Hoaø thöôïng ñöôøng ñaàu sau khi duøng chaùo xong seõ ñeán ñaùp leã Thuû toaï vöøa môùi nhaäp lieâu. Hoâm nay ngaøy … thaùng … haønh giaû khaùch ñaàu laø moã

thöøa leänh thoâng baùo. Tri söï ñaàu thuû, sau böõa chaùo xong seõ ñeán ñaùp leã Thuû toïa vöøa môùi nhaäp lieâu.

Hoâm nay ngaøy … thaùng … haønh giaû Ñöôøng ty laø moã xin kính trình.

() [1142b05] ()

()

(
)(
)

()

( )
[1142b29] [1142b30] [1142c01]
[1142c02] [1142c03]
[1142c04] [1142c05] PHÖÔNG TRÖÔÏNG ÑAËC VI
TAÂN QUAÛI ÑAÙP TRAØ (Khoá ty, Ñaàu thuû phuï kieán) [1142b05] Thænh khaùch thò giaû chieáu giôùi laïp, song töï danh taû traø traïng (thöùc kieán haäu). Chí nhaät xaâm thaàn taåy dieän thôøi bò traùc töû buùt nghieãn lieät chieáu ñöôøng. Thænh khaùch ö danh haï thö vaân: “Moã giaùp caån baùi toân maïng”. Nhö quaûi ñaùp chö phöông danh thaéng dieäc y giôùi taû nhaäp traø traïng noäi. Caùch nhaät phöông tröôïng khaùch ñaàu tieân trì traïng thænh kieåm danh. Thò giaû leänh khaùch ñaàu y giôùi lieät danh taû ñaëc vi baøi hoaëc taùc töù xuaát, luïc xuaát. Thuû toïa quang baïn. Chö phöông danh thaéng taát döõ truï trì ñoái dieän vò. Nhöôïc höõu dò nghò, taéc ö danh thaéng noäi suy giôùi toái cao giaû toaï chi. Tham ñaàu döõ quang baïn ñoái dieän vò. Caùi thuï toáng giaû tieân taï thaùp vò. Thöû ñoàng phoù traø

nhó. Chí nhaät trai baõi minh coå taäp chuùng. Thò giaû aáp nhaäp. Truï trì töông tieáp vaán taán. Thöù döõ quang baïn nhaân vaán taán. Caùc y chieáu baøi quy vò laäp ñònh. Thieâu höông thò giaû thænh khaùch thò giaû phaân taû höõu vò ñaàu haønh leã, tuaàn aáp toïa, aáp höông, aáp traø thieâu quang baïn höông, minh coå thoaùi toøa. Tònh döõ töù tieát tieåu toøa thang leã ñoàng. Thuï ñaëc vi nhaân daãn chuùng baøi laäp taï traø. Sô trieån vaân: “Moã ñaúng thöû nhaät troïng moâng tieân ñieåm, ñaëc thöû baùi taï. Haï tình baát thaéng caûm kích chi chí”. Taùi trieån vaân: “Töùc nhaät thôøi leänh caån thôøi, cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Thoaùi thaân xuùc leã tam baùi nhi thoaùi. Thöù nhaät khoá ty khaùch ñaàu haønh giaû y giôùi ñôn töï danh, cuï traø traïng, lieät chuùng lieâu tieàn thænh kieåm danh. Thö vaân: “Moã giaùp kính y lai maïng”. Khoá ñöôøng baøi vò, Thuû toïa quang baïn. Minh khoá ñöôøng baûn, thöôïng thuû Tri söï döõ duy-na haønh leã. Höïu thöù nhaät Thuû toïa, chuùng ñaàu thuû cuï traïng thænh kieåm ñoàng tieàn, chieáu ñöôøng baøi vò, ñoâ töï quang baïn. Minh chieáu ñöôøng baûn, toaøn ban haønh leã. Hoaëc töù nhaân, luïc nhaân, phaân tuaàn vaán taán. Nhö tam nhaân, nguõ nhaân, thuû toïa thieâu höông chæ cö trung laäp. Coå phaùp tam nhaät giaûng haønh. Leänh chö phöông ña tính taùc nhaát nhaät, töïu phöông tröôïng taù toøa caäp coå. Ñaàu thuû tri söï khoâng truï trì nhaát vò, hoã vi chuû baïn vò thöù, haønh leã tònh ñoàng

(ñaõn taï traø taát

ñöông teà li vò, chuyeån thaân vaán taán trí taï. Caän taäp chæ vò ñaàu khôûi taï, phi leã daõ). Traø traïng thöùc: [1142b29] Taân quaûi ñaùp thöôïng toïa lieät danh Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng kim thaàn trai thoaùi töïu taåm ñöôøng ñieåm traø. Ñaëc vi phuïc hi vaân taäp Kim nguyeät … nhaät, thò ty moã baùi thænh. Khoá ty, ñaàu thuû taéc vaân: Taân quaûi ñaùp moã thöôïng toïa lieät danh. Höõu moã ñaúng kim thaàn trai thoaùi töïu khoá ty ñieåm traø nhaát trung, ñaëc vi phuïc voïng chuùng töø ñoàng thuøy giaùng troïng. Kim nguyeät … nhaät, khoá ty tyø-kheo moã ñaúng baùi thænh Ñaàu thuû ñöông lieät danh chæ ö tri khaùch töïu chieáu ñöôøng. Dö ñoàng tieàn. PHÖÔNG TRÖÔÏNG ÑAËC BIEÄT ÑAÕI TRAØ CAÙC NGÖÔØI MÔÙI ÑÖÔÏC GHI TEÂN CHO ÔÛ LAÏI CHUØA (Khoá ty vaø Ñaàu thuû phuï traùch) [1142b05] Thò giaû thænh khaùch chieáu theo song töï danh cuûa tuoåi laïp maø vieát thö traïng môøi traø (hình thöùc trình baøy phía sau). Tôùi ngaøy leã, ngay buoåi tôø môø saùng luùc vöøa röûa maët xong, cuï bò baøn gheá, buùt nghieân baøy bieän ôû chieáu ñöôøng (laø haønh lang loä thieân ñeå aùnh saùng roïi vaøo ñaày ñuû khoaûng khoâng gian giöõa cöûa sau taêng ñöôøng vaø nhaø röûa mieäng röûa tay). Haønh giaû thænh khaùch döôùi teân khaùch vieát:

“(Thò giaû) moã giaùp caån baùi toân maïng”, coøn nhö ngöôøi ñöôïc ghi teân laø caùc baäc danh ñöùc cuûa caùc chuøa khaùc thì cuõng y theo giôùi laïp maø vieát teân vaøo trong traïng thieáp môøi traø. Caùch ñoù moät ngaøy, khaùch ñaàu thaát phöông tröôïng tröôùc heát mang traïng thieáp thænh môøi thò giaû kieåm ñieåm teân tuoåi. Thò giaû baûo khaùch ñaàu y theo thöù töï giôùi laïp cao thaáp maø ghi teân vaøo trong taám baøi thænh môøi, hoaëc saép haøng theo boán xuaát hay saùu xuaát, maø phaûi môøi thuû toïa quang laâm baàu baïn. Baäc danh ñöùc caùc chuøa baïn thì vò trí ñoái dieän vôùi truï trì, neáu e coù ñieàu dò nghò thì chæ choïn löïa trong caùc baäc danh ñöùc moät ngöôøi coù giôùi laïp cao nhaát ñeå ngoài vaøo vò trí ñoái dieän vôùi truï trì maø thoâi. Tham ñaàu cuøng vôùi caùc vò quang laâm baàu baïn ngoài ñoái dieän. Ngöôøi ñöôïc ñöa tieãn qui ñöôøng tröôùc heát taï ôn boá trí giöôøng (töùc boá trí lieâu ñeå ôû laïi chuøa), ñieàu naøy cuõng gioáng nhö ñeán döï ñaõi traø. Ñeán ngaøy leã, sau böõa ñoä trai gioùng troáng taäp hôïp chuùng, thò giaû vaùi chaøo caùc ngöôøi môùi ghi teân môøi vaøo. Truï trì tieáp ñoùn vaùi chaøo vaán an, keá ñoù vaùi chaøo vaán an ngöôøi quang laâm baàu baïn. Moïi ngöôøi y theo taám baûng ghi vò trí maø ñeán choã cuûa mình laäp ñònh, thò giaû ñoát höông vaø thò giaû thænh khaùch phaân chia ngoài ôû ñaàu moãi beân phaûi traùi. Ñoaïn haønh leã tuaàn ñöôøng, vaùi chaøo môøi ngoài, vaùi chaøo môøi ñoát höông, vaùi chaøo môøi uoáng traø, laïi ñoát höông kính quang laâm

baàu baïn. Xong ñaâu ñaáy, gioùng troáng thoaùi toøa, cuøng vôùi leã môøi thang thuûy boán muøa tieát (kieát haï, giaûi haï, Ñoâng chí, teát Nguyeân Ñaùn) gioáng nhau. Ngöôøi ñöôïc thænh môøi ñaõi traø daãn chuùng saép haøng traûi toïa cuï taï ôn ñaõi traø, laàn traûi toïa cuï leã baùi thöù nhaát baåm baïch: “Boïn con hoâm nay ñöôïc truï trì khoaûn ñaõi troïng haäu traø neân rieâng baùi taï, maø trong loøng thaät

voâ cuøng caûm kích!”. Laàn traûi toïa cuï leã baùi thöù hai baåm baïch: “Hoâm nay thôøi leänh chính ñang thaät toát ñeïp, kính chuùc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu toân theå sinh hoaït bình thöôøng, nhieàu phöôùc!”, trôû ngöôøi giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy ba laïy maø lui ra. Qua ngaøy hoâm sau, haønh giaû khaùch ñaàu cuûa khoá ty y theo teân chieát cuûa giôùi (ñôn töï danh) maø cuï bò traïng thieáp môøi traø, cho chuùng saép haøng tröôùc caùc lieâu maø ñieåm danh. Thö traïng ghi: “Thænh caàu moã thöôïng toïa giaùp kính y lôøi môøi maø ñeán!”. Khoá ñöôøng baøy bieän vò trí, coù môøi thuû toïa quang laâm baàu baïn. Ñaùnh vaân baûn khoá ñöôøng, thöôïng thuû tri söï vaø duy-na haønh leã. Laïi qua hoâm sau nöõa, thuû toïa cuøng caùc ñaàu thuû cuï bò thö traïng thænh môøi kieåm danh, nghi thöùc cuõng nhö phaàn noùi ôû treân. Chieáu ñöôøng baøy bieän vò trí, coù môøi ñoâ töï quang laâm baàu baïn. Ñaùnh baûn cuûa chieáu ñöôøng, toaøn ban haønh leã. Hoaëc boán ngöôøi hay saùu ngöôøi phaân ra tuaàn ñöôøng vaùi chaøo vaán an, nhö chæ coù naêm ba ngöôøi thì thuû toïa ñoát höông chæ ñöùng ôû khoaûng giöõa.

Theo pheùp xöa thì cöû haønh ba ngaøy, nay caùc chuøa phaàn nhieàu ñeàu cöû haønh coù moät ngaøy. Teà töïu taïi thaát phöông tröôïng möôïn toøa, möôïn troáng. Ñaàu thuû vaø tri söï sau vò trí truï trì moät baäc, cuøng nhau ôû vò thöù chuû baïn laãn nhau. Haønh leã cuõng gioáng nhau (tuy nhieân neáu taï traø thì phaûi cuøng rôøi vò trí, chuyeån ngöôøi vaùi chaøo vaán an, trí taï. Taäp quaùn gaàn ñaây chuû tröông chæ ngöôøi ñaàu vò trí môùi khôûi taï laø khoâng hôïp leã vaäy). Hình thöùc thö traïng môøi traø: [1142b29] (Göûi) Thöôïng toïa moã môùi ghi teân coù teân döôùi ñaây. Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu, (môøi) sau böõa ñoä trai buoåi saùng hoâm nay haõy ñeán taåm ñöôøng phöông tröôïng ñeå duøng traø, kính mong ñeán ñoâng ñuû! Hoâm nay ngaøy … thaùng … thò ty moã baùi thænh (Neáu Khoá ty hay Ñaàu thuû thænh môøi thì vieát) (Göûi) moã Thöôïng toïa môùi ghi teân, coù teân döôùi ñaây. Coù moã ñaúng (Khoá ty, Ñaàu thuû) hoâm nay sau böõa ñoä trai, môøi ñeán Khoá ty döï tieäc ñaõi traø. Kính mong, chuùng töø ñoàng ruû loøng töø maø giaùng troïng! Hoâm nay ngaøy … thaùng … tyø-kheo moã cuûa Khoá ty baùi thænh. Ñaàu thuû chæ neân ghi teân nôi Tri khaùch töïu chieáu ñöôøng, caùc caùi khaùc gioáng nhö ôû tröôùc. *

[1142c07]

([6]
)

TOÏA THIEÀN [1142c07] Moãi nhaät chuùc baõi, ñöôøng ty haønh giaû tieân phuùc thuû toïa, taêng ñöôøng tieàn, chuùng lieâu tieàn, caâu quaûi toaï thieàn baøi baùo chuùng, leänh cung ñaàu taêng ñöôøng noäi trang höông ñieåm ñaêng. Tieân minh chuùng lieâu tieàn baûn nhaát thanh. Ñaïi chuùng quy ñöôøng höôùng lí toïa, thöù ñeä caâu taäp. Phuùc chuùng ñaàu thuû minh baûn ñeä nhò thanh haäu nhaäp ñöôøng. Thieáu hoaõn minh baûn ñeä tam thanh, phoù lieâu beá chuùng lieâu moân. Minh thuû toïa lieâu tieàn baûn tam thanh, sô thanh xuaát moân, nhò thanh öôùc ñaùo baùn ñoà, tam thanh nhaäp ñöôøng. Thuû toïa Thaùnh taêng tieàn thieâu höông, tuaàn ñöôøng töï haï gian chí thöôïng gian nhaát taùp, töïu quy bò vò toïa. Thöù phuùc truï trì, minh phöông tröôïng baûn tam thanh, truï trì nhaäp ñöôøng, thieâu höông, phuùc ñöôøng, töï thöôïng gian chí haï gian nhaát taùp quy vò toïa ñònh. Cöûu chi, taêng chuùng phöông khaû thöù ñeä khôûi thaân tröøu giaûi, höïu tu khaùn thöôïng haï kieân khôûi chæ caáp hoaõn, mieãn kieán thaønh lieân ñôn vò khoâng khuyeát. Hoaëc höõu löu bò taïi ñöôøng baát tuyø chuùng giaû. Hoaëc höõu taïm lai tuøy chuùng, löu ca-sa taïi bò vò ö ngoaïi phoùng daät giaû, giai ñang kieåm cöû tröøng phaït. Ñaàu thuû ñaïi chuùng tònh toøng xuaát nhaäp baûn vaõng lai, duy tieàn ñöôøng thuû toaø höùa tuøng truï trì tieàn xuaát

nhaäp. Ñöôøng ty haønh giaû haäu trai thöù ñeä phuùc thuû toïa phoùng thieàn, chuyeån tuøng Thaùnh taêng haäu höõu xuaát. Sanh lieâm, haï baøi, khinh haùm taùc thanh. Truï trì, ñaàu thuû xuaát ñöôøng. Ñöôøng ty haønh giaû höõu bieân traéc laäp ty haäu, vaán taán. Hoaëc sôn moân höõu nghinh tieáp, kyø ñaûo phoå thænh, khaùn tuïng, toáng vong caäp chuùng lieâu tònh phaùt, taåy y, taéc baát toïa thieàn, dieäc baát toïa tham tham haäu toïa thieàn nhö thöôøng. Truï trì, thuû toïa nhöng tuaàn ñöôøng. Ñöôøng trung höõu tröïc ñöôøng baøi, khaéc vaân: “Luaân thöù tröïc ñöôøng, chu nhi phuïc thæ. Truï sôn aùp löôõng dieän khaéc”. Chieáu y bò vò tö thöù, moãi nhaät nguõ canh chung tuyeät haäu, giao haï thöù nhaân, chung nhaät khaùn thuû. Hoaëc höõu khai quyõ, thaùp ñôn, haï baùt, tröøu bò giaû, giai ñang baïch tröïc ñöôøng nhaân tri. Chí phoùng tham chung minh thôøi, giao phoù Thaùnh taêng thò giaû khaùn

quaûn, chí vaõn taéc chuùng taêng giai thuû bò vò hó. Baøi taéc taïi thöù taûo giao quaù. Caän thì tröïc ñöôøng thaønh quaàn töông boài, phaân bieåu quaû haïch, tuï ñaøm hí tieáu, taäp dó vi thöôøng, naõo loaïn thieàn tòch. Truï trì, thuû toïa löïc giôùi, vi giaû thò phaït. NGOÀI THIEÀN [1142c07] Moãi ngaøy sau cöû chaùo saùng, haønh giaû ñöôøng ty tröôùc heát baåm baùo thuû toïa roài tröôùc taêng ñöôøng vaø caùc lieâu ñeàu treo baûng ngoài Thieàn baùo cho

ñaïi chuùng bieát, laïi baûo cung ñaàu trong taêng ñöôøng cuï bò höông vaø ñoát ñeøn. Tröôùc heát ñaùnh vaân baûn tröôùc caùc lieâu moät tieáng, ñaïi chuùng ñeàu teà töïu ñeán taêng ñöôøng maët höôùng veà beân trong maø ngoài. Ñôïi cho moïi taêng chuùng ñeàu teà töïu ñaày ñuû, baåm baùo cuøng caùc ñaàu thuû ñaùnh vaân baûn laàn thöù hai chôø cho caùc ñaàu thuû laàn löôït vaøo taêng ñöôøng xong, ñaùnh vaân baûn laàn thöù ba, phoù lieâu ñoùng cöûa heát caùc lieâu, keá ñaùnh vaân baûn treo tröôùc lieâu cuûa thuû toïa tröôùc sau ba tieáng: tieáng thöù nhaát thuû toïa ra khoûi cöûa, tieáng thöù hai öôùc chöøng ñi ñöôïc nöûa chöøng, tieáng thöù ba vaøo taêng ñöôøng. Tröôùc heát, thuû toïa ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñoát höông, tieáp ñoù ñi tuaàn quanh taêng ñöôøng moät voøng töø nöûa gian beân Nam (traùi) ñeán nöûa gian beân Baéc (phaûi), roài quay veà vò trí ngoài Thieàn cuûa mình maø ngoài xuoáng. Keá ñoù baåm baùo truï trì, ñaùnh vaân baûn treo taïi thaát phöông tröôïng ba tieáng. Truï trì vaøo taêng ñöôøng roài thì cuõng ñoát höông, tuaàn ñöôøng moät voøng töø nöûa gian beân phaûi (Baéc) ñeán nöûa gian beân traùi (Nam), roài cuõng quay veà choã ngoài Thieàn cuûa mình maø ngoài xuoáng. (Töø khi baét ñaàu ngoài Thieàn cho tôùi) thaät laâu sau ñoù, taêng chuùng môùi coù theå töøng ngöôøi moät theo thöù töï ñöùng leân xaû Thieàn ra ngoaøi taêng ñöôøng xaû hôi giaây laùt, nhöng phaûi ñeå yù lieác xem hai beân traùi phaûi cuûa mình maø ñöùng leân ngay hay hoaõn ñaõi (töùc neáu thaáy ñaõ coù ngöôøi ra ngoaøi roài thì phaûi naùn laïi ñôïi y trôû voâ roài haún böôùc

ra) ñeå traùnh tình traïng taát caû caùc haøng ngoài Thieàn trong taêng ñöôøng nhaát thôøi troáng khoâng. Hoaëc coù keû chæ löu laïi taám traûi treân choã ngoài trong taêng ñöôøng coøn ngöôøi thì khoâng theo chuùng ngoài Thieàn (maø ñaõ ra ngoaøi), hay coù keû chæ theo chuùng ngoài Thieàn moät laùt roài ñeå ca-sa laïi choã ngoài coøn mình thì leûn ra ngoaøi vui chôi, ñeàu phaûi tra xeùt cho roõ raønh maø trò toäi. Ñaàu thuû vaø ñaïi chuùng ra vaøo taêng ñöôøng ñeàu baèng hai cöûa vaøo ra hai beân hoâng. Chæ rieâng thuû toïa tieàn ñöôøng ñöôïc pheùp ra vaøo taêng ñöôøng baèng cöûa chính dieän nhö truï trì. Haønh giaû ñöôøng ty ñôïi giôø côm ñaõ ñeán baùo vôùi thuû toïa ñeå thuû toïa tuyeân boá chaám döùt buoåi tham Thieàn. Khi chaám döùt tham Thieàn thì theo phía beân hoâng phaûi phía sau töôïng Thaùnh taêng maø ra ngoaøi, haønh giaû cuoán reøm cöûa leân roài haï taám baøi tham Thieàn xuoáng, laéc laéc nheï tay phaùt ra tieáng. Khi truï trì vaø ñaàu thuû rôøi taêng ñöôøng, haønh giaû ñöôøng ty ñöùng chôø beân meù phaûi cöûa ñeå thaêm hoûi vaán an. Neáu taïi chuøa gaëp caùc vieäc nghinh ñoùn khaùch khöùa, caàu ñaûo, lao ñoäng taäp theå, tuïng nieäm kinh vaên hoaëc ñöa ma hoaëc laø luùc taêng chuùng taïi caùc lieâu tôùi kyø caïo ñaàu, giaët giuõ y phuïc thì khoûi phaûi toïa Thieàn maø cuõng

khoâng toïa tham, nhöng sau vaõn tham thì vaãn toïa Thieàn nhö thöôøng. Truï trì vaø thuû toïa vaãn tuaàn ñöôøng nhö thöôøng leä, trong taêng ñöôøng coù moät taám baøi (baûng)

tröïc ñöôøng khaéc chöõ hai maët laø: “Luaân phieân tröïc ñöôøng, giaùp voøng quay laïi töø ñaàu. Truï trì kyù teân”. Baûng tröïc ñöôøng naøy chieáu theo vò trí tröôùc sau luùc toïa Thieàn vaø cuõng caên cöù theo tö caùch cao thaáp cuûa caùc taêng trong chuøa maø tuaàn hoaøn luaân löu. Ngöôøi tröïc ñöôøng moãi saùng sau tieáng chuoâng canh naêm laø giao nhieäm vuï cho ngöôøi keá tieáp. Ngöôøi tröïc ñöôøng troïn moät ngaøy ñeâm troâng giöõ taêng ñöôøng, nhö coù ngöôøi muoán môû thuøng quyõ taïi taêng ñöôøng, gaén baûng teân, hay haï baùt, hoaëc cuoán thu vaät traûi treân choã ngoài ñeå rôøi chuøa, thì tröôùc heát ñeàu phaûi baùo vôùi ngöôøi tröïc ñöôøng bieát. Tröïc cho tôùi khi tieáng chuoâng baùo phoùng tham gioùng leân, ñem taêng ñöôøng taïm thôøi giao laïi cho thò giaû Thaùnh taêng troâng coi cho tôùi toái thì caùc taêng ñeàu taïi taêng ñöôøng giöõ laáy vò trí toïa Thieàn cuûa chính mình. Coøn baûng tröïc ñöôøng thì ñeán saùng sôùm hoâm sau trao laïi cho ngöôøi thay theá tieáp nhaän tröïc ñöôøng. Thôøi gaàn ñaây, tröïc ñöôøng coù caû ñaùm ngöôøi baàu baïn, chia nhau traùi caây, aên quaû phun hoät böøa baõi, tuï taäp cöôøi ñuøa chôi giôõn, taäp thaønh thoùi quen, rieát roài coi ñoù laø chuyeän thöôøng, laøm naùo loaïn thieàn tòch. Ñoái vôùi tình traïng naøy, truï trì vaø thuû toïa phaûi nghieâm caám, keû naøo vi phaïm thì phaûi xeùt xöû trò toäi. *

[1143a04]

()

TOÏA THIEÀN NGHI [1143a04] Phuø hoïc Baùt Nhaõ, Boà-taùt khôûi ñaïi bi taâm, phaùt hoaèng theä nguyeän, tinh tu Tam-muoäi theä ñoä chuùng sanh, baát vò nhaát thaân ñoäc caàu giaûi thoaùt. Phoùng xaû chö duyeân, höu töùc vaïn nieäm, thaân taâm nhaát nhö, ñoäng tónh voâ giaùn. Löôïng kyø aåm thöïc, ñieàu kyø thuøy mieân, ö nhaøn tónh xöù haäu phu toaï vaät, kieát giaø phu toïa, hoaëc baùn giaø phu, dó taû chöôûng an höõu chöôûng thöôïng, löôõng ñaïi maãu chæ töông truï, chính thaân ñoan toïa, linh nhó döõ kieân ñoái, tò döõ teàâ ñoái, thieät truï thöôïng ngaïc, thaàn xæ töông tröôùc. Muïc tu vi khai, mieãn trí hoân thuøy. Nhöôïc ñaéc thieàn ñònh, kyø löïc toái thaéng. Coå taäp ñònh cao taêng toïa thöôøng khai muïc. Phaùp Vaân, Vieân Thoâng thieàn sö kha nhaân beá muïc toïa thieàn, vò haéc sôn quyû quaät, höõu thaâm chæ hó. Nhaát thieát thieän aùc ñoâ maïc tö löôïng. Nieäm khôûi töùc giaùc, thöôøng giaùc baát muoäi. Baát hoân baát taûn, vaïn nieân nhaát nieäm, phi ñoaïn phi thöôøng, thöû toïa thieàn chi yeáu thuaät daõ. Toïa thieàn naõi an laïc phaùp moân, nhi nhaân ña trí taät giaû, caùi baát ñaéc kyø yeáu. Ñaéc kyø yeáu taéc töï nhieân töù ñaïi khinh an, tinh thaàn saûng lôïi, phaùp vò tö thaàn tòch nhi thöôøng chieáu. Ngoä mò nhaát trí, sanh töû nhaát nhö. Ñaõn bieän khaúng taâm, taát baát töông traùm. Nhieân

khuûng ñaïo cao ma thaïnh, nghòch thuaän vaïn ñoan. Nhöôïc naêng chaùnh nieäm, hieän tieàn nhaát thieát baát naêng löu ngaïi. Nhö Laêng Nghieâm kinh (Thieân Thai chæ quaùn), Khueâ Phong tu chöùng nghi, cuï minh ma söï giai töï taâm sanh, phi do ngoaïi höõu. Ñònh, tueä löïc thaéng, ma chöôùng töï tieâu hó. Nhöôïc duïc xuaát ñònh, töø töø ñoäng thaân. An töôøng nhi khôûi, baát ñaéc toát baïo. Xuaát ñònh chi haäu, thöôøng taùc phöông tieän. Hoä trì ñònh löïc, chö tu haønh trung, thieàn ñònh vi toái. Nhöôïc baát an thieàn tónh löï, tam giôùi löu chuyeån, xuùc caûnh mang nhieân. Sôû dó ñaïo, thaùm chaâu nghi tónh laõng, ñoäng thuûy thuû öng nan. Ñònh thuûy tröøng thanh, taâm chaâu töï hieän. Coá Vieân Giaùc kinh vaân: “Voâ ngaïi thanh tònh tueä, giai y thieàn ñònh sanh”. Phaùp hoa kinh vaân: “Taïi ö nhaøn xöù tu nhieáp kyø taâm, an truï baát ñoäng nhö Tu-di sôn”, thò tri sieâu phaøm vieät Thaùnh, taát giaû tónh duyeân. Toïa thoaùt, laäp vong, tu baèng ñònh löïc. Nhaát sanh thuû bieän, thöôïng khuûng tha ñaø huoáng naõi thieân dieân, töông haø ñòch nghieäp. Haïnh chö thieàn höõu, tam phuïc tö vaên. Töï lôïi lôïi tha, ñoàng thaønh chính giaùc. Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån ñeä nguõ chung

NGHI THÖÙC TOÏA THIEÀN

[1143a04] Phaøm hoïc taäp trí hueä Baùt-nhaõ cuûa Phaät giaùo, raát nhieàu vò Boà-taùt ñeà khôûi ñaïi bi taâm, phaùt theä nguyeän hoaèng ñaïi, tinh tu Thieàn ñònh, phaùt theä ñoä thoaùt moïi chuùng sanh chôù khoâng rieâng caàu cho baûn thaân

mình ñöôïc giaûi thoaùt. (Yeáu ñieåm cuûa taäp Thieàn ñònh laø) buoâng boû moïi duyeân, ngöng baët taát caû moïi hoaït ñoäng cuûa tö töôûng, thaân taâm giao dung khoâng sai bieät, ñöa ñeán ñoäng vaø tònh hoaøn toaøn nhaát trí. Laïi coøn phaûi naém vöõng chaát vaø löôïng cuûa vieäc aên uoáng, ñieàu tieát giôø giaác vaø tính caùch saâu caïn cuûa giaác nguû ngheâ. Nôi choã nhaøn tònh traûi moät vaät daøy ñeå ngoài, sau ñoù ngoài kieát giaø, maø cuõng coù theå ngoài theo tö theá baùn giaø, ñem baøn tay traùi ñaët vaøo loøng baøn tay phaûi, hai ngoùn tay caùi traùi phaûi giao ñaàu nhau, ngoài thaät ngay thaúng ñoan chính, khieán hai vaønh tai ñoái thaúng vôùi hai vai, loã muõi ñoái thaúng vôùi loã ruùn, choùt löôõi ñuïng nheï nöôùu treân, raêng vaø moâi mím nheï nhau, maét hôi heù môû ñeå phoøng hôø nguû guïc. Trong traïng huoáng treân maø ñöôïc nhaäp ñònh thì löïc taùc duïng raát to. Cao taêng thôøi coå ngoài thieàn taäp ñònh, hai maét thöôøng môû. Hai vò Thieàn sö Phaùp Vaân vaø Vieân Thoâng quôû maéng ngöôøi toïa Thieàn maø nhaém maét, cho ñoù laø hang quæ ôû nuùi ñen toái, ñieàu naøy cuõng raát coù yù nghóa vaäy

(thaät laø yù chæ thaâm saâu). Taát caû moïi ñieàu thieän aùc ñeàu khoâng suy nghó ñeán, moät nieäm daáy leân thì phaûi giaùc saùt, thöôøng giaùc ñeå tinh thaàn khoâng muø môø, ñen toái, taùn loaïn, muoân naêm moät nieäm (thì tö töôûng môùi truï ñöôïc ôû caûnh giôùi) khoâng ñoaïn maø cuõng khoâng thöôøng. Ñoù laø kyõ thuaät thieát yeáu cuûa toïa Thieàn vaäy. Toïa Thieàn laø phöông phaùp khieán ngöôøi ta thaân theå ñöôïc bình an, tinh thaàn saûng khoaùi, nhöng coù raát nhieàu ngöôøi ngoài Thieàn phaûi röôùc laáy bònh taät, aáy chaúng qua laø do khoâng naém baét ñöôïc yeáu quyeát ngoài Thieàn. Neáu naém baét ñöôïc yeáu quyeát thì töï nhieân thaân theå khinh an, tinh thaàn saûng khoaùi, coù theå nöông theo löïc löôïng thaàn tònh maø thöôøng xuyeân theå hoäi choã vi dieäu cuûa Phaät phaùp daãn ñeán thöùc nguû nhaát trí, sanh töû nhaát nhö, chæ caàn thaønh taâm thaønh yù theo ñoù maø laøm taát seõ thu hoaïch ñöôïc thaønh quaû raát to. Ñaây laø lôøi thaät chöù chaúng phaûi moâi mieáng gaït ngöôøi! Chæ sôï laø ñaïo löïc caøng cao thì ma chöôùng cuõng quaäy döõ laém, daãn ñeán tình huoáng xuaát hieän bieát bao yù töôûng thuaän nghòch loän xoän. Neáu coù theå chính taâm hieän tieàn thì moïi thöù ñeàu khoâng theå ngaên ngaïi ñöôïc, xin neâu ra nhö caùc kinh ñieån Laêng nghieâm kinh, Thieân Thai chæ quaùn, Khueâ Phong tu chöùng nghi ñeàu xieån minh taát caû moïi haønh vi cuûa aùc ma ñeàu nhaân taâm ngöôøi hö voïng maø daáy leân, chöù khoâng phaûi thöïc höõu, ngoaïi taïi naøo caû. Thieàn ñònh vaø trí tueä ngöôøi ngoài Thieàn cao thì moïi ma chöôùng ñeàu tieâu tan heát. Neáu muoán xuaát ñònh trôû laïi traïng huoáng bình thöôøng thì phaûi töø töø hoaït ñoäng thaân theå laïi, nheï nhaøng ñöùng leân, ñoäng taùc khoâng ñöôïc ñoät ngoät maõnh

lieät. Sau khi xuaát ñònh phaûi thöôøng xuyeân duøng phöông tieän thuû ñoaïn xaûo dieäu, linh hoaït ñeå baûo trì ñònh löïc. Trong caùc phaùp moân tu haønh Phaät giaùo thì Thieàn ñònh laø phöông phaùp toát nhaát, neáu nhö khoâng an ñònh Thieàn tònh, laéng trong tö löï thì phaûi luaân chuyeån trong ba coõi duïc- saéc-voâ saéc, maø baát cöù ôû coõi naøo cuõng ngaån ngô muø môø. Cho neân môùi noùi moø chaâu ngoïc phaûi ôû nôi nöôùc trong yeân laëng môùi deã daøng, coøn neáu phaûi moø chaâu nôi

soùng to nöôùc daäy thì thaät laø khoù khaên bieát döôøng naøo. Nöôùc yeân laëng trong veo thì ngoïc taâm (Phaät taùnh) môùi töï nhieân xuaát hieän, cho neân kinh Vieân giaùc môùi noùi: “Trí hueä voâ ngaïi thanh tònh ñeàu nöông theo Thieàn ñònh maø sanh ra, taïi nôi thanh tònh thu nhieáp taâm aáy thì seõ an truï baát ñoäng nhö nuùi Tu-di”. Do vaäy môùi bieát caûnh huoáng sieâu phaøm vöôït Thaùnh ñeàu phaûi nöông nhôø ñieàu kieän (duyeân) Thieàn ñònh, hoaëc giaû ngoài maø hoùa hay thaäm chí ñöùng maø vieân tòch ñeàu phaûi nhôø vaøo löïc cuûa Thieàn ñònh. Moät ñôøi gaéng söùc tu Thieàn ñònh coøn e laø reà raø luoáng qua thaùng naêm chöa ñaït chaùnh quaû, huoáng hoà laïi leâ la ngaøy giôø thì laáy gì maø tieâu tröø nghieäp baùo chöù! Mong caùc baïn Thieàn haõy nghieàn ngaãm suy ñi nghó laïi caùc kinh vaên neâu treân, chaúng nhöõng ñaõ lôïi mình maø laïi coøn lôïi cho ngöôøi khaùc cuøng thaønh chaùnh giaùc. Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån 5 heát * * *

LÔØI BAØN Toïa thieàn laø noäi dung chuû yeáu cuûa sinh hoaït toân giaùo trong Thieàn laâm. Thieân naøy taäp thuaät caùc tình huoáng lieân quan ñeán toïa thieàn, ñaëc bieät laø nghi thöùc toïa thieàn, bao quaùt thôøi gian, thöù töï, vaøo taêng ñöôøng ngoài thieàn, bieän phaùp ra vaøo taêng ñöôøng trong quaù trình ngoài thieàn keå caû caùc qui luaät veà nghæ ngôi, aên uoáng ñeå giuùp ngoài thieàn toát. Töø ñoù coù theå thaáy hoaït ñoäng ngoài thieàn laø moät hoaït ñoäng vöøa nghieâm tuùc laïi vöøa ñôn ñieäu, traàm laëng. Tuy nhieân xeùt qua tình traïng trong thieàn tòch maø ñaït ñöôïc thieàn duyeät cuûa thieàn khaùch thì ñaây laïi laø moät söï höôûng thuï khoaùi laïc. Maáu choát laø coù theå lyù giaûi chính xaùc yù nghóa cuûa vieäc ngoài thieàn khoâng, ñoàng thôøi coù theå neâu ra ñöôïc kyõ thuaät chuû yeáu ñeå naém baét vöõng chaéc vieäc ngoài thieàn khoâng? Theo caùc tieát thöù 5 chöông III saùch naøy moâ taû kyõ löôõng chuyeân moân ñeå giaûi quyeát ñaùp öùng hai vaán ñeà maáu choát treân. Ngöôøi hoïc taäp ngoài thieàn nhaát ñònh phaûi theå hieän tinh thaàn, naém baét vöõng chaéc caùc yeáu ñieåm, neáu khoâng thì nhö chöông naøy ñaõ noùi, chính khi ngoài thieàn khoâng ñuùng caùch laïi ñöa ñeán beänh taät maø chuû yeáu laø taâm thieàn baát ñònh, thaäm chí ñieân loaïn, chaúng khaùc naøo moân khí coâng coù theå laøm cho cô theå cöôøng traùng, nhöng coù moät soá ngöôøi luyeän taäp khoâng ñuùng caùch ñaõ bò taåu hoûa nhaäp ma khieán cho thaân theå bò suy baïi.

Coù moät soá nhaø nghieân cöùu phöông Taây cho raèng Thieàn Trung Quoác ñaõ bò dò ñoan meâ tín laøm cho suy vi, thaäm chí coù theå noùi taïi Trung Quoác khoâng coøn coù thieàn nöõa. Neáu hieåu ñieàu nhaän xeùt treân theo tinh thaàn thieàn cuûa Trung Quoác ngaøy nay khoâng thònh haønh baèng thôøi xöa thì ñaây laø moät nhaän xeùt ñuùng. Tuy nhieân, Thieàn toâng cuûa Phaät giaùo Trung Quoác vaãn giöõ vöõng ñöôïc truyeàn thoáng, coù khoâng ít töï vieän, vaãn coøn thieát trí Thieàn ñöôøng, hoaït ñoäng ngoài thieàn trong chuøa vaãn tieán haønh ñuùng nhö nghi thöùc. Xin neâu chöùng cöù nhö chuøa Kim Sôn ôû Chaán Giang Giang Toâ hieän coù Thieàn ñöôøng raát ñuùng tieâu chuaån vaø sinh hoaït luyeän taäp thieàn raát nghieâm caùch. Maáy naêm gaàn ñaây, ngöôøi ta ñaõ laïi coù nhaän thöùc môùi veà giaù trò cuûa thieàn, khieán nhöõng ngöôøi hieåu roõ thieàn vaø hoïc thieàn ngaøy caøng ñoâng trôû laïi. Theá thì tröôùc thieàn hoäi naøy ngöôøi ta neân an baøi theá naøo sinh

hoaït ngoài thieàn laøm theá naøo naém baét vöõng chaéc yeáu ñieåm cuûa taäp thieàn. Ñaây chính laø ñieàu maø ngöôøi taäp thieàn hieän nay phaûi töï mình giaûi quyeát laáy!

* * *

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.